

Rekruttering til realfag
Realfagene sliter med dårlig rekruttering.

Side 3

Nye studentrepresentanter
Studentstyret har valgt nye representanter til Universitetsstyret. De har imidlertid allerede fått kraftig kritikk.

Side 5

Solidaritet
Forslaget om hjelpefond i Tromsø har skapt debatt om solidaritetsengasjementet.

Sidene 8 og 9

Juridisk fakultet
Ann Kristin Markussen fra Juridisk Studentutvalg er bekymret for det unike undervisningsmiljøet ved fakultetet.

Side 12

Den perfekte student?
Utopia hjelper deg med forberedelsene til arbeidslivet.

Sidene 13 til 15

kultur

Kåseri
«Det ubevisste sjeleliv»

Side 18

Bokblikk
«Han Arthur» av Ivan Kristoffersen.

Side 18

Musikk
deLillos, The Kinks, Camilla Harket og My Sensational Panda.

Side 22

Filmklubben
«Nattevakten» og «Nico - Icon» med flere.

Side 24

Tema
Gandhi - Indias hellige mann.

Side 20 og 21

Teater
Pikene på broen - en unik teateropplevelse.

Side 22

Kulturkommentar
«I lysløypa».

Side 18

meninger

Kaffe og rettferdighet
Kronikk av Bård Ingebrecson, organisasjonssekretær i Press.

Side 2

En for alle - alle for en
Leserbrev av Nils Kristian Bakke, Moderat Liste.

Side 15

Demonstrasjon mot statsbudsjettet

Side 6

Utopia

Studentavisa i Tromsø

- Nr. 15
- 19. november 1997
- Uke 47
- 22. årgang

Ny studentstyreleder: Valgt ved loddtrekning

8 år gamle Chris Brox satte punktum for en uhyre spennende valgseanse da han trakk vår nye studentstyreleder Stian Jensen. Studentstyret delte seg mellom Torgeir Knag Fylkesnes fra Sosialistisk studentlag og Stian Jensen fra Studentvenstrelaget, og det måtte altså loddtrekning til før Stian Jensen kunne overta ordstyrer-klubba.

Side 4

FOTO: LARS ÅKE ANDERSEN

Lilletun lover teorifagsbygg

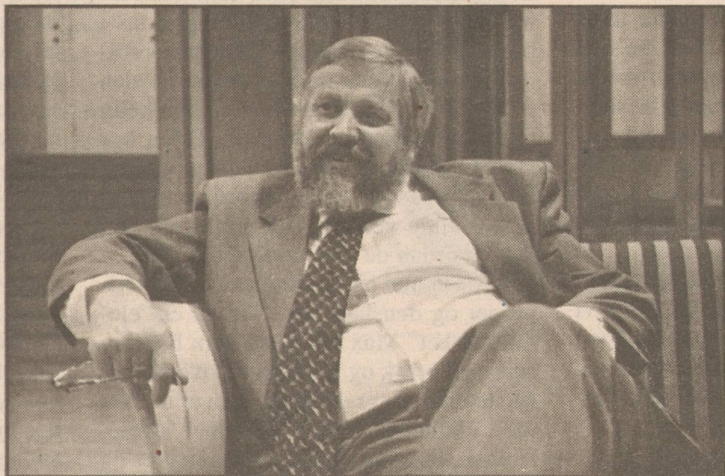

FOTO: MARTIN TJERSLAND

Kirke-, utdannings- og forskningsminister Jon Lilletun ga klare løfter om nytt teorifagsbygg ved universitetet under sitt be-

søk i Tromsø på fredag. Det var oppløftende toner fra ministeren, til tross for kutt i budsjettet for 1998.

Side 7

Semesteravgifta fordelt

Leder for semesteravgiftsutvalget og avtroppende studentstyreleder Eidi Ann Hansen må tåle kritikk fra blant annet TSI og Student-samfunnet:

– Det er alltid mye lettere å gi enn å kutte på et budsjett, men med en inntektsnedgang på 350 000 kroner fra i fjor måtte man kutte, sier Hansen.

Side 11

Lauren Savoy

Utopia har snakket med frontfiguren i det amerikansk-norske bandet Savoy, som i disse dager kommer ut med nytt album. Vi har selvfølgelig også anmeldt plata.

PRESSEFOTO

Side 19

Usikre samarbeidsforhold

Samarbeid på kryss og tvers var gjennomgangstenen da Utropia intervjuet listetoppene i urnevalget:

– Hele studentstyret må trekke i samme retning, sa listetopp Ketil Steigen fra Sosialistisk Studentlag (SSL). Strategien må ha hatt appell for SSL gjorde et brakvalg av dimensjoner da de feiet inn i studenstyret med halvparten av de politiske representantene. Utgangspunktet kunne knapt ha vært bedre når man skulle velge ny studentstyreleder og arbeidsutvalg (AU). Likevel fikk selvsamme liste hverken studentstyrelederen eller en eneste representant i AU ellers, etter at deres kandidat til ledervet, Torgeir Knag Fylkesnes, tapte mot Stian Jensen i loddtrekning. Valget mellom de to kandidatene var ikke bare et valg mellom to personer, men et valg mellom to helt forskjellige måter å se verden på. Derfor var det ekstra ironisk at det skulle bli avgjort ved at en 8 år gammel gutt trakk lodd. De er så forskjellige at Fylkesnes ikke ville samarbeide med studentstyrelederen rett og slett fordi de ikke går overens. Det er ganske så sterke utsagn å starte et års samarbeid på...

Faktisk fant ikke en av de fem SSL representantene det hensiktsmessig å jobbe i AU. Da ville de heller være i opposisjon i studentstyret. Kort sagt synes samarbeidsklimaet i det nye studentstyret ikke å være det aller beste når de tar over etter jul, til tross for gjennomgangstenen i urnevalget om at «vi er jo alle studenter og må samarbeide». Skal vi klare å være en slagkraftig gruppe ovenfor politikere og universitetsledelsen er første bud at vi klarer å trekke sånn noenlunde i samme retning. Det er en av de mest elementære reglene for å få gehør.

Nå vil vel flere mene at SSL har gjort seg selv en bjørnetjeneste ved å stenge seg selv ute fra viktige verv. Og ikke nok med det, flere i studentstyret ga uttrykk for at det var direkte uansvarlig å nekte å stille til AU etter at deres kandidat ikke ble valgt som leder. Nils Kristian Bakke fra Moderat karakteriserer det som «barnslig sutring» (se leserbrev) å ikke stille noen kandidater til AU.

På den annen side vil det være en enorm fordel for SSL å ikke bli stilt ansvarlig for en politikk de ikke står inne for. Det ville kunne bli resultatet dersom de var representert i AU. Nå står de fullstendig fritt til å jobbe i opposisjon og protestere mot den politikken AU vil føre. Det vil bli interessant å se over jul hvordan tesen om samarbeid vil manifestere seg i det nye studentstyrets evne til å trekke samme vei. En ting er i alle fall sikkert og det er at selv om Jensen karakteriserer sitt AU som et «drømmearbeidsutvalg» så kan det vise seg at det ikke er nok for å sikre han et smertefritt år som studentstyreleder, dersom han møter en sterk opposisjon ellers i studentstyret. Imidlertid er ikke det like interessant som spørsmålet om hvor mye vi studenter vil oppnå dersom vi får et studentstyre oppdelt i fastlåste fraksjoner. Utgangspunktet for et fruktbart samarbeid i studentstyret kunne i alle fall vært betraktelig bedre.

Marit Helene Stensen

Forbruk i rettferdighetens navn

Legenden sier om den første kaffen at den ble oppdaget av en gjeter, Kaldi, i Etiopia for nesten 1500 år siden.

ILL.: DAG ELLINGSEN

Av Bård Ingebricson
Organisasjonssekretær i
Redd Barnas ungdomsorganisasjon,
Press

Gutten var som vanlig ute på markene med geitene sine. Da han la merke til deres interesse for noen små røde bær som vokste i busker og kratt. Etter å ha betraktet geitene en stund la han merke til at sinnstilstanden deres forandret seg. De begynte å hoppe omkring yre...av ett eller annet.

Gjeteren som var utstyrt med en normal porsjon menneskelig nysgjerrighet var nærmest programforpliktet til selv å prøve disse bærene. Etter å ha mumset små søte bær en stund. Merket han til sin overraskelse at han begynte å bli oppstemt, lykkelig og fikk mer energi.

Det første koffeinsjokket var forestående.

Gutten tok med noen av bærene til et kloster som lå i nærheten. Munkene som bodde her var som vanlig opptatt med å brygge noe å drikke på og med å be selvfølgelig. Kaffe bærenes oppkvikkende natur ble snart verdsatt i klosteret. Kaffen hjalp folk med å holde seg våkne under de lange bønnemøtene og ble snart en viktig del av klosterlivet.

De første som tok i bruk kaffen som vi kjenner den var arabiske kjøpmenn. Først i 1650 kom den til Europa, til Venezia. Senere har den spredd seg over hele verden.

Kaffe eller verdenspolitikk

La oss pløye oss gjennom kaffekoppen. Gjennom skummet, gjennom den sorte materien, tilbake til druene som ble funnet av en gjeter for lenge siden.

Jeg skal ikke skrive om kaffens historie og gleder. Alle de som har karret seg gjennom vintermørket på vei til 8.15 forelesningen kjenner verdien en kopp kaffe representerer.

Kaffe produseres i dag i et belte rundt ekvator og er verdens nest største eksportartikkel. Større enn våpen, bare olje og gass omsetter for større verdier på verdensmarkedet.

6 milliarder kilo kaffe blir dyrket og solgt i år. 42 millioner av disse eksporteres til lille Norge. Faktisk er vi sammen med Finland verdens største kaffedrikkere.

Kaffen produseres under forskjellige forhold. Fra de store kaffe kooperativene i sør og Mellom-Amerika til småbønder i øst Afrika som prøver å dyrke noe "cash crops" for å dekke skolepenger, medisiner og andre markedsvare. Det er denne siste gruppen som er mest sårbar. Mellomstore oppkjøpere er med på å presse prisene nedover. Dette sammen med råvarepriser på verdensmarkedet som er så lave at produksjonen bare opprettholdes fordi alternativene ikke finnes.

Litt dyrere for sakens skyld.

Et alternativ har imidlertid kommet. Fair trade har blitt et virkemiddel som tas i bruk for å bedre råvareproducentenes stilling. Ideen bak fair trade er at man isteden for å "utvikle" folk gir dem en skikkelig pris for den jobben de gjør. Tiden bør være inne for at vi skal forstå at utvikling ikke er å sende ut staute nordmenn som skal utvikle verden. Folk veit stort sett best hvordan de skal utvikle seg selv.

Siste skudd på stammen av merkeordninger og denslags her i Norge er "elefantmerket" Max Havelaar som ble lansert med brask og bram nå i November. I første omgang er det kaffe som er merket med elefanten. Senere kommer kakao, sminke, honning, frukt, juice, sukker og tekstiler

Nytenking fra den tradisjonelle bistanden er på vei. "Trade not aid" er et av slagordene som tas i bruk. Der hvor tradisjonell bistand ofte skaper en avhengighet til giveren og ikke gjør noe med de underliggende årsakene til at ting er som de er. Kommer rettferdig handel inn som en buffer mot et økonomisk system som

allerede har valgt seg ut sine tapere. Gjennom en garantert minstepris og kreditter gis bøndene muligheten til å frigjøre seg fra fattigdommen.

Gjennom denne merkeordningen gis vi, forbrukerne, muligheten til å velge og til å bruke vår forbrukermakt. Ditt valg av varer kan i framtiden være med på å legge premisene for hvilke varer importørene kjøper inn. Hvis folk viser at de vil ha rettferdig og økologisk produsert kaffe. Så må importørene rette seg etter dette og forsyne folk med nettopp, rettferdig og økologisk kaffe.

"Hvis vi kan se Max Havelaar som et positivt salgsgargument, er det selvfølgelig at vi ønsker å bruke dette."

- Tor Glavin Direktør i Joh-Johannson

Vi snakker med andre ord om forbrukermakt. Forbrukere som er med på å ta deler av profitten og kanalisere den tilbake til produsentene. Robin Hood? Nei, faktisk viser eksempler fra Sveits at dette er noe folk vil ha. Rettferdige handlede produkter har en markedsandel på 3,5%. Det er faktisk mye tatt i betraktning at man kanskje er det eneste produktet på verdensmarkedet som ikke har noe reklamebudsjett.

Fine ord var det. Men...?

Så gjenstår det å se om dette rettferdiggjør verden hvor vi godtar at en liten del av verdens befolkning styrer over størsteparten av dens ressurser. Kan vi i framtiden finne på å si at bare atombomber og kokain dyrkes rettferdig nok er det ikke noe hinder for at vi nyter disse varene i et enda større kvanta? Er merkeordningene et vannfat hvor vi kan toe hendene våre?

Jeg vil ikke svare nei på noen av disse spørsmålene. Menneskesinnet er for uforutsigbart til å vite hvordan framtiden blir. Jeg har ingen tanker om å styre det. Vil vi gjøre noe, så gjør vi noe. Hvis ikke...

Jeg har i alle fall tenkt å ta meg en kopp kaffe.

Selv om du glemmer at en og en er to...

Stadig færre elever i den videregående skole og studenter velger en naturfaglig eller teknologisk utdanning. Samtidig er det påpekt at grunnskolen har vært preget av dårlige lærebøker, for lavt timeantall og ukvalifiserte lærere i matte og naturfag i lang tid.

Martin Tjersland

Sannsynligvis finnes flere årsaker til rekrutteringssvikten i høyere utdanning. Uansett er det paradoksalt at et samfunn blir stadig mer avhengig av spisskompetanse innen naturvitenskap og teknologi, samtidig som kvaliteten på og interessen for slike fag synker. Det er all grunn til å være bekymret over denne utviklingen. Etter innføringa av O-fag i barneskolen har matte og naturfag fått stadig mindre plass i grunnskolen. Samtidig har lærerutdanninga sviktet i å følge opp den enorme teknologiske utviklinga de siste årene.

Om dette er grunnen til at norske skolebarn gjør det betydelig dårligere enn mange av sine jevnaldrende ellers i verden vites ikke, men sikkert er det at skoleelevene i stadig større grad velger bort matematikk og naturfag når de seinere i skoleverket får mulighet til det. Det er for eksempel stadig færre elever på videregående skole som velger å fordype seg i fag som er nødvendig for høyere teknologisk og naturvitenskapelig utdanning.

Dette gir selvsagt utslag videre opp i systemet. Rekrutteringen til realfagene ved universitetene er synkende, det er bare biologi og IT-fag som synes ligge på status quo. Til gjengjeld er det et stort misforhold mellom antall studenter på IT-fag og etterspørselen på markedet. Ved inngangen av studieåret 1996-97 sto hele 18 prosent av studieplassene i ingeniørutdanninga ledige. Dessuten har svært få studenter i Allmennlærerutdanninga fordypning i sentrale realfag.

I Stortingsmelding 63 (1982/83) slås det allerede fast at grunnskolens naturfag, spesielt fysikk- og kjemidelen, er i krise. Tretten år seinere (1995) slår Naturfagutredningen (Sjøbergutvalget) fast at forholdene er betydelig forverret. Denne rapporten slakter det nå avskaffede O-faget. Ingen av lærebøkene i dette faget har vært skrevet eller godkjent av personer med utdanning i naturfag. Mange og svært grove feil forekommer i disse bøkene. Feilene har ikke blitt luket ut i løpet av fagets tjuetåre historie. Videre er lærerene som underviser i naturfag på barne- og ungdomsskoletrinn ofte helt uten eller bare med svært liten utdannelse utover det obligatoriske i videregående skole. O-fag er med Reform97 nå erstattet med et nytt natur- og miljøfag.

I en foreløpig rapport fra prosjektet TIMSS (Third International Mathematics and Science Study) der nesten femti land deltar, viser det seg at norske elever i 6. og 7. klasse gjør det dårligere enn gjennomsnittet i matematikk og naturfag. Når det gjelder holdninger til fagene stiller norske elever seg betydelig mindre positiv enn elever i andre land. Den kjønnsmessige i forskjellen i holdninger er også betydelig mye større i Norge enn hos andre deltakere i denne undersøkelsen. Jenter i Norge har generelt ganske negative holdninger til både matte- og naturfag.

Vår forrige utdannings- og forskningsminister Reidar Sandal uttrykte sin bekymring i en kronikk i Dagbladet (01.11.96) om den svake søkningen til naturvitenskapelige og teknologiske fag i den videregående skolen og på universitetsnivå.

23. desember samme år satte Kirke, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) ned en arbeidsgruppe som fikk i oppgave å utrede tiltak for å bedre situasjonen for de aktuelle fagene.

Denne gruppa, bestående av ressurspersoner blant annet fra næringslivet, ulike utdanningsinstitusjoner, departementene, lærerorganisasjonene og Norges forskningsråd, har sett på skolen og allmennlærerutdanninga i lys av den sviktende rekrutteringen til høyere teknologisk og naturvitenskapelig utdanning. Rapporten ble sluttført i august i år, og bygger i stor grad videre på Naturfagutredningen og de delrapporter som har kommet fra TIMSS-undersøkelsen.

Utvalget ser det som tvingende nødvendig å styrke realfagsutdanninga. Obligatoriske fem vekttall i matematikk i allmennlærerutdanninga er alt for lite grunnlag for å undervise i ungdomsskolen. For å lokke flere til å velge fordypning i natur- og realfag i andre og tredje klasse på videregående foreslo man en poengordning som gir tilleggspoeng for fag utover de obligatoriske i første klasse.

Den 18. juni i år vedtok Stortinget ny allmennlærerutdanning som trer i kraft i 1998. 10 vekttall matematikk er blitt obligatorisk. Et fagdidaktisk perspektiv har også kommet inn i den nye utdanninga; pedagogikk og god matte- og naturfagundervisning står selvfølgelig i nær sammenheng.

Om videregående skole, vedtok Stortinget blant annet at natur- og realfag fordypning skal premieres med et halvt ekstrapoeng per fagenhet. Dette betyr at full fordypning i matte, fysikk og kjemi gir 3 ekstrapoeng på vitnemålet.

En del er altså allerede gjort for å bøte på den synkende interessen rundt natur- og teknologifag og for å høyne kompetan-

sen blant lærere på grunnskolenivå. Det blir spennende å se hvordan vår undervisnings- og forskningsminister Jon Lilletun, og KUF, klarer å følge opp arbeidet med å ruste opp disse fagene, som Reidar Sandal satte igang. Etter- og videreutdanning i forbindelse med den nye læreplanen L 97 er essensielt. Lærere klager i dag på skremmende dårlig oppfølging i forbindelse med Reform 94.

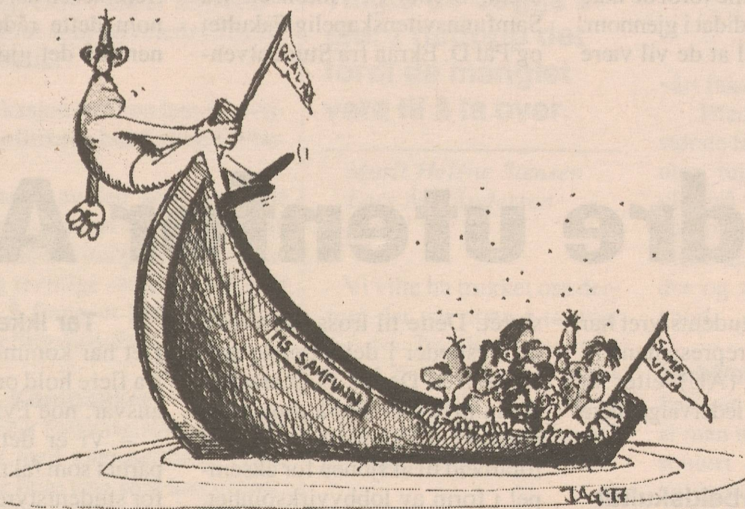
Hva så med universitetene? Det vil ta tretten år før elever som har gått gjennom grunnskole og videregående skole med ny reform og læreplan søker plass i høyere utdanning. Dersom det skal være noen fagmiljøer med bredde og tyngde igjen når den tid kommer, må universitetene gjøre en bedre jobb med å profilere natur- og teknologifag.

Dette betyr å støtte prosjekter som Jentegruppa på Mat-nat.fakultetet ved Universitetet i Tromsø (UiTø) med mer en bare penger. Dette betyr også at andre fakultet må godta at UiTø investerer i en tungregnemaskin og annet teknisk utstyr som er nødvendig for å holde matematikk og naturvitenskapelige fag på et ansvarlig faglig nivå. Dersom Norge, trass i disse høykonjunkturtider, ikke velger å gi høyere utdanning de midlene den trenger, må nødvendigvis noen fag få på bekostning av andre.

Ikke fordi studentene ved SV-fakultetet ikke trenger gode arbeidsforhold og gode forelesere. Men i motsetning til slik tilfellet er ved den naturvitenskapelige, teknologiske og ingeniørfaglige utdanninga, ser det ikke ut til å være mangel på antropologer, statsvitere, sosiologer og jurister i årene som kommer. Og 100 000 statsvitere og jurister med hver sin kalkulator er alene ikke nok for å styre samfunnet trygt inn i neste årtusen. For en vakker dag så går oljekildene tomme.

Noen må forske på havstrømninger, støvplasma, alternative energikilder, nonlineære fenomener, næringskjeder og kvantefysikk.

Noen må vite at en og en er to, når vi andre glemmer det.

ILL: DAG ELLINGSEN

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Oppgi navn og adresse. Leserinnlegg kan trykkes anonymt. Vi foretrekker tekst på diskett eller via e-post.

På studentstyremøtet i forrige uke ble jeg forferdet og meget overrasket da enkelte representanter, blant annet fra Sosialistisk studentlag, ikke ville stille til valg til SSt-AU etter at Torgeir tapte ledervalget og Stian vant. Dette oppfatter jeg ikke som annet enn misforstått lojalitet til sin lederkandidat, og barnslig sutring for at de ikke fikk sin lederkandidat valgt.

Les videre på side 16.

Utopia

Studentavis i Tromsø

...er et organ for studentene i Tromsø.
Avisa gis ut med støtte fra Studentsamskipnaden.

Ansvarlig redaktør:
Martin Tjersland

Nyhetsredaktør:
Marit Helene Stensen

Kulturredaktør:
Stine Eidissen Bya

Deskansvarlig:
Siri Vaggen Olsen

Fotoansvarlig:
Lars Åke Andersen

Redaksjonssekretær:
Lise Swensen

EDB-ansvarlig:
Anders Henriksen

Redaksjonen: Per Steinar Moen, Marte Holmemo, Åsgeir Johansen, Vegard Bønes, Rune Sævik, Elin Førstund, Børge Iversen, Camilla Glanfield, Linda Dahl, Kjersti Nielsen, Marit Bugge, Sondre Knutsen, Ingrid Hedlund, Asbjørn I. Bartnes, Ingvild Rullestad, Ellen Kongshaug, Hallgeir Løland Torpe, Siv Tofte, Lars Danielsen, Kristian Misund, Kai Arne Hansen, Aslak Haanshus, Ørjan Haugholt, Ragnhild Vik Nilsen, Hadi Lile, Asgeir Larsen, Torstein Solli Hansen, André Kvernhaug, Liv Brita Brodal, Håvard Bråthen, Erlend Bønes, Irene Foss, Marianne Søndmør, Antal Csipa, Anne Jenny Bergseth og Dag Ellingsen.

Adresse:
Universitetet – SVF, 9037 Tromsø

Telefon:
77 64 42 83, 77 64 53 66 (desken)

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@stud-org.uit.no

Internett:
http://www.uit.no/utopia

ISSN:
0806-9611

Trykk og opplag:
Bladet Tromsø,
i et opplag på 5000

Annonsepris:
Kontakt oss for tilbud

Neste deadline:
8. januar 1998

Neste utgivelse:
14. januar 1998

Ny studentstyreleder valgt ved loddtrekning

Etter et uhyre spennende valg som delte studentstyret i to har studentene ved Universitetet i Tromsø fått ny studentstyreleder gjennom loddtrekning; Stian Jensen (22) fra Studentvenstrelaget.

Marit Helene Stensen
Lars Åke Andersen (foto)

– Jeg har aldri vunnet i lotteri før, men dette veier opp for alle de gangene, sier den blodferske studentstyrelederen glad. Likevel ser ikke alt like lyst ut for Jensen.

Samarbeidsproblemer

Ingen fra Sosialistisk studentlag (SSL), som ikke fikk inn sin lederkandidat Torgeir Knag Fylkesnes, ville stille som kandidater til arbeidsutvalget (AU). Til tross for at de var valgets suverene vinnere og sitter med halvparten av de politiske representantene er de altså ikke representert verken med leder eller medlemmer i AU:

– Jeg er skuffet over at ingen fra SSL ville være med i AU. Særlig trist er det at lederkandidaten deres Torgeir Knag Fylkesnes nektet å stille i AU med den begrunnelsen at han ikke kunne samarbeide med meg som person. Jeg kjenner meg overhodet ikke igjen i beskrivelsene av meg. Jeg kan heller ikke i min vildeste fantasi skjønne at han prøvde å påvirke studentstyret med sine argumenter om at jeg var så vanskelig å samarbeide med at han ikke kunne tenke seg å sitte i AU

«Seiers»-glis fra nytrukket studentstyreleder Stian Jensen, etter at 8 år gamle Chris Brox satte punktum for en thriller av en valgseanse.

dersom han ikke ble valgt som leder. Det er unødvendig å slenge ut beskyldninger om at jeg ikke jobber for studentene siden jeg ikke deltok på protestaksjonen mot statsbudsjettet utenfor Gyllenborg. Han vet at jeg ikke hadde muligheten til å delta, siden jeg var altfor opptatt med å forberede det konstituerende studentstyremøtet. SSL representantene sitter inne med mye kunnskap og ressurser de kunne brukt i AU. Derfor er det synd at de ikke ville stille fordi de ikke fikk sin leder kandidat i gjennom. Jeg håper likevel at de vil være

aktive i studentstyret og bruke sine ressurser der, sier Jensen.

Drømme-arbeidsutvalg

Jensen er svært fornøyd med sammensetningen i AU:

– Jeg kunne ikke fått et bedre AU. De er gode og flotte personer, og jeg tror samarbeidet vil bli godt, sier han.

Det nye AU består av nestleder Siv Tofte fra Humanistisk Fakultet, Wenche Andberg fra Sosialdemokratisk Studentforbund, Stein P. Antonsen fra Samfunnsvitenskapelig Fakultet og Pål D. Ekran fra Studentven-

strelaget. Den interne fordelingen av ansvarsområder er ennå ikke klar.

Ambisjoner

– Mitt hovedmål er å realisere idrettshallen. Nå gjelder det bare en siste innsats før alle medlemmene i TSI har en plass å gjøre av seg. Etterpå vil jeg jobbe for å få et velferdshus. IT-dekkingen på universitetet vil jeg også jobbe med. Jeg er medlem i det nye IT-rådet og har fremmet en del synspunkter gjennom dette rådet. Datasituasjonen må det gjøres noe med nå.

Likevel er kapasitet et problem. For eksempel når det gjelder plass til datautstyr vil et Teorifagsbygg være til stor hjelp, sier han.

Jensen håper han kan bruke sitt kontaktnett i arbeidet for studentene:

– Som medlem av et politisk parti og ved at jeg har jobbet med studentpolitikk en stund har jeg fått et godt kontaktnett jeg kan benytte meg av, sier studentstyrelederen som trer inn i vervet fra januar.

Jobber bedre utenfor AU

Torgeir Knag Fylkesnes fra Sosialistisk studentlag (SSL) mener at han vil kunne jobbe mer effektivt for studentene gjennom SSL enn AU.

Marit Helene Stensen
Andre Kvernhaug (foto)

Selv om SSL fikk halvparten av de politiske representantene i urnevalget og er den største

grupperingen i studentstyret har de likevel ingen representanter i arbeidsutvalget (AU) etter at deres kandidat til ledervalget ikke ble valgt.

Forskjellig arbeidskultur

– Det var likevel ikke en offisiell politikk at ingen fra Sosialistisk studentlag stilte til AU, så jeg kan bare svare for meg selv. Jeg og student-styrelederen representerer to forskjellige arbeidskulturer når det gjelder å fremme studentenes interesser. Et eksempel er protestaksjonen mot statsbudsjettet vi hadde utenfor Gyllenborg skole. Der ville ikke Stian Jensen delta enda det var en aksjon i regi av student-

styret. Dette til tross for at han er nestleder i det sittende studentstyret. Denne aksjonen bestod i mye mer enn å protestere utenfor Gyllenborg. Det var mye forarbeid til aksjonen for eksempel i form av lobbyvirksomhet, kontakt med pressen og papirarbeid, sier han. Dette mener Fylkesnes er illustrerende for hva Jensen står for.

– Når han ikke er med på såne ting sier det mye om ham som person. Han vil ikke være med på en synliggjøring av studentenes posisjon. Derfor følte jeg at jeg ville kunne få gjort mer utenfor AU enn å bruke tiden på samarbeidsproblemer innen AU, sier han.

Tar ikke ansvar?

Det har kommet beskyldninger fra flere hold om at SSL ikke tar ansvar, noe Fylkesnes avviser:

– Vi er det eneste studentpartiet som faktisk gjør noe utenfor studentstyret. Dermed er det de som beskylder oss for ikke å ta ansvar som riser egen bak. Et slikt engasjement er noe vi etterlyser hos de andre partiene. I tillegg er det mye som kan gjøres i studentstyret uten å være med i AU, dermed blir det flere aktive enn arbeidsutvalgsmedlemmene. Alle vi fem føler at vi kan jobbe mer effektivt utenfor AU, avslutter han.

Torgeir Knag Fylkesnes fra SSL mener han vil jobbe mer effektivt utenfor arbeidsutvalget.

Trakk seg først etter det konstituerende studentstyremøtet: — Forkastelig av universitetsstyrerepresentantene

Det mener den ferske studentstyrerepresentanten fra Sosialistisk studentlag og jusstudent Jon Christian F. Nordrum om oppførselen til de nyvalgte universitetsstyrerepresentantene Ingulf Nordahl og Margaret Aarag på det konstituerende studentstyremøtet.

Marit Helene Stensen

– Det at de stiller både til studentstyret og universitetsstyret viser at de bruker studentstyret som sikkerhetsnett dersom de ikke blir valgt til universitetsstyret.

ret. Når de i tillegg ikke trekker seg fra studentstyret før etter det konstituerende studentstyret, hvor både studentstyret og hele arbeidsutvalget blir valgt er det forkastelig adferd, sier Nordrum.

Frarådes i reglementet

I følge "Reglement for studentorganisering ved Universitetet i Tromsø", vedtatt av studentstyret i 1996, skal universitetsstyremedlemmene helst ikke være medlemmer av studentstyret:

– Selv om det rent formelt altså ikke er direkte galt, så er det å stille i begge organene å vise lite respekt for studentstyret siden de bruker studentstyret som en sikkerhet dersom de ikke blir valgt. At de ikke visste at de skulle stille til universitetsstyret når de ble valgt inn til studentstyret stiller jeg spørsmålsteget

med siden det å sitte i universitetsstyret er et så viktig verv. Særlig bør Nordahl som jusstudent ha en særskilt begrunnelse for at han velger å overse anmodningen i reglementet. Ingulf Nordahl ble valgt inn fra Det juridiske fakultet uten å opplyse allmøtet om at han også stilte for universitetsstyret. Dermed ble det mindre attraktivt å stille som vararepresentant enn om man hadde visst at han kunne bli valgt inn i universitetsstyret og dermed kunne overlata plassen i studentstyret til vararepresentanten. Kanskje Nordahl ikke hadde blitt valgt i det hele tatt, sier Nordrum.

Udemokratisk

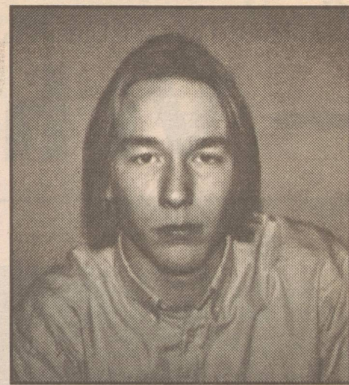
Nordrum mener at både Aarag og Nordahl er nonchalant og direkte udemokratiske når de i tillegg ikke trekker seg før etter det

konstituerende studentstyremøtet:

– Det er udemokratisk av både Nordahl og Aarag å ikke trekke seg fra studentstyret før etter det konstituerende møtet. Dette fordi begge fakultetene mistet sin sjanse til å få inn sine fakultetsrepresentanter som studentstyreleder eller som AU medlem. I tillegg har de representantene som nå trer inn i steden for Aarag og Nordahl ikke fått en sjanse til å velge hvem de vil ha som studentstyreleder og i AU i det kommende året. Alt dette fordi Nordahl og Aarag ikke trakk seg før etter møtet og dermed okkuperte plassene for fakultetene sine.

Nordrum synes mangel på vara er en for dårlig unnskyldning:

– Skal man stille til et så viktig verv som universitetsstyret må

Jon Christian F. Nordrum, jusstudent og studentstyrerepresentant fra SSL, mener universitetsstyrerepresentantene Margaret Aarag og Ingulf Nordahl har oppført seg forkastelig.

man i alle fall klare å skaffe vara. Det er horribelt at de fraskriver seg ansvar som tillitsvalgte for å finne en vara. Særlig siden de begge erkjenner at det er prinsipielt galt å trekke seg først etter det konstituerende møtet. De bør ha en god begrunnelse for å velge den fremgangsmåten de har valgt. Nordahl, som er medlem av Juridisk studentunion (JSU) som ledet allmøtet, burde særlig ta opp problemet med vara, sier Nordrum.

Ny samskipnadsleder

Stig-Erik Falk ble med et solid flertall valgt som universitetets kandidat til leder av Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø).

Per Steinar Moen
Martin Tjersland (foto)

Stig-Erik Falk fikk hele 16 av 21 mulige stemmer da det avtroppende studentstyret valgte ut sin kandidat. Universitetet har to studentrepresentanter i samskipnadsstyret, men høyskolen kun har en representant. Hvem av disse som blir valgt til leder, er imidlertid opp til selve samskipnadsstyret.

Roy T. Magnussen ble valgt som universitetets andre studentrepresentant til styret.

Rørt

Stig-Erik Falk forklarer selv at han regnet med å tape klart, og ble svært overrasket over stemmetallet.

– Jeg ble veldig rørt, innrømmer han.

Den nye styreleder kandidaten har lang organisasjonserfaring som han tror vil komme til nytte i sin tjeneste som studentenes øverste representant i SiTø.

– Jeg har relativ god innsikt i hvordan det studentpolitiske miljøet fungerer, og jeg tror ikke det blir så vanskelig å tilegne meg tilstrekkelig med kunnskap om samskipnaden heller, presiserer Falk.

Han mener selv at det ville vært underlig hvis studentstyret valgte en kandidat uten studentstyrefaring som ny samskipnadsleder.

Lærer av feil

Det har ifølge studentstyrene ved høyskolen og universitetet vært til tider problematiske arbeidsforhold mellom dem og den sittende styrelederen Sigmund Holstad. Stig-Erik Falk er enig i

Nyvalgt: Stig-Erik Falk er universitetets kandidat som styreleder i SiTø fra og med nyttår.

at kommunikasjon mellom han og øvrige studentpolitikere bør kunne bli bedre.

– Man lærer av feil som har blitt gjort tidligere. Jeg vet dette høres banalt ut, men det er viktig med en løpende dialog og jevnlig samtaler mellom partene for å finne ut hva som rører seg, forteller Stig-Erik Falk.

Kampsaker

En av Stig-Erik Falks fremste saker blir å gjøre noe med kantinedriften. Han mener det er flere ting som kan gjøres, uten at det vil koste for mye. Helt konkret ønsker han seg et stort salottbord til lunch som studentene kan få billig.

– Studentene vil få i seg både sunn og god mat. Jeg vet at det har blitt gjort ved en rekke universiteter i Sverige og Finland, så jeg skjønner ikke hvorfor det ikke skulle la seg gjennomføre her. Og skulle det bli noe til overs, så er det bare å putte det inn i middagsmenyen neste dag. Da kan til og med gryteretten bli bedre, smiler Stig-Erik, og presiserer fort at han ikke har noe i mot maten som kokkene lager i dag.

Manglet vararepresentant

Universitetsstyrerepresentantene Maragaret Aarag fra Medisinsk Fakultet og Ingulf Nordahl innrømmer at det i utgangspunktet er betenkelig å ikke trekke seg før det konstituerende møtet. Likevel valgte de begge å gjøre nettopp det fordi de manglet vara til å ta over.

Marit Helene Stensen
Lars Åke Andersen
(foto)

– Vi ville ha trukket oss dersom det var noen å ta over for oss. Imidlertid manglet vi det, derfor valgte vi heller å representere fakultetene våre enn å la plassene stå tomme, sier de.

Labert engasjement

– Labert studentengasjement på medisinsk fakultet gjorde det vanskelig å få valgt inn noen til studentstyret, for ikke å snakke om å få en vara, sier Aarag.

Situasjonen var den samme ved Det juridiske Fakultetet i følge Nordahl:

– Det var bare jeg som stilte som kandidat til studentstyret, derfor ble det heller ikke valgt en vara på

vårt fakultet.

Isteden for at to av de største fakultetene skulle stå uten representasjon valgte vi altså være på det konstituerende studentstyret hvor blant annet studentstyreleder og arbeidsutvalget blir valgt.

Dobbelrepresentasjon

Selv om det står i forskriften at man ikke bør være representert i studentstyret og universitetsstyret samtidig var begge to valgt inn begge plasser:

– Jeg vil poengtere at det ikke er et ufravikelig krav at man ikke kan være valgt inn begge steder. I mitt tilfelle hadde jeg ikke bestemt meg endelig for å stille til valg for universitetsstyret da jeg ble valgt inn i studentstyret fra Det Juridiske fakultetet, sier Nordahl. Han innrømmer likevel at han hadde tenkt på muligheten av å stille til uni-

versitetsstyret før han ble valgt til studentstyret:

– Imidlertid var det langt fra sikkert, så jeg fant det ikke nødvendig å opplyse allmøtet om dette, sier han.

Margaret Aarag var heller ikke sikker på om hun skulle stille til universitetsstyret da hun stilte til valg til studentstyret:

– Jeg hadde ikke bestemt meg for å stille til Universitetsstyret. Da jeg hadde bestemt meg for å stille til universitetsstyret informerte jeg straks AU på medisins. Likevel har det ikke lyktes å få vara.

Den viktigste grunnen til at jeg stilte til studentstyret var imidlertid at det ikke var noen andre kandidater. På allmøtet møtte bare opp 4 personer, i tillegg til arbeidsutvalget på fakultetet, og vi hadde store problemer med å få fylt opp flere verv.

Studentdemonstrasjon: — Vi har blitt lurt

Studenter og elever - sammen mot budsjettforslag

Dette var et av hovedpoengene til studentene under demonstrasjonen mot framlegget til statsbudsjett som fant sted onsdag 12. november.

Asgeir Larsen
André Kvernhaug(foto)

Aksjonen som fant sted ved Kongsbakken videregående skole samlet om lag 200 studenter og elever.

– Dette er en god oppslutning, sett i forhold til den korte tiden vi har hatt på å organisere oss, sier nestleder i studentstyret ved Høgskolen, Inger-Lise

Olsen. Studentorganisasjonene ved Høgskolen, Universitetet og Kongsbakken videregående skole hadde i all hast organisert en punktmarkering mot det de mener er en pulverisering av studiekvaliteten. Organisasjonene bak aksjonen, Studentenes Landsforbund, Norsk Studentunion, Landslaget for Norges Lærerstudenter, Norsk Elevorganisasjon (NEO) og Norges Gymnasiastsamband arrangerte aksjoner ved flere læresteder rundt i landet denne dagen

Innfri løftene

Med en studentvennlig sentrumsregjering, forventet studentene mer av budsjettforslaget enn de fikk. Den satsingen som sentrumspartiene tidligere i år lovet skulle komme innen høyere utdanning har på veien inn

til regjeringskontorene smuldret bort. Det eneste som står igjen er forslaget om å heve stipendandelen fra 28% til 30%. Dette er ikke godt nok, det studentene først og fremst krever er en kvalitetsheving av studiene.

Krass kritikk

Nyvalgt studentstyremedlem ved UiTø, Torgeir Knag Fylkesnes ser problemer frem i tid når Norges oljeformue saltes ned i utlandet i stedet for å satse på verdiskapning gjennom utdanning av ungdommen.

– En god investering er å satse på utdanning. Dette budsjettet vitnet om dårlig tenkning, sier han.

Inger-Lise Olsen bruker uttrykk som "pulverisering av studiekvaliteten" og "en ramponeering av høyere utdanning" i sin appell. I tillegg karakteriserer hun forslaget om å heve stipendandelen med to prosentpoeng som en direkte provokasjon.

Også den videregående skolen rammes

Elevene på Kongsbakken videregående skole er blant de som har grunn til å protestere høyest. I de videregående skolene vil konsekvensene bli store.

– Penger til utstyr og lokaler kan vi se langt etter, sier elevrådsleder Trine Lise Gamslett og leder i NEO Troms, Eivind Fosse.

Skuffende budsjettframlegg

Asgeir Larsen

Det var lite nytt å lese i Bondevik-regjeringens budsjettforslag. De løftene som kom i Voksenåserkeiringen om satsning på høyere utdanning blir ikke innfridd. Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet får totalt en økning på 205 millioner kroner. Foruten 40 millioner kroner til private høyskole, er det

kun 80 millioner til økt stipendandel, som kommer studenter gode. Den største negative posten er en reduksjon på støtten til studentbarnehager med 22 millioner. Ellers er det stort sett små omdispenseringer innen høyere utdanning. Det er ikke grunn til å tro at budsjettbehandlingen i Stortinget vil gi et bedre utgangspunkt for verken Universitetet eller Høgskolen.

Torgeir Knag Fylkesnes er svært skeptisk til fremtiden for studentene.

– Blant annet vil IT-satsingen rammes hardt, fortsetter Fosse. Han mener også at stipendandelen i den videregående skole bør heves til 100%. I dag er det snakk om 54%.

– At enkelte 16-19 åringer må ta opp lån for å kunne gjennomføre videregående skole er helt forkastelig, avslutter Fosse.

— Et dårlig signal

– Politikerne oppfordrer ungdom til å ta høyereutdanning, men vi ser igjen at det ikke følges opp med bevilgninger. Dette var holdningen rektor og studentstyreleder ved UiTø samt rektor ved HiTø hadde til statsbudsjettet.

Asgeir Larsen (tekst og foto)

– At Høgskolen i Tromsø (HiTø) har fått kutt i sine bevilgninger har vi sett flere år, det som imidlertid er nytt med årets budsjett er at det nå også rammer Universitetet i Tromsø (UiTø), slår rektor Tove Bull ved UiTø fast.

– Dette vil føre til en gradvis uttørring på alle områder innen utdanningsmiljøet i Nord-Norge. Vi har allerede skåret ned det vi kan makte sier HiTøs rektor, Lisbeth Halse Ytreberg.

– Konsekvensen vil bli et dårligere tilbud til studentene. Det vil kunne bli aktuelt med forelesninger i større grupper enn i dag, veiledningstilbudet kan bli redu-

Det var stor skuffelse over budsjettforslaget ved UiTø og HiTø.

sert, og oppgave- og eksamensformer kan bli lagt om. Alt dette er tiltak som vi frykter kan bli en realitet om ikke rammene økes, sier Bull.

– Byen har hatt et godt ry som studiested, sier nestleder i studentstyret ved HiTø, Inger-Lise Olsen.

– Dette skal det lite til for å ødelegge. Vi må ha komparative fortrinn framfor studiesteder sørpå for å være et aktuelt alternativ for studentene, legger avtroppende studentstyreleder ved UiTø, Eidi-Ann Hansen til.

– Selv om Tromsø har et godt uteliv, så er ikke det nok, skyter Ytreberg inn.

Litt galgenhumoristisk drar

Bull sammenligningen med verdens nord/sør-problematikk.

– Vi har fortsatt 1900 studie-plasser mindre enn det folketallet skulle tilsi i Nord-Norge, avslutter hun.

På spørsmål fra Utopia, svarer de samstemt at de har store forventninger til Lilletun. De mener at han har vist en positiv interesse for høyere utdanning i den tiden han har sittet som leder av Stortingets utenrikskomite.

– Det er en fordel med en minister som har inngående kjennskap til miljøet i universitets- og høgskolemiljøet, sier Bull.

Nytt kunstfagbygg

Kirke- utdannings- og forskningsminister Jon Lilletun overrakte fredag det nye bygget til Avdeling for kunstfag ved Høgskolen i Tromsø.

Asgeir Larsen

Husets forhistorie skriver seg fra 1985 da første byggetrinn var ferdig. Allerede ved innflyttingen var bygget for lite. Likevel gikk det 12 år før avdeling kunstfag skulle få sin egen fløy.

Bygget, som har vært i prøvedrift siden i sommer ser ut til å tilfredsstille de krav som er satt. Det innebærer blant annet at vi på Høgskolen finner byens beste lydisolering. De rommene som skal brukes til utøvelse av musikk er bygd som løse "esker" som flyter på støysolierende materiale. Rommene er også akustisk tilpasset det instrumentrommet er bygd for. Det er også nedlagt store ressurser i de tekniske anleggene i bygget.

Jon Lilletun mottok bygget

fra byggherren Statsbygg, og ga det videre til Høgskolen ved rektor Lisbeth Halse Ytreberg. I sin tale pekte Lilletun på at han mener kulturen kan klare behov for gode utdanningsmuligheter.

– Avdeling for kunstfag ved HiTø er den eneste fullverdige musikkutdanningen i Nord-Norge. Dette gjør det svært gledelig å kunne overrekke et så fint bygg, sier ministeren.

Blant den mange som kom med hilsmingsstaler og gaver til det nye bygget, var rektor ved UiTø, Tove Bull.

– Vi står sammen om å bygge utdanninga i Nord-Norge, derfor er det svært gledelig også for Universitetet at Høgskolen nå har fått et etterlengtet bygg, sa Bull. Hun gjorde også et poeng av at dette var første gang Jon Lilletun, i egenskap av statsråd overrakte et bygg. Bull håpet det ikke var siste gang han kommer til byen for å overrekke et undervisningsbygg.

– Det er svært viktig å ta stilling til køen av nybygg innen høyere utdanning, avsluttet Bull, med klar hentydning til Teorifagbygget.

Undervisningsminister Jon Lilletun:

— Lover Teorifagsbygg

Klare løfter om Teorifagsbygg og en gjennomgang av økonomien ved Høgskolen var de lovende meldingene fra Kirke- Utdannings- og Forskningsminister Jon Lilletun under hans besøk i Tromsø fredag.

Asgeir Larsen
(tekst og foto)

Teorifagsbygget kommer

– Areal situasjonen ved UiTø er et problem, erkjenner ministeren. Universitetet er underdimensjonert for det antallet studenter som studerer der. Dette er departementet inneforstått med. Et resultat av dette er at teorifagsbygget ved UiTø er det byggeprosjektet som nå står for tur. Det vil ikke bli igangsatt bygg ved noen av universitetene før Teorifagsbygget, sier Lilletun.

– Bygg som allerede er under oppføring kommer selvsagt til å bli fullført uavhengig av denne prioriteringslisten, presiserer han.

Idrettshallen ligger lenger ut i tid. Etter det Jon Lilletun sier, ser det ut til at det har skjedd noe i saksgangen med idrettshallen.

– Jeg er gjort kjent med at saken nylig har ankommet departementet. Utover at vi må gi søknaden en vanlig saksbehandling, kan jeg ikke si noe om den konkrete behandlingen av søknaden nå. Jeg ser imidlertid et klart behov for at Tromsøstudentene trenger et idrettsbygg. Hva forsinkelsene i denne saksgangen skyldes har jeg ikke fått sagt meg inn i enda, sier den ferske ministeren.

Budsjettkutt

Lilletun påpeker at de kutt som kommer innen høyere utdanning i forslag til statsbudsjett kommer jevnt over hele landet.

– Jeg er klar over at dette budsjettet ikke virker utjevne for Universitetet i Tromsø. Et av problemene er at vi ikke har store muligheter til å endre Statsbudsjettet, slik Jaglandregjeringen la det frem.

Etter påtrykk fra Utopia vedgår Lilletun at Nord-Norge på langt nær har de studieplassene landsdelen burde ha hatt. Han sier seg enig i at det er viktig for landsdelen å ha et fullverdig studietilbud.

– Den underdekning som vi har i undervisningssektoren i Nord-Norge må føre til en politikk som kan rette på situasjonen. Rådet for Høyere utdanning i Nord-Norge må finne frem til måter som kan løse problemet. De må finne ut hvilke studieretninger som trenger et løft, så kan vi se på dette i fellesskap. Det skal være en konferanse om høyere utdanning i Tromsø, i februa-

ar, og da vil dette være et sentralt tema. Jeg er inneforstått med, og villig til å arbeide mot en slik utvikling, lover statsråden.

Studiefinansiering

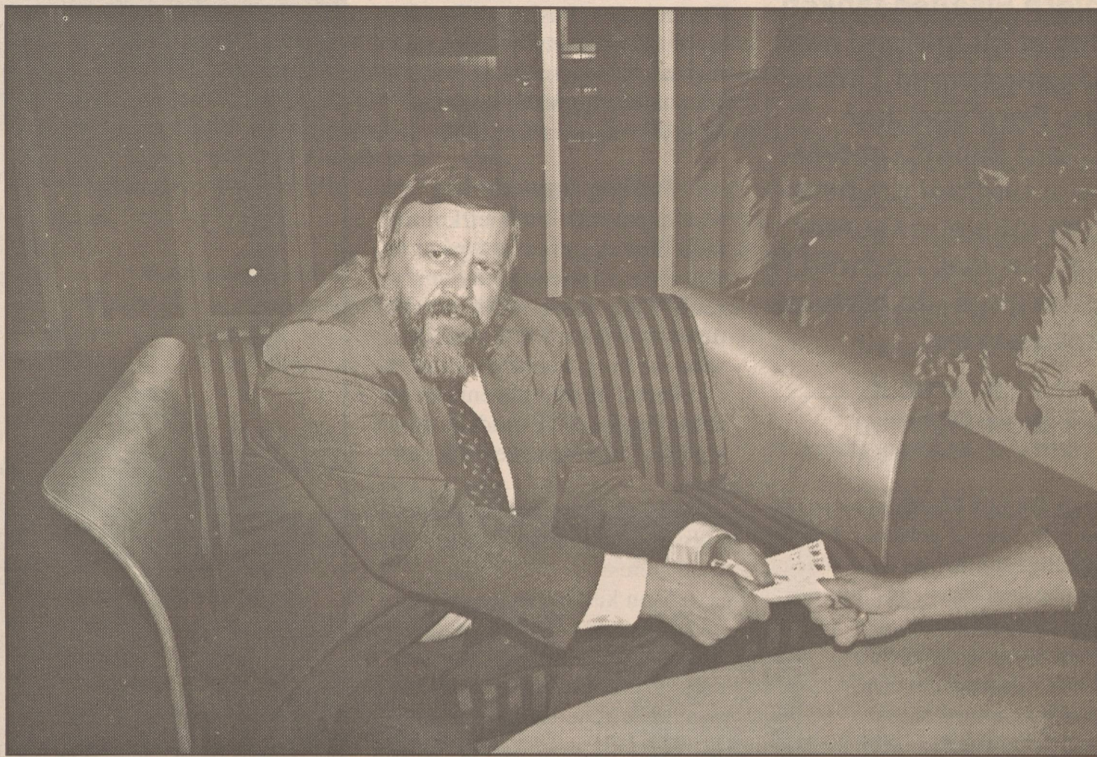
– Studiefinansieringen har alltid vært viktig for KrF. Nå jobber vi mot en stipendandel på 40 %. Dette er et mål som vi tror det er mulig å nå i inneværende valgperiode. Jeg har jobbet med å øke stipendandelen siden den var på 13% til dagens 28%, erindrer Lilletun.

– Det ser foreløpig ut til at vi vil få igjennom vårt krav på 30% i forbindelse med behandlingen av budsjettet. Videre ser jeg for meg en årlig opptrapping på henholdsvis 3%, 3% og 4%. I dag har vi ikke støtte for dette i Stortinget, men med aktivt press fra studentene, kan vi få endret holdningene, sier Lilletun.

Høgskoleøkonomien

Jon Lilletun sier at departementet vil se nærmere på utviklingen i høgskoleøkonomien. Arbeidet med dette er nå i gang. Resultatet av dette arbeidet vil komme i betraktning ved fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett.

– Utopia har et poeng når dere peker på at Høgskolen i Tromsø for 4. år på rad får redusert sine rammer. Dette er svært uheldig sett i sammenheng med landsdelens behov. Vi vil selvsagt se nøye på dette i forbindel-

Utdanningsminister Jon Lilletun holder på pengene, men lover oss likevel Teorifagsbygg.

se med revidert nasjonalbudsjett.

Kritikk fra OECD

– Vi har opplevd en formidabel økning i antall studieplasser i Norge. Fra 90.000 plasser i 1988, har vi i dag over 170.000. Denne kraftige økningen har ført til at det har blitt et misforhold mellom de studieplassene som vi har i dag og næringslivets behov. Dette har vi fått kraftig kritikk for i en OECD-rapport. OECD ser i sam-

me rapport imidlertid positivt på at så mange studenter i dag har studieplass. Norge får også ros for måten Reform '94 er gjennomført på.

– Kunnskap er aldri bortkastet, den vil alltid komme til nytte en gang, sier Lilletun.

– Eksplosjonen i utviklingen av antall studieplasser har vært for mye av en eksplosjon, og for lite styrt energi i riktig retning. Denne formen for "engrosopp-

tak" kan også ha gått ut over kvaliteten på studietilbudet. Vi vil sette ned et utvalg som skal se på dette, og på de mange reformene innen utdanningssektoren. Dette vil bli et bredt sammensatt utvalg, selvsagt også med medlemmer fra Nord-Norge. Det vil også bli satt i verk kortsiktige korrigeringer.

Det jobbes for folkløse

De siste årene har noen personer ved Tromsø museum jobba for et studietilbud innen folkløstikk. Nå har Humanistisk fakultet tatt opp hansken, men fortsatt er det et stykke fram til en kan ønske de første folkløstikkstudentene velkomne.

Lars Åke Andersen
(tekst og foto)

Folkløstikk vil si å studere folkelig tradisjon slik man finner den for eksempel i folkediktning, skikk og tro. Begrunnelsen fra "Nyere Kulturhistorisk Avdeling" ved Tromsø museum er at behovet for kunnskap er påtakelig når det gjelder kulturhistorie og tradisjonsforståelse, tema som er av stor viktighet for identitet og selvforståelse for hele landsdelen. Et fag i Tromsø vil ha tyngdepunkt i den atlantisk-arktiske regionen, og

det er meningen at norsk, samisk og kvensk kultur skal integreres i det nye faget.

Regionalt ansvar

Humanistisk fakultet, som nå altså fører forslaget videre, mener i sitt brev til Studieavdelinga på universitetet at Nord-Norge helt klart trenger arbeidskraft innenfor folkløstikk. Professor og dekan ved fakultetet, Toril Swan, sier til Utopia at fakultetet mener at folkløstikk er et viktig basisfag og at Humanistisk fakultet har et regionalt ansvar overfor de humanistiske fagene.

Dekan på Humanistisk fakultet, Toril Swan, ønsker et fullt studium i folkløstikk til Tromsø.

Hun sier at av 45 museumsstillinger i Nord-Norge er bare 4 besatt av folkløstikk.

– Et folkløstikkfag i Tromsø vil være nordnorsk basert og kjerneforskningen vil ta utgangspunkt i landsdelen, sier Swan til Utopia. Hun vil gjerne poengtere at det er mye som gjenstår før et folkløstikkfag kan tilbys i Tromsø.

Ønsker fullt studium

– Dette er et ønske for budsjettforslaget for 1999, altså et fag man vil ha i fremtiden, sier Swan. Hun sier videre at

fakultetet ønsker fullt studium, fra grunnfagsnivå til hovedfag.

– Vi er bare nødt til ha hele faget fra begynnelsen, sier professoren, og vil ha Kirke-, Undervisnings- og Forskningsdepartementets tillatelse til dette.

Trange rammer

Rektor Tove Bull mener og at det er prinsipielt viktig og ideelt med fullt hovedfag, men sier at man nok må konsentrere seg om å starte med grunnfag og heller utvide etter hvert. Bull synes at det flott at et forslag om folkløstikk er kommet, ettersom faget mangler undervisningstilbud og siden det er et humanistisk basisfag.

Tove Bull vil ikke si noe om tidsperspektivet.

– Dette må nok drøftes noen runder. Problemet er det økonomiske; med de rammene en har i dag kan det bli vanskelig, men eventuelt må en prøve å skaffe midler via andre veier, sier hun. Hun avslutter med å si at selv om mange elementer må på plass er det en allmenn interesse for å få til et tilbud i folkløstikk.

Positiv debatt om studentsolidaritet

I forrige nummer av Utopia sådde Torbjørn Flaatten tanken om et hjelpefond med utgangspunkt i Tromsø. Forslaget har utløst debatt i universitetsmiljøet om hvordan lokale ressurser kan brukes i forhold til utviklings- og bistandsprosjekter.

Asbjørn I. Bartnes
Lars Åke Andersen (foto)

– Jeg har blitt kontaktet av en rekke interesserte personer fra forskjellige miljøer på universitetet, og alle later til å være enige om at UiTø har en meget høy kompetanse som blir dårlig utnyttet i forhold til internasjonalt arbeid, sier Flaatten, som er vararepresentant for Moderat liste i Studentstyret.

Mangelen på samarbeid mellom universitetets forskjellige fagmiljøer, sentra og studentorganisasjoner mener Flaatten utelukkende har sammenheng med at det ikke finnes noen koordinerende organisasjon.

– Det finnes en rekke personer som har ideer til prosjekt i andre land og som kan tenke seg å delta i etableringen av Tromsøstudentenes Internasjonal Hjelpefond, forteller han til Utopia.

Sikre engasjementet

Flaatten har meldt forslaget inn for Studentstyret som egen sak, og den vil trolig bli behandlet på nyåret. "Hvordan skal vi få aktivistene til å bli i Tromsø, og hvordan skal vi få vanlige studenter til å føle at bistands- og utviklings-

arbeid angår dem? Dette er hovedspørsmålet vi ønsker debatt omkring", heter det i forslaget fra Flaatten. Han ønsker at Studentstyret skal nedsette et bredt sammensatt utvalg som kan komme fram til en organisasjonsmodell i løpet av vårsemesteret 1998.

Frivillig finansiering

Studentstyrets budsjettkomité innstilte tidligere i høst på at de 120.000,- kronene som overføres SAIH i støtte skulle tilfalle det nye fondet. Dette vedtaket, samt diskusjonen om støtte, er imidlertid utsatt i påvente av en avklaring fra KUF rundt de prinsipielle forholdene ved slik støtte.

Men Flaatten har også alternativer til hvordan fondet kan finansieres:

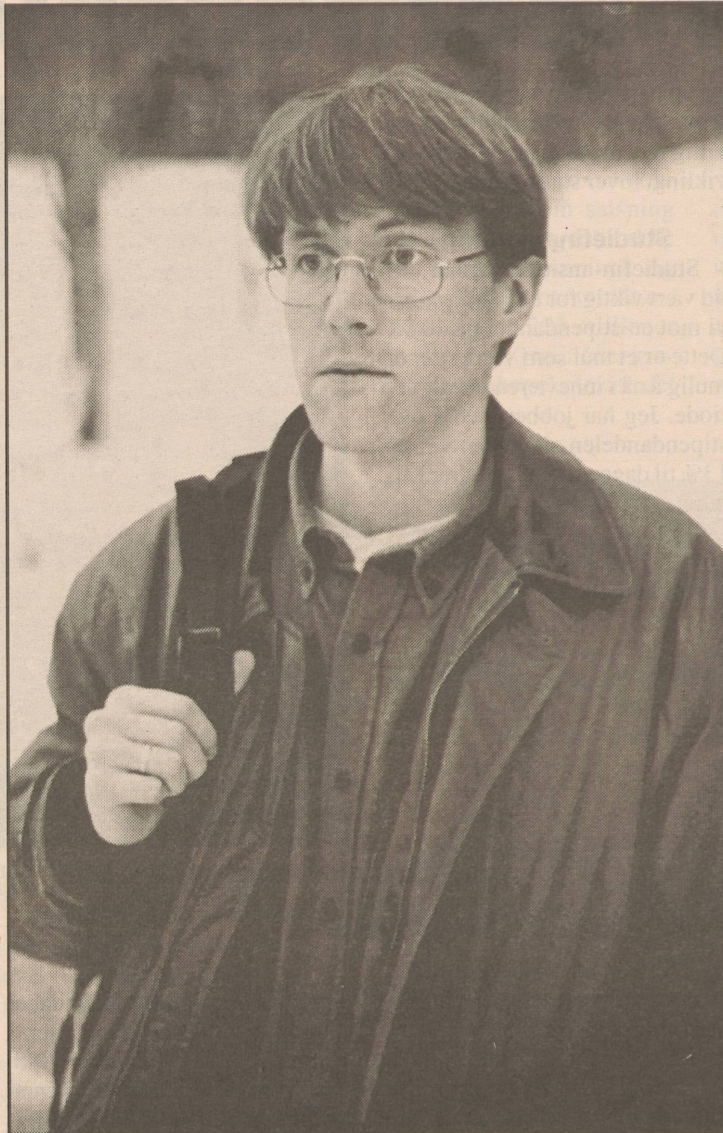
– Man kan for eksempel legge til rette for frivillig innbetaling av en femtilapp eller hundrelapp i forbindelse med semesteravgifta. Studentene vil nok heller betale en femtilapp frivillig enn å gi en tier under tvang til SAIH, tror Flaatten.

Fortsatt SAIH

Andre konkrete forslag til finansiering og organisering av et slikt fond ønsker han imidlertid ikke å komme inn på nå, men avklarer situasjonen i forhold til SAIH:

– Selv som man oppretter en lokal organisasjon ønsker jeg at vi fortsatt skal være medlemmer av SAIH, uttaler Flaatten, og understreker at det ikke behøver å være noen motsetning mellom disse organisasjonene.

I forrige nummer av Utopia tok SAIH-leder Ronny Hansen kraftig til ordet mot at Tromsø skulle etablere en egen organisasjon på bekostning av SAIH-medlemskap og –støtte.

Torbjørn Flaatten har utløst debatt i universitetsmiljøet med sitt forslag om et lokalt hjelpefond i Tromsø

Beklager

– Jeg har stor respekt for at Ronny Hansen kjemper som en løve for å redde SAIH, men beklager at han forsøker å latterliggjøre både min person og forslaget om et lokalt fond, svarer Flaatten.

Flaatten regner med at også universitetsledelsen vil stille opp for en lokal organisering av in-

ternasjonalt arbeid:

– I en tid hvor internasjonalsisering står sentralt blir det viktig for universitetet å vise at vi kan ha en landsdelsprofil uten at det innebærer at man ikke har tanke for andre problemstillinger, avslutter initiativtakeren.

Støtte med forbehold

– Jeg stiller meg svært positiv til initiativet om et hjelpefond i Tromsø, uttaler Jens Revold, administrativ leder i Senter for miljø- og utviklingsstudier (SEMUT). Men han tar visse forbehold.

Asbjørn I. Bartnes

– Når det gjelder å skaffe midler er jeg mer skeptisk, og med tanke på organisering er jeg kritisk til en konkurranse med SAIH. SAIH har et godt navn i NORAD og er en veletablert organisasjon med gode forbindelser, så spesielt når det gjelder pro-

sjekter i forhold til sørlige områder synes jeg at studentene bør holde seg innenfor SAIH og bruke deres kompetanse, sier Revold, men han er mer usikker når det gjelder nordområdene.

Forstår kritikken

– SAIH har base i Oslo og er en sentralstyrt organisasjon, og jeg skjønner noe av den kritikken

som er kommet mot organisasjonen. Dette har å gjøre med at Tromsø-studentene kanskje ikke føler prosjektene som deres og tilbakeføringseffekten er muligens minimal. I forhold til prosjekter i for eksempel Nordvest-Russland vil jeg foretrekke en ordning hvor SAIH sentralt delegerer prosjektansvar til Tromsø, som får fadderansvar for et slikt prosjekt, foreslår SEMUT-lederen, som deler Flaattens tanke om at det er behov for en koordinerende enhet for utviklingsarbeid ved universitetet.

Tøffere linje

– Studentene i Tromsø må være tøffere i forhold til SAIH og være med i styringa av organisasjonen, avslutter Revold, som mener at SEMUT kan bistå et eventuelt nytt hjelpefond med generell kompetanse når det gjelder etablering og organisering, uten at han vil love for mye.

Samiske studenter: UiTø har spesielt ansvar

– Det er et interessant forslag. Jeg tente på ideen om å etablere et lokalt hjelpefond, og deler Flaattens tanker om at det vil være lettere å drive inn midler til et prosjekt i våre nærrområder

Asbjørn I. Bartnes

Dette sier André Kalstad, som er representant for Samisk studentforening i Studentstyret. Men han understreker samtidig at dette ikke er et enten eller i forhold til SAIH.

– Vi skal fortsatt støtte SAIH, og må ikke ta pengene fra dem, framholder Kalstad.

Samisk ansvar

– Universitetet i Tromsø har et spesielt ansvar i forhold til nordområdene. Det er imidlertid ikke bare et nordlig universitet, men også et samisk universitet. Det vil derfor være naturlig å sette fokus på Kolasamene i begynnelsen. Innenfor universitetsmiljøet finnes det mange ressurspersoner med kompetanse på nordområdene, samisk spesielt. Dessuten er det bare 3-4000 samer igjen i dette området, og et slikt prosjekt vil dermed være overkommelig for en organisasjon i emning. Deretter kan selvfølgelig aktiviteten utvides, foreslår samerepresentanten.

Over en mill.

Når det gjelder finansieringsmuligheter for et eventuelt nytt fond, mener Kalstad at dette ikke vil by på problemer.

– Jeg tror vi kan ha to fond, hvor det er naturlig at det lokale fondet er øremerket de nordlige områdene. Jeg ser for meg at pengene best kan brukes på utdanning, at vi gir fra studenter til studenter, sier Kalstad, som tror det er mulig å skaffe godt over en million kroner til et slikt fond, NORAD-støtten inkludert. – Dersom vi fokuserer på nordområdene vil folk se hva pengene går til, og da vil givergleden være til stede, avslutter han.

Arkeologitilbud for utvekslingsstudenter

Over lang tid har Institutt for arkeologi hatt kontakt med engelskspråklige universiteter i Europa, og i løpet av høsten 1997 skal et utvekslingsprogram av lærere og studenter formaliseres. Et spesielt tilrettelagt studieprogram skal opprettes slik at utenlandske studenter skal se seg tjent med å tilbringe et semester som arkeologi-student i Tromsø.

Instituttet foreslår et studium på seks måneder som skal gi studentene en uttelling på 30 ECTS (European Credit Transfer System), det samme som 10 vektall. Undervisningen skal være basert på individuell veiledning, og studentene skal skrive en oppgave på 30 sider, basert på et 1500 siders pensum. Karakteren, som settes etter både ECTS-standard og karakterskalaen som brukes på universitetet, blir ba-

sert på oppgaven og en muntlig eksamen.

Dette er et eksempel på hvordan tilbud til utenlandsstudenter kan tilbys uten at for mange ressurser kreves. De andre instituttene oppfordres å benytte denne modellen for å opprette lignende tilbud.

Studentstyret: — Viktig debatt

Siv Tofte Nordfjellmark er Internasjonalt ansvarlig i Studentstyret. Hun mener det har kommet mye positivt ut av den debatten som har oppstått.

Asbjørn I. Bartnes

– Vi har endelig fått en debatt om solidaritetsengasjementet

blant studentene, og det er etablert kontakt mellom engasjerte studenter fra ulike organisasjoner. På sikt tror jeg også at diskusjonen vil føre til et økt engasjement i universitetsmiljøet, sier Nordfjellmark.

Ikke ut av SAIH

Når det gjelder organiseringa av et eventuelt Tromsø-fond, ønsker ikke Nordfjellmark at dette skal innebære en utmelding av SAIH.

– Vi bør ikke trekke oss ut av SAIH. Vi kan lære mye av en veletablert organisasjon som allerede

har vært gjennom papirmølla og som har innflytelse i forhold til bistandsorganisasjoner. På sikt kan vi opparbeide oss den nødvendige kompetansen, men foreløpig er vi avhengige av kontinuitet og stabilitet. Vi er nødt til å ha en moderorganisasjon, og bør derfor i første omgang satse på den innflytelsen vi har i SAIH, mener hun.

Årsmøte neste år

I forrige nummer av Utopia kritiserte SAIH-lederen Tromsø for ikke å ha vært til stede på SAIHs

årsmøte nettopp for å benytte seg av en slik påvirkningsmulighet, men Nordfjellmark har ikke kjennskap til saken da det var den forrige internasjonalt ansvarlig som var ansvarlig for dette årsmøtet.

– Men jeg lover at vi skal reise til neste år, forsikrer Nordfjellmark.

Innflytelsen kan blant annet brukes til å fremme ei organisasjonsendring i SAIH slik at hvert lærested kan få fadderansvar for spesielle prosjekter, foreslår Studentstyrets Internasjonalt ansvarlig.

Ikke fadderordning

SAIH-leder Ronny Hansen avviser forslagene om å gi Tromsø spesielt fadder-ansvar for bistandsprosjekter. – Å delegere prosjektadministrasjon er neppe formålstjenlig. Vi vil fortsatt styre fra sentralt hold, sier han.

Asbjørn I. Bartnes

I en orientering til Studentstyret i Tromsø foreslår Hansen at "Studentstyret/SAIH i Tromsø blir tildelt prosjekt eller prosjektland fra SAIHs mangfoldige prosjektportefølje som spesielt fokus, og konsentrerer mye av den lokale virksomheten om dette". Forslaget er imidlertid ikke ment å åpne for lokal prosjektadministrasjon. Hansen begrunner dette med at prosjektkoordinatorene holder til i Oslo, og at ingen kan forvente at man skal flytte ansatte og deres familier til Tromsø.

– Forslaget innebærer at Tromsø får et spesielt ansvar informasjonsmessig og for eksempel i forbindelse med arrangement av tema-uker, kontakt med prosjekter og utdeling av løpesedler og plakater, forklarer SAIH-lederen.

Torbjørn Flaatten hevder at dette ikke vil være en akseptabel situasjon for engasjerte studenter i Tromsø:

– Dette blir som om noen fotballspillere i en idrettsforening skulle drive bare med loddsalg og postkasseaksjoner uten noen gang å få sparke ball, mener Flaatten, som understreker at bakgrunnen for den labre oppslutninga i Tromsø er nettopp at lokallagets ansvar er begrenset til å drive informasjonsarbeid.

Holder tilbake SAIH-støtte

Studentstyret har vedtatt å utsette overføringa av støtte til SAIH. Bakgrunnen er et avslag fra KUF på en søknad fra Studentparlamentet i Oslo om å legge på semesteravgifta.

Asbjørn I. Bartnes
Martin Tjersland (foto)

Studentparlamentet i Oslo søkte i vår om å få øke semesteravgifta med 20,- kroner som skulle være øremerket Studentenes og akademikernes internasjonale hjelpefond (SAIH). Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) avslo søknaden. "Selv om SAIHs virksomhet er studentrelatert, kan departementet ikke se at vilkåret om tilknytning til studentenes velferdsbehov ved det enkelte lærested er oppfylt" heter det i avslaget fra KUF.

Avventer avklaring

I Tromsø er praksis en annen, nemlig at Studentstyret overfører støtte til SAIH fra de midlene de har fått inn på semesteravgifta. Forslag til overføring for 1998 var 120.000,- kroner.

– Selv om ikke vår ordning er direkte berørt av lovtolkninga i KUF har Studentstyret likevel vedtatt å utsette diskusjonen om overføring i tilfelle departementet finner at heller ikke vår praksis er i tråd med retningslinjene, sier avtroppende Studentstyreleder Eidi Ann Hansen til Utopia.

SAIH er helt avhengige av den støtten de får overført fra lærestedene, og et negativt utfall av den videre behandlinga i KUF vil være katastrofal for organisasjonen.

Tvetydige signaler

– SAIH har henvendt seg til departementet og påpekt at det ikke er sammenheng mellom den lovtolkninga byråkratene i departementet legger til grunn og de signalene vi har fått fra Utdanningskomiteen i Stortinget, sier leder i SAIH, Ronny Hansen.

– Komiteen har gitt uttrykk for at departementet er på avveie i sin tolkning av loven, og har åpnet for at det er mulig å gjennomføre en slik ordning som Studentparlamentet i Oslo har søkt om, forteller Ronny Hansen, som håper og tror på et utfall i SAIHs favør.

– Skulle utfallet imidlertid bli negativt innebærer det at departementet ikke anerkjenner studentenes rett til å bestemme over sine egne penger. De økonomiske konsekvensene for SAIH vil være ka-

Ronny Hansen håper på positivt utfall i en sak som kan bli kritisk for organisasjonen han leder.

tastrofale, slår Ronny Hansen fast.

Bistandsmonopol

Studentstyrelederen sier at utsettelsen også har sammenheng med forslaget om å opprette et lokalt hjelpefond i Tromsø.

– Vi venter på en avklaring i denne saken før vi kan bestemme oss for hvem vi eventuelt skal gi støtte til, forklarer hun.

Torbjørn Flaatten, som har fremmet forslaget om et lokalt fond, mener det er en klar sammenheng mellom svaret fra KUF og den innbitte kampen SAIH-lederen har drevet i forhold til forslaget om et Tromsø-fond.

– I realiteten står SAIH i fare for å miste en monopolaktig

status i forhold til finansiering hvis KUF kjenner ordninga med obligatorisk SAIH-tier ulovlig, hevder Flaatten.

Sammenheng

Spørsmålet om lovligheten av slike overføringer er det samme for hele landet, og har kommet uavhengig av forslaget om hjelpefond i Tromsø. SAIH-lederen innrømmer likevel at det er en viss sammenheng, men understreker samtidig at det er snakk om to forskjellige saker.

– SAIH er jo avhengig av den støtten vi får fra lærestedene. Jeg ønsker lykke til med fondet, men inntil prosjekter er klare for gjennomføring og Tromsø-fondet viser seg å være bedre enn SAIH, vil det være dumt å bruke pengene på et slikt fond, mener Ronny Hansen.

Omvalg ved Hum.Fak.

Det ordinære valget av representanter til Studentstyret fra det humanistiske fakultet ble underkjent. Nå er et nytt valg foretatt og godkjent.

Asgeir Larsen

Det møtte akkurat det antall representanter som var nødvendige på møtet, som ble avholdt 10. november.

Siv Tofte (allmenn litteratur) og Ingrid Hedlund (lingvistikk) ble valgt som faste representanter til stu-

dentstyret.

I tillegg ble det foretatt valg til studentutvalget ved fakultetet. Som leder ble Hanne Ødegård valgt. Sekretær ble Ingrid Hedlund, og fagansvarlig ble Kjersti L. Thoresen (kunsthistorie).

Ingrid Hedlund har tidligere vært med på å kritisere studenter som innehar flere verv til samme tid. Dette er en kritikk hun i dag ikke står inne for. På studentrådsmøtet møtte hun seg selv i døra.

–Jeg trekker ikke kritikken uforbeholdent tilbake. Det var en umoden uttalelse som ble gitt for å få flere til å engasjere seg, sier Hedlund, i en kom-

mentar til kritikken.

–Jeg ser helt klart i dag at det kan ha store fordeler å inneha forskjellige verv, blant annet for å sikre en god kommunikasjon mellom de forskjellige organene. Det er imidlertid vesentlig at det studentpolitiske arbeidet har sin basis i fakultetene, fortsetter hun.

Ingrid Hedlund beklager at kritikken, som førte til at representanter trakk seg fra sine verv, ble så sterk som den ble. Hun ser heller ikke at det at hun nå har endret standpunkt, og sitter i tilnærmet samme situasjon som de hun kritiserte, kan skade hennes troverdighet.

Hjem til jul ?

Kontakt ditt reisebyrå,
eller Widerøes billettkontor på
Tromsø Lufthavn,

tlf. 77 60 80 90

Widerøe

Spesielle og allminnelige fagbøker og materiell får **DU** hos **EN SPESIELL BOKHANDEL** i **DET SPESIELLE ÅRET DU** er inne i. Vi legger **SPESIELT** vekt på at **DU** trives hos oss og at **DU** får det **DU** trenger.

SPESIALBESTILLINGER koster ingenting ekstra.

Kan **DU** ikke komme innom, sender vi gjerne til **DEG**, og legger **SPESIELT** vekt på at det går samme dag som du ringer, fakser m.v.

VELKOMMEN TIL SJØGATA 31/33 - 2. ETG. SPESIELL SERVICE FÅR DU HOS OSS.

Centrum * Libris

Postboks 533, 9001 Tromsø
Bok- og papirhandelen i Sjøgata

OBS!

Telefonnr. : 77 68 35 40

Telefaxnr. : 77 68 53 01

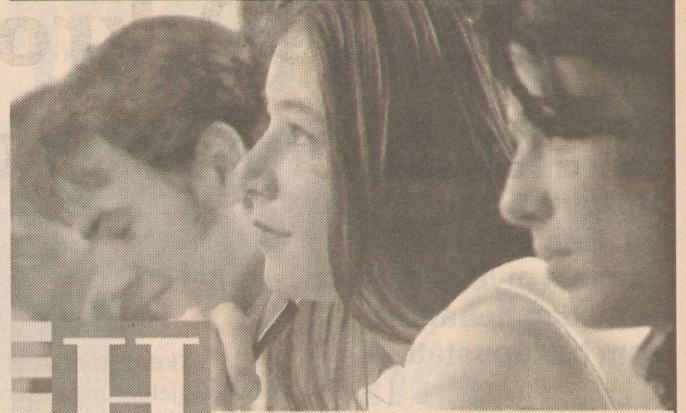
E-mail : Centrum@icenet.no

(<http://www2.salgsnett.no/centrumlibris>)

Norges Handelshøyskole (NHH) er landets ledende vitenskapelige høyskole innen økonomisk-administrative fag. Høyskolen har et omfattende internasjonalt forskningsnettverk og er det norske medlem av CEMS - et samarbeidsforum for de fremste handelshøyskoler i Europa. NHH har et nært samarbeid med Administrativt forskningsfond ved Norges Handelshøyskole (AFF) og Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF).

For deg som ønsker noe mer!

Høyere avdelings studium

Høyere avdelings studium er et toårig studium på hovedfagsnivå, og utgjør samtidig kursdelen i doktorgradstudiet ved NHH. Høyere avdeling kvalifiserer for konsulent-, utrednings- og administrative oppgaver på høyt nivå i næringsliv og offentlig forvaltning, og er et godt kvalifiseringsgrunnlag for forsknings- og undervisningsstillinger ved universiteter og høyskoler.

NHH tilbyr spesialisering innen Administrasjon, Bedriftsøkonomisk analyse, Samfunnsøkonomi, Økonomisk geografi, Økonomisk historie og Språk.

Opptakskrav

- Siviløkonomeksamen
- Sivilingeniør- eller sivilagronomeksamen
- Universitetsutdanning av høyere grad
- Cand.mag med økonomisk-administrativ fagprofil

Det settes krav til laudabelt karakter-snitt for opptak til studiet. For søkere uten tilstrekkelige forkunnskaper i økonomisk-administrative fag, vil det være aktuelt med tilleggskurs fra siviløkonomstudiet.

For informasjon og søknadsskjema kontakt:
Norges Handelshøyskole
Helleveien 30, 5035
Bergen-Sandviken
Telefon 55 95 92 00

Internettadresse:
<http://www.nhh.no/>
E-mail:
NHH.opptak@nhh.no

Norges Handelshøyskole

Søknadsfrist for opptak i vårsemesteret: 1. desember

Studentrabatt i Tromsø

Disse forretningene og bedriftene innrømmer studenter rabatt mot at man viser studentbevis sammen med kvittering for betalt semesteravgift. For å unngå misforståelser bør man opplyse om at man er student og vise studentbeviset uoppfordret.

Rabattene innrømmes i perioden 15.8.97 til 14.8.98.

Peppes PIZZA
Stortorget 2,
tlf. 77 61 11 66

BRILLE huset
Storgata 92, tlf. 77 68 21 43

Café DOMUS
Domusgården,
andre etasje
tlf. 77 66 67 70

Britt's BOUTIQUE
Storgata 89 og Jekta
tlf. 77 68 41 00

Strandtorget 1
tlf. 77 61 01 05

TusenFryd
Plantesenter
Polarsenteret, tlf. 77 67 39 70

LEKER OG BARNESUTSTYR

Platebaren
STØRST I COMPACT-DISC
Storgata 110, tlf. 77 65 53 56

Skinnmester'n Veita
Veitasenteret, tlf. 77 61 25 01

BRØDRENE JOHANNESSEN AS
HERRE- OG UNGDOMSKLÆR
v/ brua - Tlf. 77 68 35 41 -
Tromsø

HUDPLEIE VIGDIS
Tlf. 77 68 67 83
Storgt. 58

Chr. Hansen
18. 97
Fr. Langesgate 22,
tlf. 77 68 56 56

Urmester Noralf Andersen
Stortorget 3, vis a vis Domus
tlf. 77 68 26 55

PEDER NORBYE
10 % rabatt på varer
til ordinær pris

BYGGMAKKER Tromsø
BYGG & STÅL AS
Tlf. 77 67 06 77

I.AUSTAD AS
Jernvare, leketøy, kjøkken, glass, stentøy
Austadbygget, sjøgata 13,
tlf. 77 68 45 51

INTERSPORT SPORTSHUSET AS
- Sjøgata 13, tlf. 77 68 02 90
- Storgata 91, tlf. 77 68 36 68
- Polarsenteret, tlf. 77 60 71 10
- Veitasenteret, tlf. 77 68 36 68

Jensens Sko EURO SKO
Torgcenteret - Storgata 79
Tlf 77 68 15 63

SMÅVAREN
Alt i garn og sytilbehør
Storgt. 57 - tlf. 77 68 67 67

GJENSIDIGE Nord
Storgata 92, Tlf. 77 62 34 00

Taras
KAFFE · TE · KRYDDER
DUFTER OG GAVEARTIKLER
MARKEDSPLASSEN-
TROMSØ TLF. 77 68 22 54

BOWLING & SQUASH
Stakkevollvn. 51
9002 Tromsø
Tlf.: 77 61 97 70

Nordi Data AS
Stakkevollveien 15
Tlf. 77 61 01 06

STUDIO 7 · TROMSØ
Søndre
Tollbugate 7
Tlf. 77 67 39 70

Hotell Nord
Parkgata 4
77 68 31 59
20% på overnatting

Ansvarlig for studentrabatt i Tromsø er Tromsøstudentenes Idrettslag, TSI.
Kontoradresse: Hovedgården, UiTø, 9037 Tromsø
tlf: 77 64 45 79
faks: 77 67 60 25

350 000 kroner mindre å fordele

Leder for semesteravgiftsutvalget og avtroppende studentstyreleder Eidi Ann Hansen må tåle kritikk fra flere hold:

– Det er alltid mye lettere å gi enn å kutte på et budsjett, men med en inntektsnedgang på 350 000 kroner fra i fjor må man kutte, sier Hansen.

Marit Helene Stensen
Martin Tjersland (foto)

Å være i semesteravgiftsutvalget var mye mer jobb enn vi trodde til å begynne med. Vi har hatt en dialog med de forskjellige organisasjonene og vi har hatt høringer hvor alle har fått muligheten til å uttale seg.

Misfornøyd TSI

Leder for Tromsøstudentenes Idrettslag (TSI) Pål-Morten Grande mener at et kutt på 40 000 kroner i støtte fra semesteravgiften skaper en vanskelig situasjon for organisasjonen:

– Vi har ingen intensjoner om å kutte TSI, de gjør en kjempebra jobb. Det at de får mindre over semesteravgiften er egentlig en oppfordring til Høgskolen i Tromsø (HiTø) om å bidra med penger nå da de også får penger inn over semesteravgiften. Selvfølgelig kan vi ikke kreve at HiTø skal gi penger, men jeg har stor tro på at de vil gjøre nettopp det. I tilfelle dette mot formodning ikke går i orden har vi satt av 25 000 på studentstyrets disposisjonsfond øremerket TSI, beroliger hun.

Samfunnet

Torkjel Sandanger, Finansminister i Studentsamfunnet, er ikke fornøyd med økningen på 40 000 kroner, noe han mener er for lite i forhold til den veksten Samfunnet har hatt i det siste året:

– Samfunnet har opplevd en vekst på hele 40 000 i overførin-

Studentstyreleder Eidi Ann Hansen må svare på kritikk fra flere kanter.

ger, hvor de andre studentforeningene har opplevd å bli kuttet eller at tilskuddet har stagnert. Vi skulle gjerne ha bidratt med mer til Samfunnet, men som sagt har vi 350 000 mindre å fordele i år enn i fjor.

Når det gjelder oppussing av kjelleretasjen i hovedgården er dette ikke noe som skal dekkes over semesteravgiften. Det er noe som PLUT og universitetet for øvrig skal bidra til, sier hun.

Sosialtjenesten

Sosialtjenesten har blitt kuttet med 100 000, i forhold til summen de fikk i fjor:

– Sosialtjenesten er et flott vedtak, dette er derimot et klart signal til Studentsamskipnaden (SiTø). Både i 95 og 96 var det 100 000 kroner som ikke var brukt opp når budsjettåret var over, dette til tross for at vi begge årene ga SiTø akkurat det beløpet de sa var nødvendig. De 200 000 som var igjen etter at bud-

sjettårene var over ble ikke overført tilbake til studentstyret, men gikk inn i den generelle driften. Dermed er dette et beløp som SiTø må ta ansvaret for å dekke inn dersom det er nødvendig på grunn av overbudsjetteringen i 95 og 96, sier studentstyrelederen.

Samfunnet vokser forttere enn bevilgningene

Selv om vi fikk økt støtte sammenlignet med i fjor, har Studentsamfunnet fått for lite i forhold til det økte aktivitetsnivået, sier Finansminister Torkjel Sandanger.

Marit Helene Stensen
Lars Åke Andersen (foto)

– Det er ironisk at mens universitetsledelsen forøvrig har blitt stadig mer positive ovenfor Samfunnet, så er det faktisk studentene selv, i form av Studentstyret, som setter en stopper for Samfunnets videre ekspansjon, sier Sandanger.

Nyinvesteringer

Samfunnet trenger en rekke nyinvesteringer og oppfølging av medlemmer.

– Vi trenger for eksempel et fast lydanlegg vi kan bruke i Bodegaen til sosiale sammenkomster. Bodegaen er i det hele tatt enormt populær. Vi trenger også penger til å pusse opp hele underetasjen i hovedgården, som

Etterlyser forutsigbarhet

Tromsøstudentenes Idrettslag (TSI) fikk 40 000 kroner mindre enn i fjor.

– Studentstyret viser at de ikke vet hvilke problemer studentorganisasjonene sliter med, når de kan kutte oss med 40 000 uten å forberede oss.

Marit Helene Stensen
Lars Åke Andersen (foto)

Vi trenger økonomisk forutsigbarhet, blant annet for å rekruttere nye ansvarlige, sier leder i TSI Pål-Morten Grande.

– For oss er 40 000 mye penger. For eksempel tilsvarer beløpet det det vil koste å drive aerobicgruppa med 200 medlemmer et helt år eller å kjøpe alt utstyret til Fjellgruppa, sier Grande.

Tilbud til alle

TSI har 1300 medlemmer fordelt på 23 undergrupper. Disse driver med driver med alt fra undervannsrugby til ballett:

Pål-Morten Grande, leder i TSI, etterlyser økonomisk forutsigbarhet.

– Vi forsøker å gi et tilbud til alle, men med store kutt i budsjettet er det klart at det er de små gruppene som vil gå først. Dette vil gå ut over bredden i tilbudet. Slik det er nå gir vi et tilbud til alle, vi har for eksempel et innebandylag og to volleyballag i 1 divisjon, samtidig som vi har mange tilbud til små grupper slik som fiskeklubben, sier Grande.

HiTø

Semesteravgiftsutvalget har argumentert med at TSI kan få tilskudd fra Høgskolen:

– Vi kan ikke forlange noe som helst fra høgskolen, selvfølgelig kan vi søke, men det er slett ikke sikkert at vi får. Derimot kan vi ikke nekte høgskolestudenter å benytte seg av tilbudet vårt. Det står i reglene fra Norges Idrettsforbund, som vi er tilknyttet, at det ikke er lov å nekte noen adgang til vårt tilbud.

Torkjel Sandanger, Finansminister i Studentsamfunnet, er ikke fornøyd, til tross for at de får 40 000 mer enn i fjor.

Styreleder i SiTø, Sigmund Holstad: Ikke akseptabelt

Det er ikke akseptabelt å kutte Sosialtjenesten med 162 000 i forhold til det Samskipnaden hadde regnet med. Dette vil i realiteten bety 486 000 kroner mindre å rutte med siden universitetet tredobler det bidraget vi får over semesteravgiften, sier Styreleder i Samskipnaden, Sigmund Holstad.

På siste studenstyre slo Holstad fast at et slikt kutt studentstyret legger opp til vil bety oppsigelser dersom det blir gjennom-

ført:

– Vi bruker ikke så store summer bare til administrasjon, det er klart vi må hente pengene andre steder fra dersom dette blir opprettholdt. Det er klart at vi i Samskipnaden vil unngå konflikter med studentstyret så langt som mulig, men det er tross alt hos oss den endelige fordelingen skjer. Dette må vi komme tilbake til når vi har fått behandlet det i Samskipnaden, avslutter Holstad.

vi nå har fått av universitetet. Vi har riktignok fått penger fra PLUT, men det er på langt nær nok. Når kjelleren er ferdig oppusset vil den være et godt tilbud til alle studenter, sier han.

Samfunnet trenger også risikokapital når de skal arrangere forskjellige tilstelninger:

– Vi har erfaring med at for eksempel små studentband ikke selger like godt som store kjente band, likevel må vi jo betale faste utgifter som til leie av utstyr. Vi vil at også små grupper skal få et tilbud selv om det ikke alltid kan måles i kroner og øre. Alle disse tingene hadde vært lettere å gjennomføre om vi hadde fått 325 000 kroner, som mindretallet i semesteravgiftskomiteen foreslo, i stedet for de 280 000 som vi nå fikk.

Rekruttering

Samfunnet er universitetets ansikt utad, og vil være veldig viktig for å rekruttere nye studenter til universitetet. Dersom det er et godt sosialt miljø hvor studentene, og det gjelder også høgskolestudentene, har en fellesskapsfølelse vil trivselen øke og flere vil føle fristet til å kom-

me hit og studere. Vi er i det hele tatt god reklame for UiTø, for eksempel har Debut uka skaffet universitetet mye positiv oppmerksomhet. Derfor er Samfunnet viktig å støtte opp om, avslutter Sandanger.

Undervisningsmiljø i krise

I lys av normeringsutvalgets innstilling har Juridisk studentutvalg (JSU) funnet det nødvendig å rope et varsko om konsekvensene for det unike undervisningsmiljøet ved fakultetet.

Ingrid Hedlund
Lars Åke Andersen (foto)

– Innstillingen fører til at embedsstudiene nå er ille ute hvis det foretas kutt i bevilningene til forskning. Rekrutteringen til forskningsmiljøet ved Juridisk fakultet (Jur.fak) i Tromsø vil bli vanskeligere i framtiden. Det private næringsliv vil trekke enda flere ressurspersoner vekk fra universitetsmiljøet hvis det satses mindre på forskning.

Omprioritering

– Da studenttallet økte i Tromsø bidro jussen sterkt til totalen fordi studiet ved universitetene i Oslo og Bergen var lukket. Da dette ikke gav flere ansatte til tross for økte stillingshjemler til Jur.fak, måtte en omprioritere slik at en benyttet forskningsmidler

til undervisning. Jur.fak har brukt den prosjektbaserte læringsmodellen PBL og i tillegg fått priser for sin satsning på et godt læringsmiljø. Dette står nå i fare hvis en må nedprioritere et felt til fordel for et annet.

Ann Kristin Markussen mener at en har benyttet et kunstig lavt forskningstall som grunnlag for beregning av midler. Nå ønsker JSU at det ikke kuttes i overføringene til fakultetet, det vil gå på bekostning av undervisningen, som er både god og velutviklet.

Inntaksstopp?

Dessuten opplever miljøet på Jur.fak at det er liten forståelse i Normeringsutvalget for den problematikken fakultetet står overfor. Her ønsker JSU å sette fingeren på at ytterste konsekvens kan bli at en må innføre inntaksstopp enkelte år.

– En må huske på at den nordnorske kvoten på 75 % og i tillegg en samisk kvote på 3 studenter har som hensikt å skaffe gode jurister fra landsdelen. Som landsdelsuniversitet kan UiTØ ikke være seg bekjent av et jusstudium som ikke kan ta opp studenter, sier Markussen. Ledelsen må også, på lik linje med oss se verdien av å ha et jusstudium i Tromsø.

Ann Kristin Markussen fra JSU er bekymret for forskningsmiljøet ved Det juridiske fakultet.

Embedsstudium kontra gradssystemet

Markussen og JSU ønsker i tillegg at Normeringsutvalget tar hensyn til både jus og de andre embedsstudiene når de foretar sine vurderinger.

– Jus blir regnet som lavere grad, og får derfor mindre midler til sine studenter på 3. og 4. avdeling som også har veiledning i for-

bindelse med praksis og avhandling. Vi trenger fokus på studiets rolle både innenfor universitetet og i landsdelen som helhet. Her må både ledelsen og fakultetet tenke sammen. Normeringsutvalget bør høre på de som kjenner til studiet og landsdelen før det trekker konklusjoner som kan skade begge, sier hun avslutningsvis.

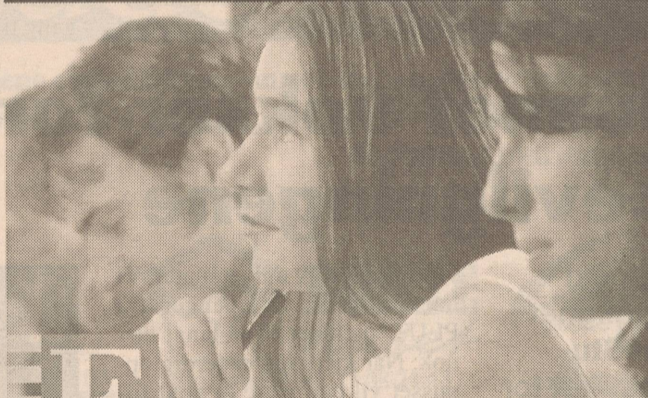
Reinert Grammelvedt i Norme-

ringsutvalget er enig i at Juridisk fakultet har kommet skjevt ut i forhold til de ressursene de pr i dag har. Deres ønske om mer penger må behandles uavhengig av hvilken fordelingsnøkkel Normeringsutvalget bruker. Han legger også til at man i Normeringsutvalget har fått større forståelse for problematikken hos Juridisk fakultet.

For deg som ønsker noe mer!

Norges Handelshøyskole (NHH) er landets ledende vitenskapelige høyskole innen økonomisk-administrative fag. Høyskolen har et omfattende internasjonalt forskningsnettverk og er det norske medlem av CEMS - et samarbeidsforum for de fremste handelshøyskoler i Europa. NHH har et nært samarbeid med Administrativt forskningsfond ved Norges Handelshøyskole (AFF) og Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF).

Etårig studium i praktisk pedagogikk

Den pedagogiske utdanningen ved NHH gis i samarbeid med Universitetet i Bergen. Studiet er primært et fulltidsstudium over ett år og bygger på fagutdanning i økonomisk-administrative fag. Etter nærmere regler gis det anledning til å gjennomføre studiet på deltid.

Kandidater som tar sikte på lektørkompetanse, kan ta den pedagogiske utdanningen som del av høyere avdelingsstudium ved NHH. Kandidater som tar sikte på adjunks- eller faglererkompetanse, tar utdanningen som tillegg til siviløkonomstudiet eller annen økonomisk-administrativ utdanning. Studiet vil også være aktuelt for kandidater som tar sikte på tilsetning i undervisningsstillinger ved universiteter og høyskoler.

Opptakskrav

Søkere må ha bestått fagstudium i økonomisk-administrative fag ved universitet eller høyskole som gir undervisningskompetanse i den videregående skole.

Norges Handelshøyskole

For informasjon og søknadsskjema kontakt:
Norges Handelshøyskole
Helleveien 30, 5035
Bergen-Sandviken
Telefon 55 95 92 00

Internettadresse:
<http://www.nhh.no/>
E-mail:
NHH.opptak@nhh.no

Søknadsfrist for opptak i vårsemesteret: 1. desember

**JULEFERIE!
JULEBILLETTER!
JULETELEFON!
JULEFLY!**

JULEBESTILLING

Telefon:

77 60 90 20 og 22

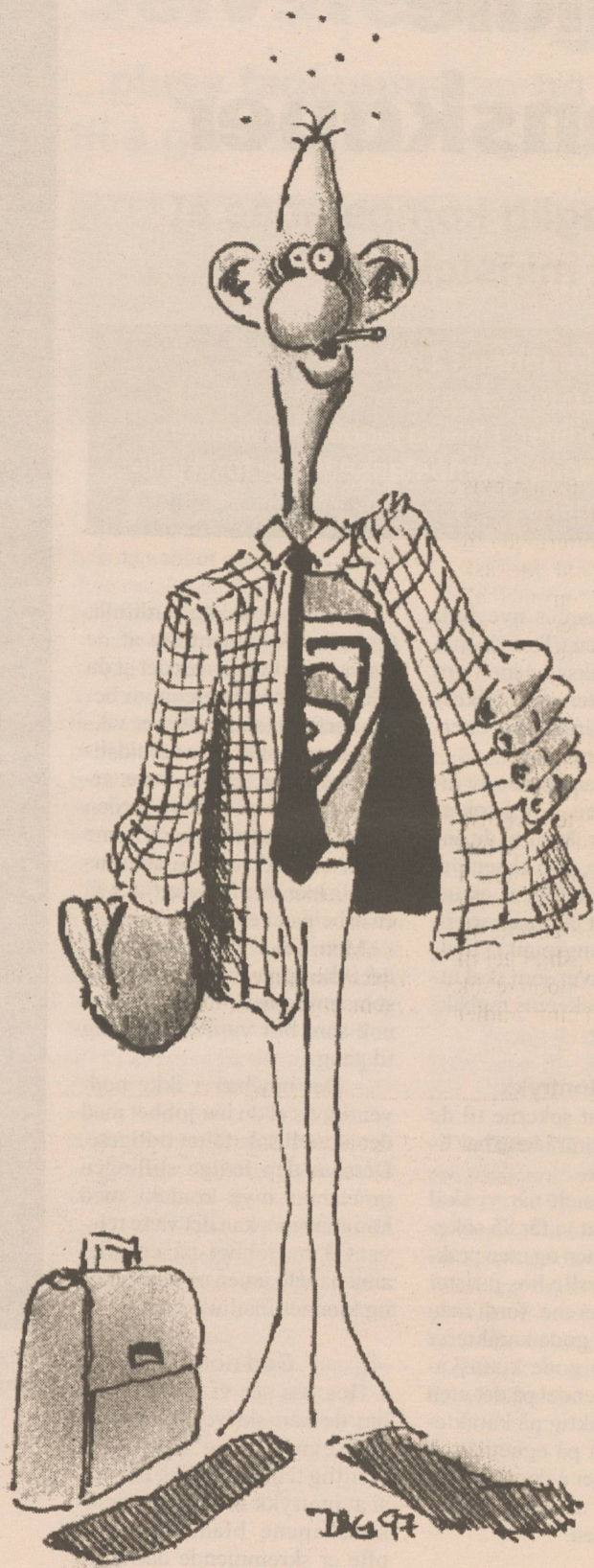
Uni Reiser **SAS**

En arbeidsgivers lykkefunn

Du har ikke gått ut på tre helger. Smaken av øl er kun et vagt minne. Så streifer tanken deg der du henger over bøkene mens du forbereder deg til eksamen: Hva forventer en fremtidig arbeidsgiver av deg? Hvor mye betyr egentlig eksamensresultatene når stillingssøknaden din blir vurdert?

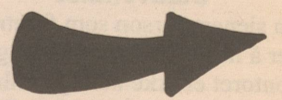
Utopia har snakket med tre ulike arbeidsgivere for akademikere i Tromsø. Felles for dem er at ansettelsene skjer på grunnlag av et helhetlig inntrykk av deg.

Bilder og tekst: Lise Swensen
Illustrasjon: Dag Ellingsen
Test: Per-Steinar Moen

Test deg selv:

Er DU den perfekte student?

1. Det er torsdag og en uke igjen til eksamen. Vennene dine vil på kafé å drikke øl. Hva gjør du:

- A: Sier at du må lese, drar hjem og ser på X-files.
B: Leser, for det er jo mange timer til leggetid.
C: Ikke under noen omstendigheter drikker du midt i uka.

2. Du er på telttur. Den eneste maten du har er spaghetti-tirimi på boks, men boksåpneren har du glemt hjemme.

- A: Du sulter selvfølgelig. Spaghettitirimi er jo ikke akkurat det beste du vet.
B: Du spaserer de tyve meter-

ne det er til nærmeste Statoil-stasjon, selger boksen med spaghettitirimi for å få råd til en boksåpner.

C: Begynner øyeblikkelig et liv hvor sjel og kropp lever i pakt med naturen. Du fanger maur med bare hendene, og eter deg mett på fluesopp.

3. Du oppdager at den beste jusstudinen plutselig har begynt å interessere seg for deg. Så en dag spør hun om du vil bli med henne hjem for å se på lovsamlingen hennes. Hva gjør du da?

- A: Du sier selvsagt nei, fordi du vet at på loven sitter nissen.

B: Du sier ja, helt til du oppdager at du er jente selv.

C: Du sier et overbevisende «tja», fordi du vet at det å ta beslutninger ikke ligger for deg.

4. Egentlig synes du at slike patetiske tester overhodet ikke er morsomme. Du bestemmer deg for å reagere.

A: Overser denne testen totalt; du vet at du er intellektuelt overlegen samtlige Utopias lesere (og journalister).

B: Bestemmer deg for å bli feature-ansvarlig i Utopia, men glemmer å levere inn søknaden inn i tide.

C: Du river ut denne siden, kopierer den gratis opp på stu-

dentstyrekontoret, og henger ut oppslaget over hele universitetet til skrekk og advarsel.

5. Anser du deg selv for å være egnet for å spasere ut i næringslivet?

A: Nei, jeg synes det er veldig dumt at vi dreper hvalunger kun på grunn av pelsen deres.

B: Ja.

C: Kan du gjenta spørsmålet?

SVAR:

Har du flest A-er?

– Dette spørsmålet var ikke en del av testen. Men ærlig talt, jeg tror du burde være svært glad for din generelle studie-kompetanse.

Har du flest B-er?

Kritisk og nysgjerrig, ærekjær og hardarbeidende. Det er deg.

Har du flest C-er?

Da har du vunnet et års forbruk Spenol fra Nycomed og en tur på byen med Tromsøs peneste tredjeårs frisørlærling. Hun jobber på Klipperiet og er rett og slett drusefin.

Sosiale egenskaper

...men faglig kompetanse et absolutt minstekrav

Fylkesrådmannen i Troms

Fylkesmannen er Tromsøs største arbeidsplass for jurister. I tillegg jobber det akademikere med annen kompetanse på de forskjellige avdelingene.

Når det skal ansettes nye folk hos Fylkesmannen i Tromsø, må de faglige kvalifikasjonene være på plass. Assisterende fylkesmann, Vilgunn Gregersen, etterlater ingen tvil om det.

– Gjelder det ansettelse av jurister er det jo greit, da må søkerne være cand.jur. Men til de andre avdelingene, for eksempel på miljøvernavdelingen, er utdanningstilbudet litt mer variert. Da må du ta utgangspunkt i hvilke arbeidsoppgaver som skal utføres og se om søkerens fagbakgrunn egner seg.

Helhetsinntrykk

Det er sjelden at søkerne til de forskjellige fagområdene har like kvalifiksjoner.

– Det er spesielt når vi skal ansette jurister at vi får 85 søkere med lik eksamen og uten praksis. Så det er særlig hos jurister ser vi på karakterene, fordi man forutsetter jo at gode karakterer gir seg utslag i gode kunnskaper. Så man ser endel på det uten at vi teller nøyaktig på karakterer. Vi ser også på egnethet og praksis og prøver å danne seg et helhetsbilde av søkeren, understreker Gregersen.

Utadventhet

En sjenert person som foretrekker å holde på med sine ting på kontoret er ikke heldig i enhver stilling. Derfor vurderes helhetsinntrykket av en person opp mot de sosiale egenskapene som stillingen krever.

– Personlig egnethet spiller en rolle i alle stillinger. Det er jo klart at til en stilling som er rimelig utadvent, prøver du å finne en som du tror kan takle det. Det er nettopp dette som er den vanskelige delen ved ansettelser. Et intervju tar ikke så lang tid og det er ikke lett å være sjelegransker. Men du ser jo på praksis fra før, på uttalelser og referanser som måtte foreligge.

Praksis

Gregersen ser på praksis som uhyre viktig når stillinger skal bestettes. Og det er ikke bare fordi det gir fylkesmannen et inntrykk av søkerens sosiale egenskaper.

– Praksis er veldig verdifullt, fordi det dokumenterer at de kan noe. I tillegg viser det at du allerede har vært gjennom begynnerfasen som alltid er viktig når man skal lære arbeidslivet å kjenne. Det å være arbeidstaker er en helt ny verden for et ungt menneske. Denne fasen er strevsom og som arbeidsgiver er vi glade for å få en arbeidstaker med praksis.

Men hos Fylkesmannen er det ikke opplest og vedtatt hva som er relevant praksis, men er noe som blir vurdert fra gang til gang.

– Det innebærer ikke nødvendigvis at du har jobbet med det aktuell sakfeltet tidligere. Dersom den ledige stillingen innebærer mye kontakt med kommunene, kan det være relevant å ha jobbet på en eller annen måte innen en kommune og kjenner institusjonen.

God norsk

– Hos oss ser vi adskillig på om de kan skrive, fremstillingsevnen både muntlig å skriftlig teller mye. Jeg må nok si at inntrykk mitt er at norskkunnskapene blant studenter ofte er skremmende dårlig. Å kunne skrive presist er veldig viktig så det terper vi de nyanstatte mye på. Hvis du synes skriving er et strev, er ikke fylkesmannen arbeidsplassen for deg.

Engasjement

Gregersen ser ikke på engasjement i studentaktiviteter som en diskvalifikasjon når man skal ut i arbeidslivet.

– Alt som er med å gi et positivt inntrykk av søkerens evne til engasjement og viljen til å gjøre noe, er et pluss.

Selvfølgelig er det de faglige kvalifikasjonene som er viktigst, men som Gregersen understreket er det helhetsinntrykket av søkeren som vurdert når Fylkesmannen i Troms ansetter nye folk.

Vilgunn Gregersen, assisterende fylkesrådmann i Troms, etterlyser bedre norskkunnskaper blant studentene.

Potensiale

...kunnskaper kombinert med initiativ

Kongsberg Spaceteck

Produserer primært software til meteorologiske stasjoner og satellittstasjoner. Ansetter folk med utdanning innen datateknologi på hovedfagsnivå eller doktorgradnivå.

Kongsberg Spaceteck er et av verdens ledende bedrifter innen sitt felt. Mange av bedriftens nyanstatte kommer fra Universitetet i Tromsø.

– Vi er bevisst på at vi ansetter folk med høy utdanningsgrad, forteller Vidar Eriksen, produktutviklingssjef ved Kongsberg Spaceteck.

I den senere tid har bedriften slakket litt på kravene om hovedfagsnivå, og tar

inn folk med utdanning på bare Cand. Mag.-nivå.

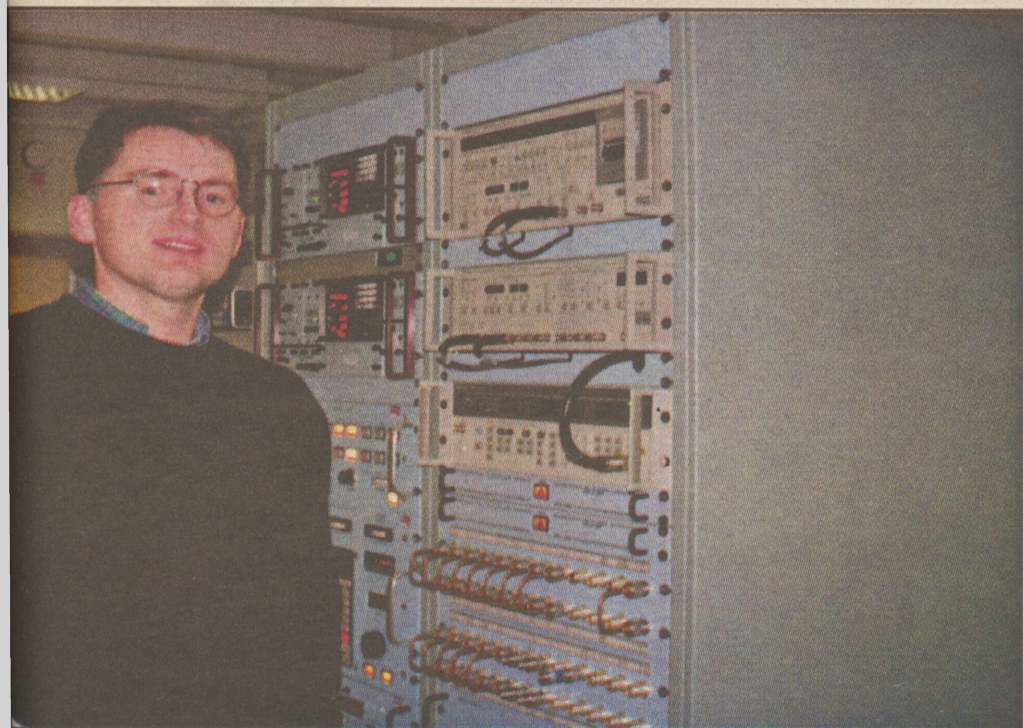
– Men da ser vi også på personens utviklingspotensiale. Det er ikke nødvendig å ha hovedfag i alle sammenhenger. Den viktigste læringa skjer jo egentlig i jobben

Inovativ

– Jeg har eksempel på folk som har kom-

Sølve Dahle i Akvaplan-niva mener at universitetsutdannelse er for lite rettet mot næringslivet

Produktutviklingssjef, Vidar Eriksen i Kongsberg Spaceteck ønsker seg kreative sjeler.

met inn på kontoret mitt, presentert seg og sagt at må var de ferdig Cand. Mag. At han var lei av å studere og ville begynne å jobbe. Bare det at han kommer inn på kontoret mitt sånn, sier litt om personen. At han har potensiale, forteller Eriksen som legger at personen nå jobber for Kongsberg Spaceteck.

Å utvikle programvare er en kreativ prosess, som krever at de ansatte ikke sitter og venter på at ting skal ramle i fanget på dem.

–Vi sier at alle som jobber i Kongsberg Spaceteck er i markedsavdeling. Fokus for oss er hele tiden å være åpen for nye muligheter. Hver enkelt har et ansvar for å drive sitt prosjekt videre, så evne til å være innovativ er viktig.

Selvstendig

Eriksen er likevel ikke i tvil om en utdanning på høyt nivå har sin verdi.

– Du har bedre forutsetninger for å få en god start om du har hovedfag. En stilling her krever at du kan jobbe alene, gjennomføre et prosjekt, ikke må styres. Dette er noe du må kunne og da er det å ha tatt et hovedfag en fordel.

Eriksen ser helst at søkere har en bred erfaring innen software og er ikke interessert i detaljkunnskaper.

– Hvilke detaljkunnskaper du trenger varierer fra prosjekt til prosjekt. Spesialisering begrenser ditt arbeidsområde, og det er viktig at du er i stand til å ta de utfordringene de forskjellige prosjektene krever.

Jobbintervju

Som den mest attraktive arbeidsplassen for nyutdannede systemoperatører og programutviklere, har Kongsberg Spaceteck ikke de samme problemene med å finne kvalifisert arbeidskraft som bedrif-

ter lengre sør. Av de søknadene som kommer inn til en ledig stilling, går kanskje 10 videre til intervju. Det er nå bedriften begynner de å se etter andre ting enn formell kompetanse.

– Vi ser på karakterer for i utgangspunktet har du ikke noe annet å holde deg til. Men det er mye som kommer i tillegg til karakterene. Du må være villig til å reise mye, kunne språk, jobbe mye i perioder og ha gode personlige egenskaper. Det som kommer frem under jobbintervjuet teller veldig mye. Så gjør vi ei totalvurdering og holder det opp mot bedriftens behov. Basert på dette ansetter vi så folk.

Stabilitet i arbeidsstokken er et annet hensyn som bedriften tar ved ansettelser. En person som egentlig er ute etter en jobb sørpå, og planlegger å ikke bli lenger i Kongsberg Spaceteck, har små

sjanser for å bli ansatt.

Studietid

Kongsberg Spaceteck ser seg ikke tjent med folk som har gravd seg ned i studietiden.

– Jeg tror jo det er viktig at man har andre ting å sysle med enn bare studiene. Men det må ikke få ta overhånd slik at du mister fokus på ditt egentlige mål.

Særlig er det de sosiale egenskapene som Eriksen mener det er viktig å ta vare på.

– Vi er ute etter folk som har evnen til å kommunisere, som er vant til å omgås andre. Evnen til samarbeid og utveksle ideer er alfa og omega i en bedrift som dette. Det er jo egenskaper som du utvikler ved å være blant folk.

Selvstendighet

...pluss fagkunnskap og evnen til å gjennomføre et prosjekt

Akvaplan-niva

Akvaplan-niva er konsulent og utfører oppdragsforskning innen akvakultur, marine- og ferskvannsbologi.

Bedriften er tilknyttet Norges Forskningsråd. Ansetter Cand. Scient.er og Cand. Real.er.

De faglige egenskapene må være på plass for at du skal få jobb hos Akvaplan-niva. Men det er ikke nok, noen fagidiot vil fungere dårlig i denne bedriften.

Akvaplan-niva har sitt utgangspunkt i universitetsmiljøet i Tromsø, men leder for den marine avdelinga, Sølve Dahle, mener likevel at utdanningen er alt for lite tilpasset behovene til både Akvaplan-niva spesielt og næringslivet generelt.

Problematisere

Oppdragene til Akvaplan-niva skal utføres innen tidsfrister. Det krever at den som har ansvaret for prosjektet klarer å bli ferdig innen tidsfristen. Det er sjelden tid til å forske på detaljer. Oppdragsgivere er heller ikke interessert i detaljene, men å få svar på de spørsmålene de har.

– På universitetet lærer man å problematisere og det er vel og bra i universitetssystemet. Men det er en kunnskap som ikke er velegnet for næringslivet. Skal du jobbe hos oss må du vite å styre problematisering.

Dahle mener undervisningen burde være mer orientert mot å finne løsninger på problemer, og

at det er denne kunnskapen næringslivet trenger.

– Tross alt er det de færreste akademikere som ender opp innen universitetssystemet. De fleste får seg jobber i det offentlige eller i næringslivet.

Uttrykksevne

Selv om Akvaplan-niva bedriver forskning, kan de ansatte ikke låse seg inne på kontoret for å forske på sitt oppdrag. Du skal holde kontakt med oppdragsgiverne. Det er derfor veldig viktig at du kan uttrykke deg både muntlig og skriftlig og at du er vant til å omgås andre mennesker.

– Faglig dyktighet er garanterer ikke for sosiale egenskaper, slår Dahle fast.

Samarbeidsevne

Alt forskningsmateriale som blir utviklet på Akvaplan-niva er bedriftens eiendom. Det betyr at de ansatte ikke kan sitte på sin lille haug og beskytte sitt materiale, men må dele det fritt med de andre ansatte.

Prosjekter stiller også krav til de ansattes samarbeidsevnen.

Universitets- saksa

Heller pils enn peace

Det er ikke bare Tromsø-studentenes bakender som er tunge å flytte fra barkrakken. Også i Trondheim er studenter vanskelige å engasjere i internasjonale spørsmål. Mens 1200 studenter bidro med 600 000 gratis dagnadstimer for å få til UKA 97, tre uker festivitas, sliter Støttekomiteen for Vest-Sahara med svært dårlig oppslutning. Ronny Hansen i Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond (SAIH) tror ikke at hele skylda kan legges på studentene.

– Samfunnet og arbeidsmarkedet presser dem i helt andre retninger. Det viktigste er å mele si ega kake, og ikke være så solidarisk med andre. Man presses til å gi blaffen, sier Hansen.

Prislapp: En milliard

Det er staten, og ikke studentene som tjener på overgangen til ei markedsbasert og kortsiktig studielånsrente. Etter en overgangsperiode skal rentestøtta i tilbakebetalingsperioden falle bort. Studentavisa i Trondheim har regnet ut at studiefinansieringa svekkes med en milliard kroner sammenlignet med 1997-budsjettet. Prislappen på en milliard årlig sendes Lånekassas kunder. Stortingspolitikkerne har ikke fått med seg dette, avslører Under Dusken.

Innvandrere organiserer seg

Til tross for at næringslivet skriker etter personer med teknologiutdanning, står mange fremmedkulturelle med kompetanse uten jobb. Arbeidsgivere importerer ofte arbeidskraft for å dekke etterspørselen etter ingeniører samtidig som høyt utdannede innvandrere får avslag på sine søknader. Nå er organisasjonen Fremmedspråklige Akademikere i Norge (FAIN) stiftet for å hjelpe høyt utdannede innvandrere med å få jobb. Den skal også kjempe mot den rasisme som mange fremmedkulturelle opplever i arbeids- og studiemiljøet. Initiativtaker og sivilingeniør Zeki Emin kritiserer bl.a Norske Sivilingeniørers Forening (NIF) for å gjøre for lite med den situasjonen som i dag rår på arbeidsmarkedet. Selv har Emin søkt på 250 jobber relevante for en kjemiingeniør og fått avslag på alle.

Under Dusken, Trondheim.

Studentene tapte igjen

Bondeviks regjering kutter 22 millioner kroner i støtten til studentbarnehager og boliger, og utsetter å heve stipendandelen til 40 %. Likevel mener den nye utdanningsministeren Jon Lilletun at forholdene nå blir bedre for studentene. Han må likevel tåle sterk kritikk fra både studentorganisasjonene og ledelsen ved Universitetet.

Universitas, Oslo

25 459 slettet gjeld til Lånekassen

I fjor slettet 25 459 tidligere studenter sin gjeld til Statens lånekasse for utdanning. Over halvparten av dem gjorde det med oppsparte midler/ studie-støtte eller ved å refinansierte lånet.

Nesten en av

tre refinansierte studielånet, 15 prosent betalte med løpende inntekt og 11 prosent betalte tilbake med hjelp av gaver fra familien eller på grunn av arv.

Den viktigste grunnen til at kundene har nedbetalt lånet er at kunde-

ne synes Lånekassen er for dyr, at rentene er for høye og gebyrene er for store. Nesten 70 prosent av dem som innfrir sitt lån til lånekassen er gift eller har samboer og tjener over 200 000 kroner.

Åse Hiorth Lervik er død

Åse Hiorth Lervik, professor og tidligere prorektor ved Universitetet i Tromsø, døde mandag 3. november. Hun ble 64 år gammel. Lervik ble i 1972 den første kvinnelige professor ved Universitetet i Tromsø; hun ble med det også Norges første kvin-

nelige professor i nordisk litteraturvitenskap. Åse Hiorth Lervik var i hele sin karriere en aktiv pådriver i arbeidet for likestilling. Gjennom forskning, publisering, undervisning og verv har hun engasjert seg for kvinnenes sak. For dette arbeidet ble hun

i 1995 tildelt "Likestillingsprisen". Lervik har hatt uttallige verv innen forskning og utdanning, og var i perioden 1977-1981 prorektor ved UiTø.

LESERINNLEGG

En for alle – alle for en

Studentstyret er basert på en organisert uenighet. Det er mennesker med vidt forskjellige verdier, holdninger og meninger som sammen er studentenes øverste valgte demokratiske organ. Hvordan samarbeidsklimaet er og hvordan styret fungerer politisk og organisatorisk er en offentlig sak.

Et viktig prinsipp i all organisasjonsvirksomhet og i arbeidslivet er at man skal skille person og sak. Dette kan argumenteres for på mange måter, det viktigste er at man skal respektere andre menneskers menneskeverd og deres rett til å ha andre verdier og meninger.

Har man en holdning til andre mennesker slik at man respekterer hverandre og hverandres meninger, så er grunnlaget for et

konstruktivt samarbeidsklima og dialog lagt.

Dersom man er enige om hvordan man skal være uenige, og man respekterer hverandre, kan man oppleve konstruktive og fruktbare synergieffekter. Dersom alle tenker forskjellig, og har de forskjellige meninger i en gruppe som f.eks. Studentstyrets arbeidsutvalg, så åpner dette både for synergieffekter, meningsbrytning - ikke personlige konflikter, stort personlig utbytte, og bedre resultater på sikt enn hvis alle var like. Det er slik studentstyrets arbeidsutvalg har fungert til nå.

På studentstyremøtet i forrige uke ble jeg derfor forferdet og meget overrasket da enkelte representanter, blant annet fra

Sosialistisk studentlag, ikke ville stille til valg til SSt-AU etter at Torgeir tapte ledervalget og Stian vant. Dette oppfatter jeg ikke som annet enn misforstått lojalitet til sin lederkandidat, og barnslig sutring for at de ikke fikk sin lederkandidat valgt. Dette er å stille seg på sidelinjen i studentstyrets arbeid, og dersom denne holdningen vedvarer, vil det bidra til å ribbe Sosialistisk studentlag for enhver innflytelse i Studentstyret.

Dette er også et klart brudd med det Torgeir K. Fylkesnes sa i sin valgtale, nemlig at vi i Studentstyret skulle legge våre politiske uenigheter til side og heller jobbe sammen om våre felles målsettinger. Inntrykket etter møtet er at Sosialistisk studentlag taler med to tunger; de leg-

ger samarbeidet til side, trekker politikken inn, og ønsker en konfrontasjonslinje.

Det er en og en halv måned til studentstyret for neste år begynner å virke, og Sosialistisk studentlag har sjansen til offentlig å rette opp inntrykket jeg sitter igjen med etter møtet. Jeg ville satt pris på en diskusjon i disse spaltene med Sosialistisk studentlag om deres holdninger til samarbeidsklimaet i Studentstyret, samarbeid om våre felles saker, og til det å respektere andres meninger og menneskeverd. Vi har alle et ansvar for at Studentstyret fungerer og at det holder et høyt profesjonelt nivå der vi skiller person og sak.

Av Nils Kristian Bakke,
Moderat liste

SAIH og tromsøstudentene

Det har vist seg gjennom en årrekke at det er tre poster på semesteravgiftsfordelingen som skaper stor stemning og debatt. Disse er TSI, Samfunnet og SAIH. Samfunnet og TSI er på mange måter to sider av samme sak selv om mange nekter å innse dette. Begge organisasjonene er etablerte og drives av ildsjeler blant studentene som jobber iherdig for å forbedre velferdstilbudet for den menige student. SAIH på sin side har i alle år vært studentenes solidaritetsalibi. Gjennom vårt lille bidrag har SAIH vært i stand til å drive utstrakt bistandsarbeid i flere utviklingsland, spesielt i Afrika og Sør-Amerika.

SAIH, Studentene og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond, skal drive bistands- og solidaritetsarbeid i den tredje verden, og opplysningsarbeid blant norske studenter og akademikere. FN's menneskerettighetserklæring er utgangspunkt for arbeidet. Organisasjonen er partipolitisk uavhengig. SAIHs formål er å bidra til politisk, økonomisk, sosial og kulturell frigjøring i den tredje verden. Prosjektene er innrettet mot de un-

derliggende årsakene til problemene og skal ikke kun behandle symptomene.

For å nå disse målene skal SAIH:

1. Gi støtte til utviklingsprosjekter i den tredje verden. Prosjektene skal primært være konsentrert om utdanning og opplæring.
2. Øke solidariteten med folk i den tredje verden gjennom å spre kunnskap om samarbeidslandene og skape debatt om utviklingsspørsmål.

SAIH har etter hvert blitt tromsøstudentenes «eneste» mulighet til å vise seg solidarisk med mennesker i andre land som ikke har de samme muligheter som oss. Spesielt gjelder dette muligheter til utdanning og medinnflytelse i det samfunn de lever i. Hvis vi kutter vår bevilgning til SAIH sletter vi også den siste håndsrøking. Og vi vil virkelig stå frem som navlebeskuende og selvcentrerte rundt oss selv og vår egen bakgrunn.

Studentene i Tromsø har innflytelse i SAIH, men vi har ikke benyttet oss av dem. Enten på

grunn av ren lathet, eller at informasjonen ikke har nådd frem til rette vedkommende (eller andre interesserte). Gjennom å sende representanter til SAIH årsmøte og få dem valgt inn i styre og arbeidsutvalg, kan vi få direkte innflytelse på de bestemmelser som fattes i SAIH sentralt. Vi kan til og med våre representert på tre forskjellige måter i styret

1. I kraft av at vi er et lokallag av SAIH.
2. I kraft av at vi er et lokallag av NSU, som er medlem av SAIH.
3. Gjennom det andre lokallaget av SAIH her i Tromsø.

Med andre ord, vi har ikke belegg for våre påstander om at SAIH er sentralstyrt av blindernstudenter.

Over til at opprettelsen av dette fondet vil øke initiativet blant tromsøstudentene. I forbindelse med årets SOLAK aksjon fikk jeg erfare studentenes lyst og engasjement i slike spørsmål. Det synes for meg som om gjennomgangstonen er at det som skaper «litt» liv og røre er ting som går direkte på deres

egen velferd. Det kan derfor for meg synes som en ønskedrøm av dimensjoner at et prosjekt som krever stor frivillig innsats, kompetanse og innspilt skal være mulig å stable på beina. I hvert fall uten hjelp fra andre internasjonale/nasjonale bistandsorganisasjoner. SAIH er en internasjonalt anerkjent bistandsorganisasjon som nyter stor respekt både her hjemme og i utlandet. I tillegg har SAIH svært små administrative kostnader.

Skal vi stille krav til de ansvarlige (internasjonalt ansvarlig?) om at denne personen har bistandskompetanse og ellers god kjennskap til saksgangen i NORAD, Utenriksdepartementet, NIFU og lignende?

Har administrasjons kostnadene blitt vurdert?

Er Nord Vest Russland et utviklings land?

Er det virkelig moralsk og etisk forsvarlig av oss å gjøre dette? Burde vi i så fall ikke overlate denne avgjørelsen til det neste Studentstyret?

Av Siv Tofte

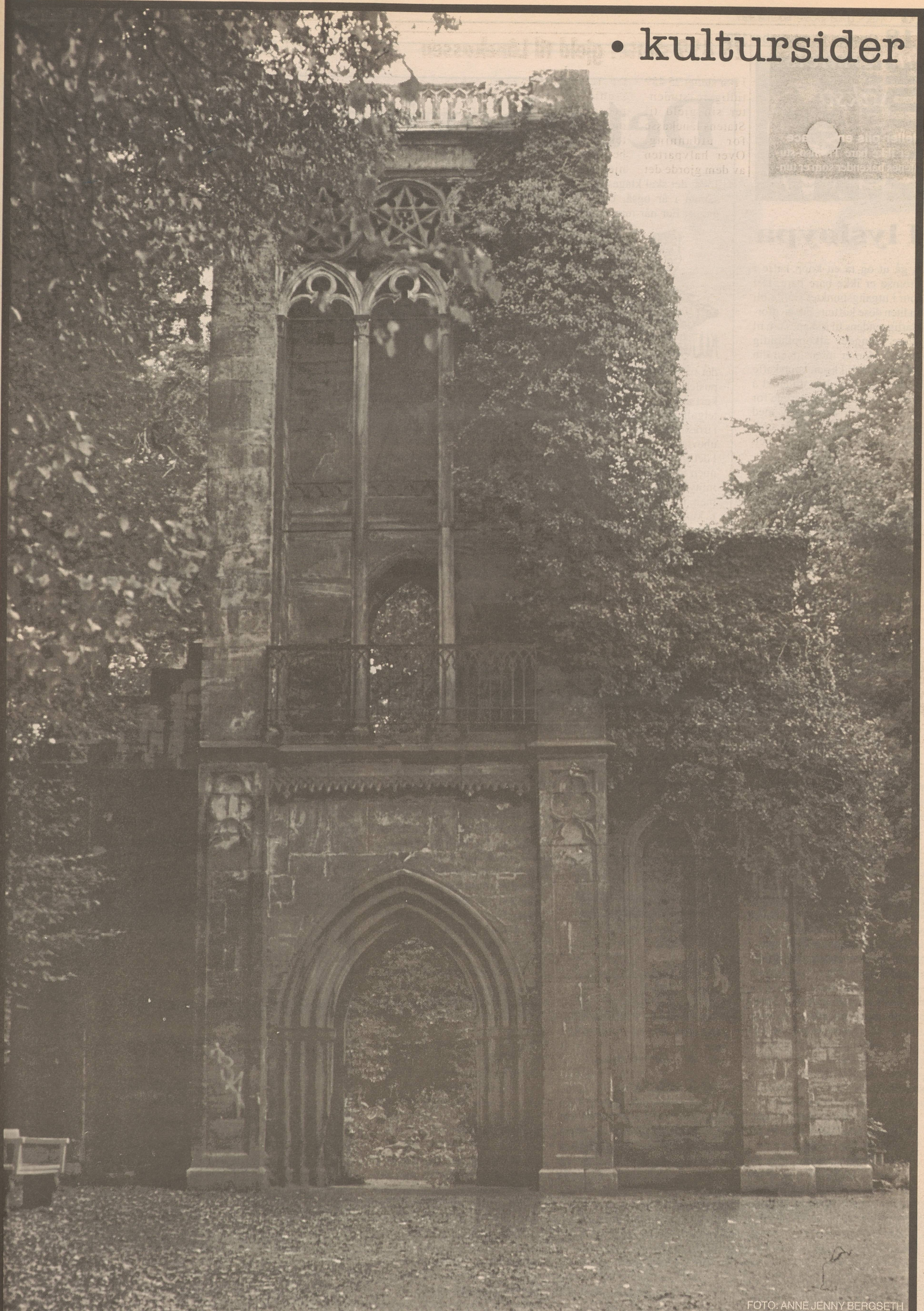

FOTO: ANNE JENNY BERGSETH

Gandhi • Pikene på broen • Dikt • Kantinemat • CD-anmeldelser • Eventyr • Han Arthur
Korkonsert • Jon Fosse • «Brødre» • Hjernen • Juleøl • Nettpreik • Savoy

I lysløypa

Å gå ut og ta en kopp kaffe i Tromsø er ikke bare bare. Det som i utgangspunktet skulle bli en liten dose koffein, har en uforklarlig tendens til å skapes om til uante mengder alkoholholdig væske. Men er intensjonen din å gå ut for å drikke en kopp kaffe er det enda håp. Har du tenkt å ta en øl derimot, er sjansene for at du kommer deg i seng med bare en øl i magen heller små. Noen ganger tar ting bare helt av.

Det sies at Tromsø er den byen i Norge som har flest utesteder per innbygger. Mulig det, det er i hvert fall en grunn til at byen fremdeles føler seg berettiget til å bruke tilnavnet "Nordens Paris". En lørdagskveld i byens lysløype, og da mener jeg selvfølgelig den i sentrum, kan by på det mest utrolige av mennesker og opplevelser.

Det er for eksempel den noe tilårskomne herren med brisne øyne som du høflig konverserer med noen minutter når han setter seg ved bordet ditt. Men når han spør for tredje gang hva du studerer, innser du at det er på tide å gå videre. På neste uteplass treffer du bekjente som generøst overøser deg med dårlige vitser. "Har du hørt at Diana var på radioen for noen uker siden? Ja, og på dashbordet, frontruta og askebegeret også, hehe".

Deretter overhører du en heller fuktig diskusjon om hvorfor det er så jævlige vanskelig å vinne i Lotto. Forslagene er mange. "Det har sikkert noe med kulelagrene til den Lotto-maskinen å gjøre. De skal nok egentlig produseres på lisens av Fiat, mens i virkeligheten blir de piratprodusert i Spania. Og hvem har service på maskinene? Dessuten burde nok maskinene drives med sterkstrøm istedenfor svakstrøm, for da ville Lottokulene rullet fortere rundt, og våre tall kommet ut. Vi må finne ut om det er Troms Kraftforsyning som har ansvaret for dette. Kan hende er mafiaen sterkt inne i bildet?"

Ved nabobordet konstaterer mannen at "det var bedre før i tida når det va hår i ræva.", hvorpå kompisen kjapt retter det til "det va bedre før i ræva når det va hår i tida." Ler man av slikt er det nok på tide å gå hjem. Det gjør jeg, mens jeg sverger på at i neste uke – da skal jeg gå ut, drikke en øl, og så gå hjem. Den som har lever får se.

Stine
Eidissen
Bya

Det ubevisste sjeleliv

Joda, det skal klages over eksamen i år også. Og det til gagns. For når man oppdager

at pensumlista også har trykk på baksida, og det er to uker igjen til D-dag, er akademikerens helvetes-uker i gang. Disse er utrolig mye verre enn det militære motstykket, hvor puslete befalsrekrutter må ta et kort avbrekk fra porno og potetgull på brakka. Dette er uker i irrasjonalitetens tegn, hvor det ubevisste sjeleliv herjer og rår. I det ene øyeblikk har ikke livet noen mening. Jeg ser ikke det minste håp om å stå på eksamen, jeg vil aldri få jobb, aldri få kunne tjene det daglige brød til meg selv, min framtidige kone og våre to framtidige barn

på henholdsvis to og fem år, jeg vil faktisk antagelig aldri få noen kone eller barn; og alle materielle goder må jeg vinke farvel til: villa, bil, båt, TV, og dyre ting, I miss you 4-ever. I det neste øyeblikk innser jeg at eksamen ikke har noen betydning i det hele tatt, hva skal man med statussymboler og nitil-fire jobb, jeg vil dra på loffen rundt omkring i India, barføtt og kun utstyrt med et tørkle rundt livet og en sitar, jeg vil dra rundt og spille og tjene noen rupier slik at jeg kan gi de bort til gatebarna, den beste gleden en kan ha er å gjøre andre glad, etter hvert trekke meg tilbake med et mål med opiumsvalmuer som jeg kan selge for en billig penge til tilfeldig forbipasserende.

Sulten og nødvendigheten av å lese river meg ned på jorda igjen. Unntakstilstanden i

lommeboka tilsier havreløse og striskjorte, mens blodet hvisker: "...øl og vin blir fin...saken er biff..."; fornufte sier at jeg bør lese pensum, mens beinpiberne bønnfaller meg om å lese alt annet, Wittgenstein eller "Vi over 60". De minste ting, den usleste bagatell, kan kaste meg ut i dype depresjoner, Mariannegropen fortøner seg som grunnere enn Jagland i forhold. De røde lappene på Universitetsbiblioteket som skal advare folk mot tjuveri, som er klusset på til det ugjenkjennelige slik at budskapet framstår som usaklig og absurd: "Det kommer verre tyver på våre lesesaler", eller: "Pass på baken din", gjør at jeg gir opp troen på det siviliserte mennesket, når ikke engang universitetsstudenter klarer å holde inne slike uttrykk for fremtids pessimisme og vul-

garitet, hvordan skal det da gå? Jeg gir opp lesinga og nekter å snakke med noen resten av dagen, for egentlig er det rett og slett mennesker som irriterer meg mest, mennesker i sin alminnelighet, som følger etter meg og sier "dette går da bra", "slapp nå av", "du stresser for mye", og jeg holder for ørene og synger for ikke å høre hva de sier, jeg løper hjem, kaster meg på senga og undrer om det er sant det de sier; at om to uker er alt ved det gamle, eksamen er overstått og det gikk ikke så verst, men det er ikke så nøye, det er da bare en prøve. Men alt som høres er blodets hvisken og beinpibernes bønn, og de gir meg ingen svar, bare spørsmål; de vil visst vite hvor mye enn enveisbillett til New Delhi koster.

Av Håvard Bråthen

Ivan Kristoffersen:

«Han Arthur»

Samlaget har med boka "Han Arthur" kastet et skinnende lys over en spennende personlighet. At det er Ivan Kristoffersen som har ført pennen er et kvalitetstempel for boka. Dette er ingen vanlig biografi, mer en samtale eller fortelling.

Asgeir Larsen

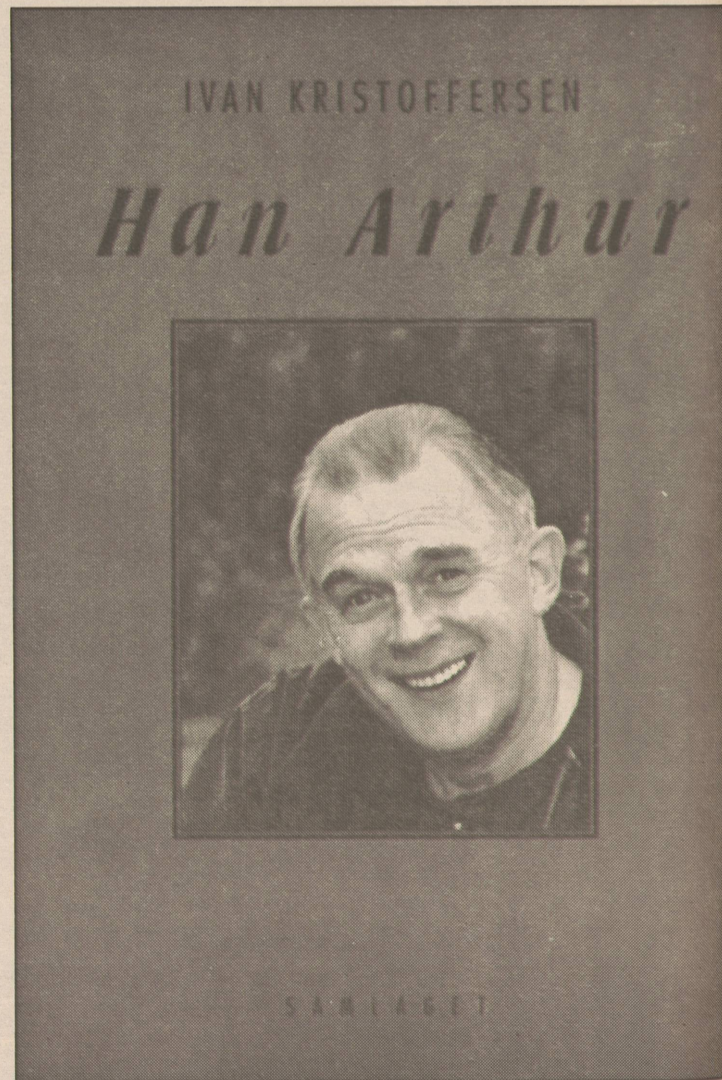
"Han Arthur" er blitt en hyggelig bok om en trivelig kar, men også noe mer. Det er et dokument om en landsdel, om en utvikling sett fra innsiden. Oluf er Arthur Arntzens bilde av den gode nordlending. Han har alltid vært knyttet til sitt eget miljø, og funnet sin inspirasjon rundt seg. Dette gir hans fortellinger og arbeide ellers en varme som ofte er en mangelvare i dag. Det å skulle kunne gjengi dette uten å miste nærheten og varmen er en kunst, og den kunsten har Ivan Kristoffersen vist at han mestrer.

Arthur Arntzen er så uendelig mye mer enn han Oluf. Det har vært kjent for befolkningen i Nord-Norge, men for resten av landet er det først de senere år at det har kommet frem at det er et skille mellom han Oluf og han Arthur. Denne boka bidrar til en viss grad til å få de seriøse side-

ne ved Arthur Arntzen frem i lyset for et helt folk. Kristoffersen kunne nok ha viet en større oppmerksomhet til Arthurs virke de siste 10 årene. Han har i stor grad tatt for seg den humoristiske delen av hans karriere. Arthurs oppvekst, og de kår han levde under, er også behørlig presentert. Hans oppvekstvilkår har tydelig preget hans holdninger til sentrale spørsmål. Arthur Arntzen har gjennom hele sitt mangefasettete liv bevist at han er en raus person. Dette vektlegger Kristoffersen i sin bok.

At Arthur Arntzen fant den politiske hverdag lite tilfredsstillende i sine perioder som kommunestyrerepresentant overrasker ikke. En livsglad og vilter person som Arthur Arntzen er, kommer sjelden til sin rett i et firkanter og byråkratisk system. Et annet fora hvor han ser ut til å trives mye bedre, er på Universitetet, hvor han har vært "fliolog" siden 1994.

At han Arthur Arntzen er et menneske med varme, men sterke meninger viser de ordene som er gjengitt i boka fra hans 60 års dag: "Den Gud æ trur på e æ ganske sikker på kjæm tel å dømme mæ førr ka æ har gjort og ikkje førr ka æ har sagt. Og vesst æ en gang skulle stå fræmførr Porten og det vise sæ at Gud sier: Arthur, du og han Oluf får ikkje komme inn hær, førr dokker har baintes så førrfærdelig, da vil æ øyeblikkelig svare: Æ må leite ætter en ainna Gud – førr du e ikkje den Gud æ har trudd på."

Teksten i boka er frodig. En del puritanske søringer vil nok av og til finne ordbruken litt for saftig. Den er i både form og innhold et speilbilde av den gode, hjertevarme Arthur som vi alle kjenner. Boka er illustrert av Kåre Espolin Johnson. Han og

Arthur Arntzen gir på hver sin fremragende måte et bilde på nordnorsk miljø i vår nære fortid. De utfyller hverandre på en god måte. Ivan Kristoffersen har klart å få frem en sterk skildring av Arthurs historie som står godt til Kåre Espolin Johnsons strek-

I forbindelse med utgivelsen av Savoys nye album, snakket Utopia med Lauren Savoy og fikk blant annet vite at Spice Girls ikke er blant favorittbandene...

PRESSEFOTO

Lauren Savoy

- om bandet og seg selv

Harold Nordgård

Hvis du trodde Lauren Savoy var Savoys Velvet-nynnende men for øvrig ganske tomme gallionsfigur, tar du feil. Dette er dama som for to og et halvt år siden lærte seg å spille gitar ved hjelp av en Beatles-notebok, og umiddelbart imponerte sin akk så kjente låtskrivende mann med eget skrevet materiale. I tillegg er hun en meget ansett musikkvideoprodusent med videoer til navn som blant annet The September When, Flava to the Bone og Diva på samvittigheten.

Gode kritikker

Lauren kunne fortelle at både hun og bandet er strålende fornøyd med kritikken de har fått for "Lackluster me".

- Ingenting er som å få ros for noe som man har jobbet så hardt med, sier hun, og nevner også at

denne foreløpig andre platen til bandet som bærer hennes eget etternavn, representerer en noe annen musikkstil enn det første albumet "Mary is coming". Bandet har lagt seg på en mer melodios linje og tatt nye lyder i bruk. (se anmeldelse av plata).

Something went f.... wrong

For de av dere som var våkne i Savoys første utgivelsesdager kan ikke hiten Velvet, verken som radiolåt eller video ha unngått øyne og øre. Rene landeplagen ble sangen og det med rette, for hit-potensialet var enormt. Den ble stor i Norge javel, men hva med utlandet? - Something went fucking wrong, innrømmer Lauren. Begynnelsen på det hele var så bra så bra. Savoy fikk kontrakt hos selveste presidenten i Warner Bros. Og naturlig nok: Alle hjerter gle-

det seg. Større lykke og ære kan vel nesten ikke et forholdsvis ferskt band få. Men den gang ei: Den samme presidenten går hen og får sparken en måned senere. Verdenslanseringen gikk i dass fordi det ikke stod noen klar til å puffe Savoy med den garanterte suksess-singelen Velvet ut i verden. Lauren innrømmer at tiden etterpå var ganske kjedelig, noe som er meget forståelig. Savoy planlegger imidlertid å relansere Velvet under ordnede forhold.

Lidenskap for film

Alle Savoys musikkvideoer produseres av Lauren selv. Og som tidligere nevnt har hun produsert en rekke videoer både i Norge og utlandet. Det var imidlertid ikke filmprodusent hun skulle bli. Lege var yrket og London var studieplassen. Og det var der hun traff den den gang blake og oppadstrebende Paul

Waaktaar, med andre ord før A-ha sine glansdager. Lauren benekter leende med det at det var de senere ganske så store pengesummene hans hun var ute etter. Med tiden ble det i alle fall film hun landet på, og hun røper en ganske så offentlig hemmelighet - hun er midt inne i forhandlinger om filmrettighetene til en Disney-bok. Hvilken verken kan eller vil hun si ennå, før det skriftlige er avklart. Manus skrives av David Epstein, som også skrev manus til suksessfilmen "Palookaville". Et spennende prosjekt vi garantert får høre mer om.

Tromsøbesøk

Savoy har besøkt Oslo, Bergen og Trondheim med deres nye låtmateriale, men Lauren innrømmer at det nok var for tidlig. Platen er ikke blitt kjent nok. Planen er å la den feste seg litt hos pu-

blikum før de tar løs igjen. Hun utelukker heller ikke at Tromsø og Nord-Norge står på turnelista.

Trivelig dame

Utopias reporter lot seg sjarmere av denne damen som på sin sjarmende New York-aksent fortalte lett uanfektet og totalt nykkefritt om seg selv, Savoy og faktisk også om MTV-Music Awards. Sammen ble vi enige om følgende uttalelse - What is up with the world?, når Jon Bon Jovi hanker inn den ene prisen etter den andre, og Spice Girls ble årets band. Hva med Radiohead (en av Laurens favoritter) og The Verve? Uansett viste Lauren seg som en veldig trivelig dame, og for dere som likte «Mary is coming» blir «Lackluster me» garantert ingen skuffelse.

Savoy: "Lackluster me" EMI

Paul Waaktaar Savoy har her, sammen med blant annet sin kone, Lauren, vist at hans tidligere suksess ikke har vært tilfeldig. Nå er Savoy ute med en

ny plate. Du husker sikkert låta «Velvet» fra Savoys første utgivelse. Den gikk land og strand rundt. Det tror jeg at musikken fra denne oppfølgeren kommer til å gjøre også. Albumet "Lackluster me" er en klar kvalitativ bedring av musikken fra

Savoy. Med denne utgivelsen får vi en samling av melodiose sanger som utfyller hverandre. Paal Waaktaar Savoys stemme minner gjennom deler av av plata om Paul McCartney fra hans glansdager.

I tillegg til gode, varierte me-

lodier og mye spennende lydbruk, preges plata av god stemmebruk. Paul har med denne utgivelsen vist at han er blant de bedre låtskriverne. Tekster som "Foreign Film" og "You Should Have Told Me", er eksempler på at tekstene også er av positiv karakter. Melodiene spenner over et så stort musikalsk

spekter at dette er en spennende, men svært behagelig musikkopplevelse. Dette bør bli en plate vi finner igjen på toppen av salgslistene frem mot jul.

Av Asgeir Larsen

Gandhi - Indias

I januar 1997 ble siste rest av Gandhis aske spredt utover den hellige elven Ganges. Førstini år etter hans død ble han altså begravet. Han ble syttini år gammel, og klarte i løpet av sitt liv å påvirke mangfoldige mennesker med sin ikke-voldsfilosofi. En filosofi som den dag i dag lever videre.

Tema: Mahatma Gandhi
- en liten stor mann

Kjersti Nielsen

Mohandas Karamchand Gandhi ble født 2. oktober 1869 i Porbandar, en fyrstestat på vestkysten av India. Faren tilhørte kjøpmannskasten og var minister i fyrstestaten. Han ble sett på som en rettferdig og ærefull mann, og hans fjerde kone, Gandhis mor, var en dypt religiøs kvinne. Mohandas vokste dermed opp i et strengt moralsk hindumiljø. Tretten år gammel giftet Gandhi seg med den jevn gamle Kasturbai som han forble gift med helt til hennes død i 1943.

Skolegang

Mohandas utpreget seg aldri som særlig skoleflink. Han ble betraktet som en middelmådig skoleelev som aldri var med på

lek og spill sammen med de andre elevene. Da han var atten år gammel reiste han til Bhavnagar for å gå på college der, men heller ikke her gjorde han noen særlig suksess. Han slet med det engelske språket og mistriivdes generelt. Men det var viktig for ham å få en utdanning, siden målet var å bli jurist så han kunne overta farens ministerplass. Løsningen ble å ta opp lån og reise til England for å ta utdannelsen der.

Vegetarianer

Oppholdet i England fikk en dårlig start, og Gandhi mistriivdes sterkt. Etter hvert ble tilværelsen bedre for ham, noe som i stor grad var takket være en interesse for kosthold. Han leste mye om mat i løpet av den tiden han bodde i England. Han var vegetarianer fra barnsben av, men det var ikke før nå han frastod fra å spise kjøtt for sin egen skyld. Tidligere var han vegetarianer i kraft av sin mors

Bare tillit kan skape tillit.

Bryllupsbilde av det unge paret Kasturbai og Mohandas.

Politikeren Nehru og Gandhi var gode venner og nære samarbeidspartnere.

ønske. Hele livet var Gandhi opptatt av kosthold, og han eksperimenterte med forskjellige dietter og naturmedisin. Han mente fast at det man spiste påvirket kroppen. Da han fant ut at løk var hemmende for sjelelig utvikling, kuttet han det fra kostholdet, selv om løk var noe av det beste han visste. Han påla seg sterkere og sterkere restriksjoner på hva han kunne spise, og nektet seg selv å spise annet enn frukt og grønnsaker. Melk var det ikke snakk om å innta, men under en sykdomsperiode måtte han gi etter for press fra lege og venner og drakk geitemelk.

Sør-Afrika

Da han hadde bestått sin eksamen og var blitt sakfører, reiste han tilbake til India i den tro at han skulle starte sin egen praksis i Bombay. Nå viste det seg imidlertid at han ikke egnet seg som advokat. Han var sjenert og likte ikke å tale i all offentlighet, og ikke visste han noe om indisk lov. Dessuten var Gandhi gjennom hele sitt liv en notorisk ærlig mann, en egenskap som ikke lett lot seg kombineres med advokatur.

Så, i 1896 fikk han tilbud om et engasjement som rådgiver for et muslimsk firma i Sør-Afrika. Dette skulle vare i ett år og ble et vendepunkt for Gandhi. I Afrika så han rasismen for første gang, og ble overveldet over hvor dårlige forhold inderne der i landet levde under. Han oppfordret dem til å organisere seg, og manet til passiv motstand mot urettferdige lover. Før Gandhi kom til Sør-Afrika var han sjenert og stille. Han talte sjelden i store forsamlinger, men hans

første tale til den indiske befolkningen i Pretoria ble et vendepunkt. Han fant motet i seg, og denne talen markerte starten på hans offentlige liv og det arbeidet han har blitt kjent for i senere tid.

Mange kamper

I utgangspunktet skulle Gandhi bare bli i Afrika i ett år, men han følte at han ikke kunne forlate den kampen han selv hadde initiert, så han ble i atten år. Under denne tiden var han sentrum i mang en kamp for indernes ret-

Passiv motstand er et allsidig sverd. Det kan brukes på mange måter. Det velsigner den som bruker det og blir til velsignelse for den det blir brukt imot uten at en dråpe blod blir utgytt.

tigheter. Han startet Natal Indian Congress, en organisasjon først og fremst for middelklassen, men den nådde også ut til de fattige. Hele hans opphold i Afrika var preget av en sammenhengende kamp for å bedre indernes kår. Mange sivile ulydighetsaksjoner ble arrangert, og med Gandhi i spissen, som inspirator, ble flere og flere med på aksjonene. De britiske styremaktene reagerte med å arrestere Gandhi, foreta massearrestasjoner og utøve vold mot den indiske befolkningen. Disse lot seg imidlertid ikke kue og holdt frem med sine ikkevoldelige demonstrasjoner. Langt om lenge gav britene etter og inderne fikk etterkjent noen av sine krav.

Tilbake til India

I 1915 kom Gandhi tilbake til India for godt, og han brukte vel

ett år på å reise rundt i landet for å se hvilke forhold folk levde under. Det tok ikke lang tid før han begynte å involvere seg i arbeiderne og bøndernes situasjon. Han ble mer og mer en sentral figur på den indiske politiske scene, og han kom til å spille en sentral rolle i hendelsesforløpet som resulterte i et fritt India i 1947. Gandhi hadde i lang tid hatt stor tro på at Storbritannias kolonistyre av India var bra for landet. Selv om myndighetene styrte med jernhånd og behandlet inderne urettferdig, skulle det ta lang tid før han innså at britisk styre virket både økonomisk og politisk svekkende på India. Han så hvor få rettigheter deler av befolkningen i realiteten hadde, og opplevde regelrette massakre der tusentalls indere ble drept og skadet uten noen synlig grunn. Dette bidro til at han gradvis innså at India ville være tjent med total frigjøring.

Frigjøringskampen

Den store saltmarsjen er noe av det som er best kjent fra den mange år lange frihetskampen. Gandhi initierte en tju fire dagers lang marsj ut til kysten der fattige indere ble nektet å utvinne sitt eget salt. Han ville bryte saltmonopolet, og på veien fikk han med seg et enormt følge og ble hyllet av mange mennesker. Resultatet av denne marsjen var at ulydighetskampanjen bredte seg, og til slutt ble Gandhi og 60 000 av hans tilhengere arrestert. Gandhi klarte å sikre inderne bedre kår gjennom sultestreiker, forhandlinger med britene og i kraft av sitt medlemskap i Kon-

hellige mann

gresspartiet. Han tilbrakte en god del tid ut og inn av fengsler, og sultestreiker ble et middel han ofte brukte for å vinne frem i sine saker. Etter mange års hardt arbeid, mange ulydighetsaksjoner og utallige forhandlinger fikk India til

Det finnes ingen vei til fred – fred er veien.

slutt sin frihet. Den rollen Gandhi spilte i denne kampen var enormt stor og viktig, og det har blitt sagt at inderne neppe ville ha opplevd frigjøringen på lang tid dersom de ikke hadde hatt en så stor leder.

Enkel livsførsel

Når Gandhi ønsket at India skulle frigjøres fra Storbritannia, var det ikke bare politisk frigjøring han ville ha gjennomført. Frigjøring fra sosial urett innenfor hindusamfunnet var likeså viktig. Mye av arbeidet Gandhi gjorde gikk ut på å reise rundt på landsbygden og mane til enkel livsførsel og måtehold. Han mente at et hushold måtte være mest mulig selvforsynt, og han ivret for hjemmespinning av tøy. Selv gikk han ikledd lendelede han selv hadde laget. Han mente at den enkleste mulige livsførsel best fremmet den åndelige utvikling.

Det har blitt sagt om Gandhi at han var hard mot sine nær-

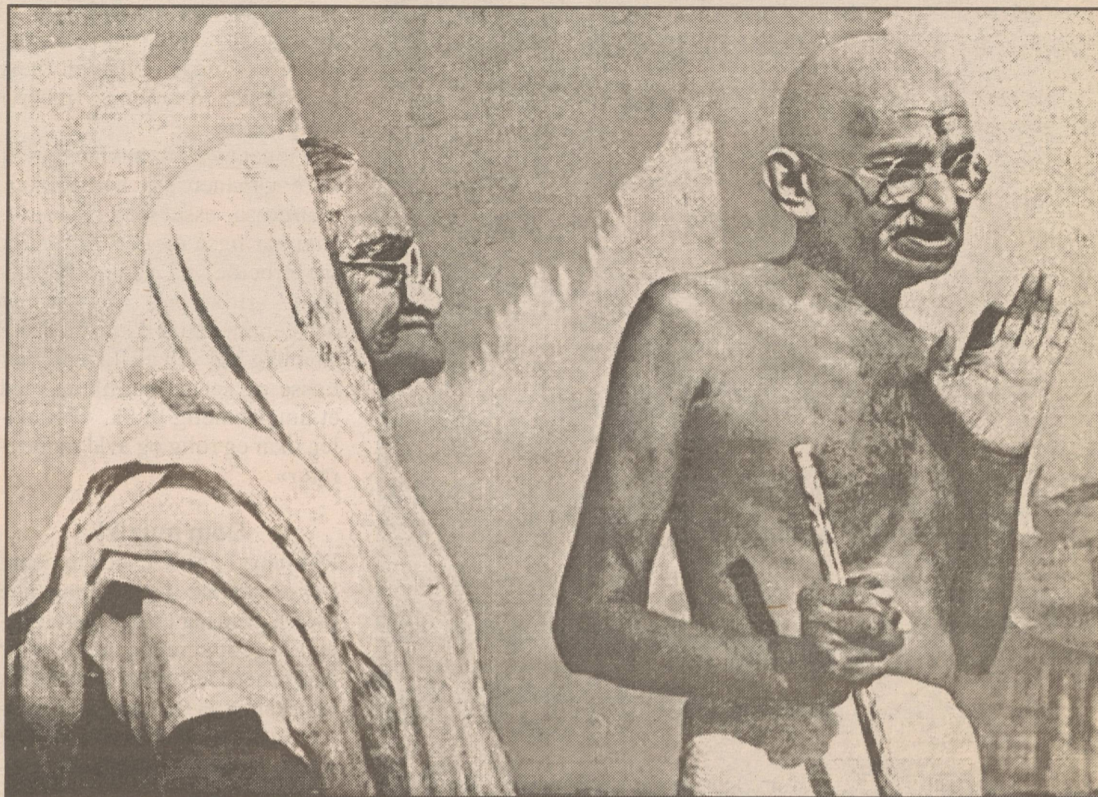
meste; han hadde selv avlagt løfter om ikke å spise kjøtt, innta rusmidler og leve i sølibat, og han krevde at de som bodde sammen med ham skulle gjøre det samme. Både i Afrika og i India levde han og familien

s a m m e n med gode venner og mange andre på Ashramer. Dette var store

farmer der levemåten var enkel og de prøvde så langt de kunne å være selvforsynte.

Ikkevold

Det Gandhi nok er mest kjent for, og som i ettertid har inspirert mange mennesker, er hans forhold til vold. Han blir ansett for å være en av de største pasifistiske lederne verden noensinne har sett. Han var en fremragende politiker, som brukte ikkevold og sivil ulydighet som sine fremste virkemidler, og han fikk en hel befolkning til å følge i hans spor. For Gandhi var politikk først og fremst religion. Han var selv hindu, men hentet inspirasjon fra mange andre religioner. Han så på Gud som den evige sannheten. Et prinsipp han bygget hele sin politikk og livsførsel rundt var Satyagraha, som gikk ut på å være fastholden til sannheten. Han mente at den evige sannheten bare kunne vir-

Gandhi og hans kone Kasturbai.

keliggjøres gjennom kjærlighet og hengivent arbeid for alle, uten hat og vold. Man måtte handle fredsommelig, men det var viktig at man ikke handlet fordi man var redd, det var fryktesløsheten som måtte være grunnleggende for handlingene. Gandhi mente at feigheten sto lavere enn vold.

Han la stor vekt på at det blant befolkningen i India måtte råde fred og harmoni. Man måtte bekjempe alt det negative som kom innenfra før man kunne begynne å kjempe mot utvendige trusler.

Ærefull

Gandhi var en ærefull mann som alltid var ydmyk overfor sine motstandere. Han ville ikke utnytte seg av deres svakheter og gjøre dem til sin fordel. Da India var truet av japanske krefter under andre verdenskrig blåste han av alle motstandsaksjoner for ikke å utnytte at britene var i en presset situasjon. Han sto alltid for sitt ord og var opptatt av å følge de regler og retningslinjer som var nedsatt i forskjellige situasjoner. Under et av sine mange fengselsopphold fikk han muligheten til å smugle ut hilser og meldinger til det indiske folket. Denne muligheten brukte han ikke, for så lenge han var fengslet, følte han at han måtte underkaste seg den kodeksen som gjaldt for alle fanger.

Mahatma

Noe av det siste Gandhi engasjerte seg i var å dempe motsetningene som rådet mellom hinduer og muslimer i India. Ironisk nok var det en fanatisk hindunasjonist som skjøt og drepte ham i Delhi den 30. januar 1948.

Dersom man skal sammenfatte Gandhis liv på to sider står

man overfor en nærmest umulig oppgave. Han utrettet mye i løpet av sitt liv og har, som en av de største lederne India har hatt, betydd enormt mye for den indiske befolkning. Han ble betraktet som en mahatma, en sjelstor hellig mann. I ettertid er han best kjent under navnet Mahatma Gandhi. Han har vært – og er fortsatt – en enorm inspirasjonskilde for mennesker over hele verden.

– Den amerikanske skulptøren Joe Davidson sa, etter å ha møtt Gandhi, at alle "store" mennesker blir små når man kommer ansikt til ansikt med dem. Alle bortsett fra Gandhi, den eneste som hele tiden beholdt sin storhet.

KILDER:
E. STANLEY JONES:
«INDIAS STORE SØNN»
KRISHNA KRIPALANI:
«GANDHI - A LIFE»

Ved mikrofonen under en av hans mange taler til sine landsmenn.

Gandhi fra den store saltmarsjen i 1930.

The Kinks: "The Singles Collection" Essential/Castle

De to første Kinks-singlene var det ikke noe særlig spesielt ved. Men da Ray Davies en gang i 1964 tukla litt med forsterkeren sin, og skrev "You really got me" var det gjort. Derfra og ut er "The Singles Collection" et stykke musikkhistorie du ikke bør gå glipp av. Klassikerne formelig velter ut av høytalerne: "Set me free", "Till' the End of the Day", "Sunday afternoon", "Water-loo Sunset" og så videre. Her er ingenting nytt for ihuga samlere, men for den som ønsker en innføring i musikken til en av historiens beste og mest innflytelsesrike rockegrupper gir denne samlinga god valuta for pengene med sine 24 låter. Det er mange flere enn hva det råtnete plateselskapet Arcade la på sin samler i fjor, også slipper du å støtte menneskene bak "Yabadabadoo remixes 4". Så gå for all del og kjøp den. Eller noe annet av Kinks. Ikke på grunn av kredibilitet, og ikke fordi den tar seg godt ut i hylla, men fordi Ray og co. har laget så utrolig mye bra musikk, som fenger mer enn Noel Edderog Gallagher noen gang kommer til å gjøre.

Av Håvard Bråthen

Camilla Malmquist-Harket: First Breath Norske Gram

Dette er den aller første CD-en til Camilla Malmquist-Harket, kona til den svært så kjente Morten Harket.

Se! På omslaget viser Camilla deg hva som kommer til å skje hvis du ikke lytter på CD-en. Jeg tuller bare, musikken er behagelig, passer til meditasjon. Eller til at du skal slappe av etter lange, kjedelige forelesninger, jobb, dagdrivere og lignende. Ditt første inntrykk er kanskje at sangene ikke er spesielt fengende og at ikke mange kommer å huske dem. Imidlertid er det noe dere bør. Hvis ikke er det bare fordi Camilla ikke er berømt (ennå) og fordi hun ikke er en typisk Madonna. Vi kan merke oss fint gitarspill, rytme og masse akustiske instrumenter på denne CD-en. Platen er melodisk og balansert. Musikken er original og full av lyd. Camilla har en flott stemme, og CD-en står godt på egne bein. Jeg synes stemmen hennes kommer best fram i sangen "Say hey". Imidlertid er det en del ting det med fordel kunne ha vært gjort noe med. Som en sluttkonklusjon kunne sangene gjerne ha vært spilt i et høyere tempo. Nå passer plata best til et natspiel hvor du vil at folk skal sovne eller eventuelt meditere i de sene morgentimer...

Av Antal Csipa

deLillos: «Stakkars» Sonet

Så er falsettstemmen her igjen. Lars Lillo-Stenberg synger ikke akkurat mørkere med årene, men det er kanskje like greit. deLillos er ute med sitt niende album, og det er tydelig at gutta absolutt ikke er ute etter å sjokkere noen med å skifte stil. "Stakkars" er nøyaktig hva vi kunne vente av deLillos. Søte sanger om forelskelse og mislykket kjærlighet, psykoperter, pussige funderinger og et skjevt blikk på noen av nordmenns særegenheter. Trygt og sikkert, uten de helt store nyskapningene. Visst er det sanger som utmerker seg, som for eksempel "Fullstendig oppslukt av frykt", "Borte bra" og "TV'n rasker over krisen". De siste to tar for seg ukritiske og selvgode nordmenn. Lars Fredrik Beckstrøm har bidratt med to låter som - som vanlig - er til å bli i godt humør av. En helt grei plate for fansen. Men en ting er sikkert. Ingen kan ta fra deLillos deres evne til å skrive svært så fine melodier. De smyer seg inn under huden på deg, om du vil eller ei. Muligens selv hos dem som har startet en anti-deLillos-side på Internett? Stakkars dem i så fall, som Lars Lillo-Stenberg skriver i covert: - Det er synd på menneskene, og noen mener at det er synd på de andre også.

Av Stine Eidissen Bya

My Sensational Panda: "Things to do" ironic recordings

Synd. Det kunne ha vært en fin debut, denne mini-Lp'n fra de norske debutantene My Sensational Panda. Bandet lager til dels svært gode poplåter, har et fengende skranglesound ispedd litt synth her og der, og de har en vokalist med en litt pinglete, morsom stemme som kunne ha skilt dem litt ut fra den gemene norske skranglehop-pop. Dessverre har MSP to vokalister, og mens den ene som nevnt har en spesiell stemme som passer godt til lo-fi lyden de har valgt seg, prøver den andre å ta igjen sin mangel på originalitet med intensiv vræling og skriking. MSP blir et helt annet band med denne mannen bak mikrofonen. Det er forferdelig slit-somt, til tider direkte smertefullt å høre på Mr. Joe-Cocker-wannabe ødelegge stort sett alle de seks låtene på plata. Låta "Kissinger" er et godt eksempel; helt glimrende pop, en rask låt med de rette elementer av fuzz, orgel og smittende melodi. Men så vræler mannen som har hørt for mye på Eddie Vedder hele låta sønder og sammen. Synd, synd, synd.

Av Håvard Bråthen

Disse stemmer som gir gjenklang

6.november besøkte forfatteren Jon Fosse Tromsø og Litteraten.

Marianne Søndmør
Lars Åke Andersen(foto)

Fosse er antageligvis den mest produktive forfatter vi finner i Norge i dag.

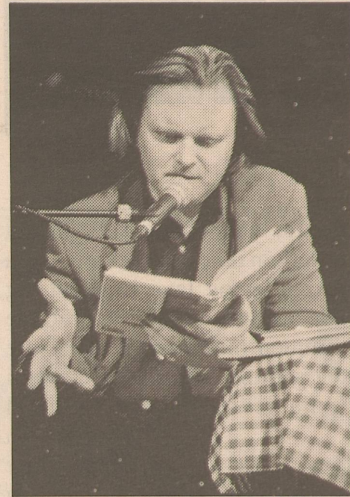
I løpet av 17 år har han gitt ut flere romaner, syv barnebøker, dikt/prosa, essays og skuespill. Han har også mottatt priser for sitt arbeide, nå senest Aschehougs kritikerpris. «Eg veit når det stemmer eller ikkje, men kva som ligg bak veit eg ikkje...», sier Fosse og ser på publikum med et uutgrunnet blikk. «Personleg likar eg rolig og avklara litteratur».

Som musikk

Rytmen er et bærende element i Fosses språk. De gjentakende ordene som har en nærmest manende og suggerende innvirkning i bøkene. Der er en uforståelig musikalitet, ei stemning som rommer få mennesker. I boka «Raud/Svart» er språket strengt og konsekvent. Fosse skriver i presens og unngår dermed en episk skildring av menneskene som opptrer.

Der er ingen «flinke» metaforer i prosabøkene. Fosse sier selv at han legger vekt på metonymien framfor metaforer. Dette sees blant annet i boktitlene som står for noe annet.

«I dag skal han drepast. Eg

Jon Fosse leste og gestikulerte på Litteraten.

skal drepe jævelen. Det værste som kan skje er viss eg ikkje klarer å drepe han. Det er det eneste rette. Eg må klare det. Den jævelen skal drepast. Eg vil ikkje bli oppdaga, men det er værre å ikkje klare å drepe han, enn å bli oppdaga.» (fra «To fortellinger»)

Tekstene foregår i et abstrahert vestlandsk rom. Fosse skriver ofte enhetlig (tid-sted-handling), en type minimalisme gjennom presensbruken med trang til eksistensialisme. Der ligger en smerte bak personene på grunn av manglende evne til å kommunisere. Fosse tar oss med på en mental reise gjennom sterke opplevelser der fortellertida nærmer seg den fortalte tida.

I «Blod Stein»(1987) som er en fortelling, opplever leseren et tomrom i handlinga. Boka er

komponert med mange synsvinkler og forklaringsløse motiv. Har den mannlige hovedpersonen drept kvinnen eller ikke? I diktene ser vi tydelig at Fosse lar seg inspirere av billedkunsten. Et sett ulike motiv gjentas med bred pensel. Vi befinner oss ofte i et enkelt landskap med fjell, himmel, regn og fjord. Her opptrer gjerne hester, hunder, engler og farger.

Fosse er en ekspresjonist i så måte. Ekspresjonist var også den norske maleren Lars Hertevig som er hovedperson i romanen «Melancholia 1». Den tar for seg viktige utsnitt av Hertevigs liv, blant annet utkastelesen fra hybelen i Dusseldorf samt oppholdet på Gaustad. Fosse anser «Melancholia 1» og «Melancholia 2» for å være sine viktigste utgivelser. Romanene er mer «leservennlige» språklig sett, og vidt forskjellige. Mens «Melancholia 1» er delvis dokumentarisk utfra et intervju gjort med Hertvi g på Gaustad 1856, er «Melancholia 2» fiktiv der Fosse skriver om søsteren Olines liv. Boken er nokså absurd. Hertevig spiller en ubetydelig rolle. Vi følger Olines problem gjennom hele boken - nemlig treg mave (når hun ikke skal skaffe seg fisk og etc..)

I de seneste årene er det likevel skuespillene som er viet mest oppmerksomhet. I 1994 hadde den Nationale Scene urpremiere på «Og aldri skal vi skiljast». Seks stykker har hatt urpremiere etter det, og flere er under produksjon...

Imponerende lyrikktime

Teatergruppa Pikene på Broen gjestet Tromsø og universitetet den 11. november. Miniforestillingen «Lyrikktimen» ble en fascinerende affære for de som var så heldige å få være tilstede.

Stine Eidissen Bya
Martin Tjersland (foto)

Forestillingen tok sitt utgangspunkt i den nye lyrikkantologien «Norske dikt i 1000 år», som er utgitt av Universitetsforlaget. Pikene på Broen hadde fått frie hender til å velge ut hvilke dikt de ville dramatisere fra antologien. Spennvidden på det de hadde plukket ut var stor, fra Håvamål, Ivar Aasen, Olaf Bull til nyere navn som Inger Hagerup og Stein Mehren. - Vi lekte oss med lyrikken, og forsøkte å finne dikt som lå fint i munnen, fortalte Pikene på spørsmål fra publikum hvordan de hadde gått fram for å avgjøre utvalget til stykket. De avslørte også at tempoveksling er et virkemiddel som de bruker

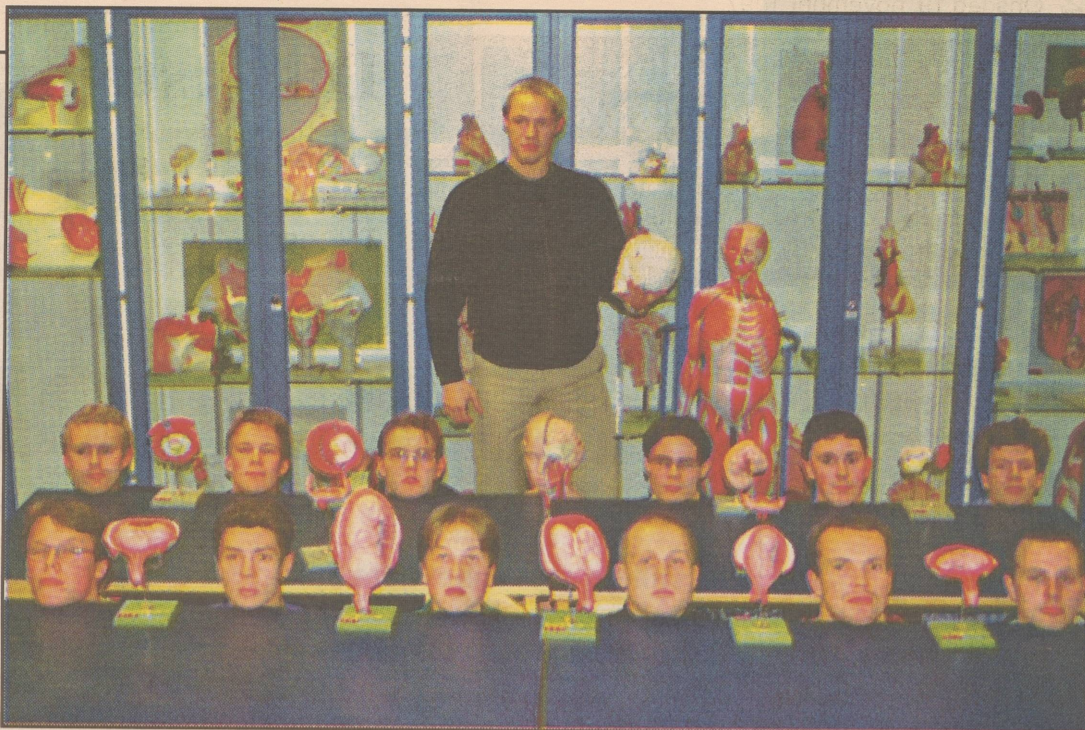
Tre svært energiske unge kvinner, Ina Kristine, Mia og Mai Lise.

svært bevisst for å vekke oppmerksomheten til publikum.

Pikene på Broen er en teatergruppe bestående av tre unge damer. Mia Kariaadotter fra Tromsø, Ina Kristine Hove fra Oslo og Mai Lise Rasmussen fra Bergen. De er kjent for å spille absurd teater av både gammel og ny dato. Og det var i sannhet et svært så originalt stykke vi fikk oppleve. Det er ganske spesielt å høre dikt av A. O. Vinje framført som ræpp! Tilhørerne satt musestille og lot seg fascinere av de overraskende ven-

dingene diktframførelsene tok. Håvamål ble presentert som en samtale mellom fnisende småjenter. «Aust-Vågøy» av Inger Hagerup ble spilt fra kassett, mens Pikene var ivrig opptatt med andre ting. Tempo og volum varierte veldig og fengte publikum. En slik forestilling er nesten umulig å beskrive, den må selvfølgelig oppleves. Kommer Pikene på Broen til Tromsø med «Lyrikktimen» enda en gang, bør du sørge for å få med deg denne utrolig kreative alternative kulturopplevelsen.

Kor arti!!

Ultralyd synger i Domkirka på julekonserten. Dersom de får med seg hodene sine. PRIVAT FOTO

Har du ennå ikke kommet i den rette julestemninga? Fortvil ikke, det finnes de som vil hjelpe deg. Søndag 7. desember arrangerer nemlig Tromsø Studentsangforening julekonsert i Tromsø Domkirke klokka 19.00. Her vil du bli servert de vakreste julesanger, samt gløgg.

Stine Eidissen Bya

Denne type julekonsert har vært arrangert de siste to årene. For å prøve å lage en tradisjon av dette, avholdes altså konserten også i år. Tromsø Studentsangforening består av fire kor som samarbeider. Fullt På Høyde, Det Norske Mannskor av 1995, Cantus Cordis og Ultralyd. Disse korene består alle av studenter, og representerer det aktive og stadig voksende kormiljøet ved universitetet.

I dag er imidlertid Fullt På Høyde i manko på menn, så hvis noen skulle være interesserte er det bare å bli med. Det Norske mannskor av 1995 er, selvsagt, et mannskor. Gutta startet opp for to år siden, og også dette koret er åpent for alle slags studenter. Medisinerstudentene har dannet hele to kor, Ultralyd for menn, og Cantus Cordis for kvinner. Medlemmene er imidlertid ikke bare medisinerstudenter. Studenter fra hele MH er med. Hvis du lurte på hva Cantus Cordis betyr, så kan vi fortelle at det er hjertets sang.

Sanginteresserte kunne finne noe til sin smak. Alle fire korene har et variert repertoar, med alt fra egenkomponerte låter til negro spirituals. I oktober var studentene i Trondheim på kortreff som representanter fra Tromsø, og slike turer er en årlig foreteelse. Svært sosialt og berikende, ifølge Jacob Holter Grundt fra Ultralyd. Han oppfordrer alle tromsøstudenter til å komme på julekonserten, og også til å bli med i et av korene. – Ingen trenger å være redd for å ikke kunne syngre godt nok, det er bare å komme og prøve stemmen sin, sier Grundt.

Noe for alle

Fullt På Høyde er det eldste av korene. Allerede på 1980-tallet startet de første sangøvelsene. Dette er et blandakor, hvor alle er vel-

Sosialt

Miljøet er altså stort og mangesidig, så her skulle den

Fullt På Høyde synger i Domkirka på julekonserten. PRIVAT FOTO

Cantus Cordis synger også i Domkirka på julekonserten.

Bachs Juleoratorium

Lørdag 13. og søndag 14. desember framfører Tromsø Kammerkor Bachs Juleoratorium i Tromsø Domkirke. Solister er Guri Odan Holmgren, sopran, Ingebjørg Kosmo, alt, Kåre Bjørkøy, tenor, og Knut Iversen, bass. Orkesteret er sammensatt av medvir-

kende fra Tromsø Symfoniorkester og landsdelsmusikerne i Troms. Dirigent er Snorre Holmgren. Juleoratoriet er et verk som framføres før jul i alle byer med respekt for seg selv i store deler av verden. Denne konserten blir Kammerkorets hit-

til største løft, med et profesjonelt orkester på 31 musikere og noen av de mest anerkjente sangersolistene i Norge. Billettsalget starter fredag 21. november, så da er det bare å være tidlig ute, billettene er nemlig nummererte.

PRIVAT FOTO

«Nico-Icon» vises lørdag 22 november. En dokumentar om Christa Paffgren, modellen som fikk både

Iggy Pop, Alain Delon, Jim Morrison og Lou Reed svett i trøya. Bob Dylan presenterte henne for Andy Warhol i 1960, hvorpå hun senere ble vokalist i «Velvet Underground». Filmen er prisbelønt på flere europeiske festivaler. Forøvrig får vi høre ulik musikk fra tida filmen skildrer.

Det er dobbeltvisning denne lørdagen, og neste ut er «Nobody's business».

En filmskaper insisterer på å lage en film om sin egen far. Faren mener dette er unødvendig da hans liv er uinteressant for et publikum. To sterke personligheter kommer til konfrontasjon med hverandre med en felles historie.

Søndag 23. er det stumfilmen «Sunrise» fra 1927, som i 1957 ble kåra til verdens beste film.

Filmen skildrer et ungt ektepar på landet som får en overraskelse av en bydame som kommer til bygda. Dama blir besatt av mannen og gjør alt for å få ham. Så enkelt er det ikke og filmen kommer med flere overraskelser. Trekantdramaet fortelles via mesterlige bilder av den legendariske filmskaperen F.W. Murnau.

Neste fredag (28. november) kommer «Nattevakten», blodig-dansk kveldskos..

Martin er nattevakt på rettsmedisinsk institutt. Han trenger penger og lures inn i et veddemål av kompisen Jens til et utested med ei hore som siden blir myrdet. En psykotisk masseorder er løs - Jens og Martin er blant de mistenkte...

«Under Jorden» (lørdag 29. november) er en fyrrig antikrigs-film, livsbejande og full av heftig musikk.

Hendelser i Jugoslavias historie fra 2. verdenskrig fram til i dag er en reise både over og under jorden.

Kjærlighet, fest, løgner og korrupsjon skildres fra Titos kommunistregime til de siste brutale årene.

Søndagsfilmen i denne siste høstmåned er «Ville Netter» fransk film om «Kroppen og driftenes kaos - En krigssone for kjærligheten.» Jean er tretti år, intelligent, sjarmerende og med store ressurser. Jean er filmskaper og musiker, han elsker både kvinner og menn. Han blir HIV-positiv men foretar ingen valg utfra dette enn at livet har fått en spesiell verdi. Regissør og skuespiller Cyril Collard døde selv av aids 2 uker etter filmpremieren.

Marianne Søndmør

En vandring i hjernen

Utstilling om Alzheimers sykdom - produsert av Riksutstillinger, Sverige
Tromsø Museum 8. november - 7. desember 1997

Antal Csipa

Det er om lag 20 prosent av den norske befolkningen over 80 år som har demens, hvorav den vanligste av demenssykdomene er Alzheimers sykdom. Utstillinga forteller hva som skjer i hjernen, hva det betyr å bli dement og om diagnose og behandling. Utstillingen består blant annet av en stor hodeskalle som man går inn i. Her presenteres så i ord og bilder hjernen; dens funksjon, Alzheimer og andre demenssykdomer, diagnosemetoder, behandlingsmuligheter og medisiner.

Alzheimers sykdom

Alois Alzheimer arbeidet i München da han beskrev den sykdommen som skulle bli oppkalt etter ham. Han beskrev blant annet hjerneforandringer ved arteriosklerose og epilepsi, og svinn av nerveceller ved dansesyke.

Det var i et møte i den sydvesttyske psykiaterforeningen i november 1906 Alzheimer redegjorde for den sykdommen som skulle gjøre hans navn udødelig. Foredraget het «Om en særpreget sykdomstilstand i hjernebarken». Pasienten han beskrev var en 56-årig kvinne som hadde dødd på mentalsykehuset.

Den patologisk-anatomiske undersøkelsen av hjernen viste at hjernebarken var tynnere enn normalt. Alzheimer bemerket videre to unormale forhold i hjernen. Det ene var senil plaque, en struktur som tidligere hadde vært beskrevet i hjernen på eldre mennesker. Det andre var nevrofibrillær sammenfiltring i vevsmateriale fra hjernebarken. Nerve-

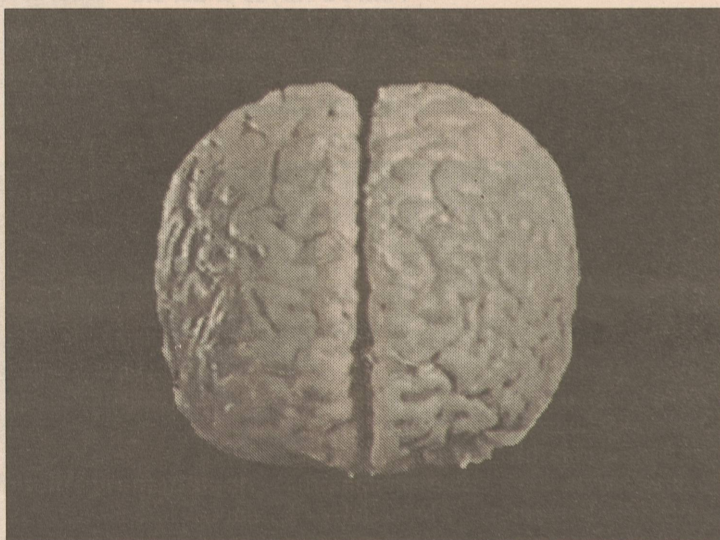
sammenfiltringen hadde ikke tidligere vært beskrevet, og det var hovedsakelig denne abnormiteten som definerte en ny sykdom.

På grunn av den lave alderen på Alzheimers pasient, ble sykdommen lenge regnet som en form for presenil demens. Det er nå anerkjent at samme patologiske hjerneatrofi finnes hos mange pasienter med fremskreden alder, og de fleste autoriteter begrenser ikke lenger termen Alzheimers sykdom til presenile kasus.

Arvelig

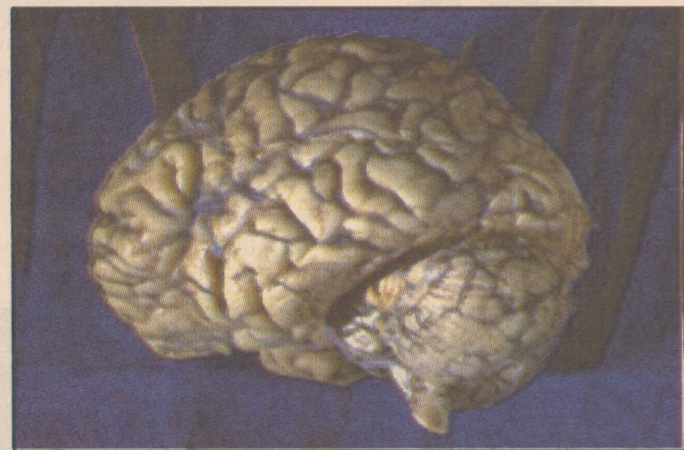
Alzheimers sykdom forekommer hyppigst hos kvinner.

Sykdommens familiære opphopning tyder på at den er arvelig. Dette er bekreftet av nyere genforskning, idet man mener å ha funnet ett eller flere gener som forårsaker sykdommen. De siste årene er det gjort undersøkelser som kan tyde på at intellektuelt aktive mennesker rammes min-

dre enn andre av Alzheimers sykdom.

En hjerne som ikke får utviklet seg intellektuelt, er mer sårbar for Alzheimers sykdom enn en hjerne som får utnyttet den intellektuelle kapasiteten, viser flere internasjonale studier. En del studier viser at folk med høyere utdannelse klarer å opprettholde sin intellektuelle kapasitet

lenger fordi de har satt de intellektuelle funksjonene i verk tidlig. Det betyr ikke at de ikke kan få Alzheimer, men det tar lenger tid før sykdommen tar fatt hos folk med et høyt intellektuelt nivå. Forskerne har funnet ut at ytre miljøfaktorer trolig spiller en rolle for Alzheimer. En kraftig hjerneystelse eller slag mot hodet kan utløse sykdommen.

Nikotin

Folk med lav utdannelse jobber kanskje mye skift, drikker mer alkohol og har et svakere sosialt nettverk. Det er uansett viktig å bruke den hjernekapasiteten man har for å forebygge.

Andre faktorer som forskere tror kan påvirke utviklingen av Alzheimer, er østrogen og nikotin. Flere forsøk med å tilføre rotter nikotin har vist at de rottene som får nikotin, har større innlæringskapasitet enn de som ikke får det. Nikotinrottene husker bedre og lærer raskere. Men nikotin har masse ugunstige virkninger. Det kan også hende at røykere ikke lever så lenge at de utvikler Alzheimer.

Syfilis

Alois Alzheimer ble født 14. juni 1864 i Bayern, hvor hans far var notarius publicus. Som student var han spesielt begeistret for natutvitenskapene, og en ivrig iakttagere av naturen i alle dens former. Særlig var han interessert i botanikk og zoologi. Han fikk den medisinske doktorgraden i Würzburg i 1887 med en avhandling om de voksproduserende kjertlene i øret, og etter å ha avtjent sin tid som turnuskandidat ble autorisert lege i 1888.

Helt i begynnelsen av vårt århundre begynte Alzheimer å undersøke hjerneforandringene hos syfilispatienter. Smittebæreren for syfilis var ennå ikke oppdaget, og det fantes fremdeles ingen god behandling mot «den franske syken». Syfilispatientene opptok derfor en stor del av klinikkens plasser - slik de gjorde på mange av Europas mentalsykehus.

De drøyt ti årene i München som forstander for det anatomiske laboratoriet ved Kraepelins klinikk ble Alzheimers beste, her ble han en elsket skikkelse for studenter fra hele verden. Han gikk fra student til student ved de tyve arbeidsplassene i mikroskoperingsrommet, og tok seg god tid til diskusjon på hvert sted. Alzheimer tente en ny sigar ved hvert mikroskop og glemte den fort når han begynte å se i mikroskopet, så ved dagens slutt lå de halvrukte sigarstumpene som et slags spor etter rundturen i laboratoriet.

Brødre

Noen måneder før Jens og Harald ble født må det ha skjedd noe galt. Legen som tok imot de

NOVELLE

to trodde at det bare var en baby. Jens manglet en arm, munn, et øre og halve hjernen. Harald manglet ben, en arm, øyne, et øre og halve hjernen.

Som om ikke dette var nok, var de siamesiske tvillinger. To halve mennesker i en kropp.

Jens og Harald var klar over hverandre fra starten, mens folk flest trodde det bare var en person, helt til Harald lærte seg å prate. Foreldrene kalte babyen for Jens-Harald. Etter som Jens og Harald vokste opp løste de problemene som de kom. Jens gikk og så, mens Harald hadde ansvar for pratingen. Fordi Jens ikke hadde munn lærte han seg å skrive veldig tidlig. Harald derimot, som ikke hadde øyne, lærte det ikke før han var tolv, og da kun på tegnspråk og blindeskrift.

Det var sjelden de kranglet. De var så avhengige av hverandre at krangling virket meningsløst. Jens så og fortalte Harald med tegnspråk hva som skjedde rundt dem. Tegnspråkdialogen mellom dem var så intens at det kunne virke som at de leide hverandre. Jens måtte også fortelle Harald når han ville at Harald skulle prate for ham, men som regel hadde han ikke så mye å si. Harald gikk opp i fistel for å markere at det var Jens som pratet. Slik stilte de opp for hverandre gjennom hele oppveksten.

På skolen ble Jens svært flink å skrive historier, mens Harald ble svært flink til å fortelle historier.

Om kveldene jobbet de i radio, Jens som manusforfatter og Harald som oppleser og discjockey. De var et godt team, selv om Jens irriterte seg over at Harald fikk bedre betalt enn ham. Det gjorde ikke så mye, for det Harald kjøpte fikk også Jens glede av, men det var prinsippet.

Når de var 18 år fikk de sin første konflikt. De kunne ikke bli enige om hvilket fag de skulle studere. Harald ville ta engelsk,

mens Jens ville ta nordisk. Det endte med at de tok ingen av delene. De fikk full jobb i radioen og tok hvert sitt brevkurs i det som interesserte dem. De kjøpte seg hus og bil, og levde for det meste som alle andre gjør.

Det var da begge fikk seg kjæresten at det ble problemer. Kjæresten til Jens var svært vakker. En stille liten jente som het Linda. Haralds kjærest var heller stygg, men hadde flott humor og var ei jente man kunne prate med. Gunnhild het hun. Jens kunne ikke fordra Gunnhild, og Harald kunne ikke få seg til å like Linda. Når Gunnhild var hos Harald, satt Jens og leste ei bok. Når Linda var hos Jens, satt Harald og hørte på walkman. Sex var konfliktfylt. Gunnhild viste seg naken for Jens flere ganger, og Linda hadde flere ganger kysset Harald på munnen. De to brødrene var svært sjalu på hverandre. De samarbeidet ikke så godt lengre. Jens gikk ikke dit Harald ville, og Harald lot være å si det Jens hadde på hjertet.

Til slutt kunne de ikke holde hverandre ut lengre. De bestemte seg for å skille lag. Jens tok

nattskiftet. Når den ene var våken, sov den andre. De møttes kun når den ene våknet og den andre skulle til å legge seg.

De giftet seg med Gunnhild og Linda og Harald fikk en datter, mens Jens fikk tre sønner. Livet gikk fremover, men begge to følte seg de som avstumpete mennesker.

Det var først 40 år senere de tok opp kontakten igjen, i form av brev. Savnet etter den andre var sterkt hos dem begge, men de visste det var umulig. Det ville bli for lite privatliv om de skulle leve sammen. Brevkontakten holdt de skjult for sin nærmeste, for å unngå komplikasjoner. Ett brev i uka.

Men så en dag da de var blitt 78 år kom Jens til Harald, mens han rensket gebisset. Jens famlet etter brorens hånd og skrev med ustø fingre.

– Bror. Jeg var hos legen i dag. Jeg har lungekreft. Legen ga meg seks uker maks.

Harald slapp gebisset.

– Jeg er lei meg Jens, men jeg har hatt mine mistanker. Vi røyker jo tross alt 60 sigaretter om dagen.

De to brødrene ble sittende stille en stund.

– Det jeg kom for å si, sa Jens, er at jeg er forferdelig glad i deg og at du er det mennesket som har stått meg nærmest gjennom hele livet. Vi har vært adskilt i mange år nå, og du skal vite at jeg har savnet deg hver eneste dag.

– Jeg også, svelget Harald.

– I hvert fall vil jeg nå be deg om en stor tjeneste. Jeg ønsker å bli begravet sammen med deg.

Harald lo.

– Jeg har lenge gått med den tanken selv. Jeg er til og med villig til å gå et skritt lengre. Begraves som et fullstendig menneske. Du og jeg.

Jens forstod hva han mente og en tåre av ren kjærlighet kom frem i øyekroken.

To uker senere sto gravsteinen på den knudrete jorda.

“Her ligger Jens-Harald Olsen. Måtte han bli en med Gud.”

Av Jardar Løddøen

Innhold

Tunge
tanker å tenke
Tunge
tårer å tørke
Tung
tilværelse å temme
Tung
tid å tenne
- Livet er
tomt;
klart
til å fylles!

- Ukjent

Tromsø femtende november nittensyvnitti.

Jeg siterer Odd Børretzen: «...man blir så poetisk i slike stunder...».

-Ja det er akkurat hva man blir på en dag som denne.

Når frosten river i nesa og legger igjen krystall-lag med rim på bjørketrærne, solen som knapt tør vise seg fram på denne årstiden, skaper et spirituelt lys som griper tak i sjelen og får en til å undre om det man opplever er virkelig.

De hvite trærne liksom hvisker seg imellom og lager en melodi;

- dansende

- syngende

Blåmannen, Kvaløyas konge, har skiftet farge;

- den er ikke lenger blå, men

ROSA.

Snøen knirker mot skoene som med lykkelige skritt beveger seg framover i det eventyrlige.

LANDSKAPET

Impressjonsime, dette er impressjonisme det. Man trenger ikke gå på kunstgalleri og betrakte Monet og de gutta der for å finne ut hva impressjonisme er.

- Nei det rekker å ta seg en turut - «plein air»

FEMTENDE NOVEMBER NITTENSYVGNITT.

Opplev trærne som hvite skulpturer omgitt av et slør med tåke opplyst av en beskjeden rødglødende sol på vei hjem.

Så glad jeg er for å være her oppe i nord, særlig etter en telefonsamtale fra sør hvor

STEMNINGSRAPPORTen lød som følgende:

- tykk tåke

- vått og rått

- bare grått

GODT.

- Anne Jenny

Drømmen om Morfeus

Og drømmekongen så utover sitt land.

På alle drømmene

alle drømmende.

“Bli her hos meg.

Våkne aldri mer til

en grå og fastlagt verden.

Drøm videre

og bli her.”

Alle hadde lyst.

Men alle våknet de.

Og tenkte smilende

for seg selv

at drømmekongen

finnes kun i drømmer.

- Jardar Løddøen (og Odd)

Ølspalten

Årets siste ølspalte gir deg litt info om juleøllet. Kanskje ikke helt uventet, for mange er nok like spente som oss på hvordan det populære brygget smaker i år. Vi smaker på Aass, Dahl, Ringnes og Mack.

Nå er snart det tid for å kose seg hjemme med familien, istedenfor å stå ute og måke snø og forbanne den sure naboen som har snøfreser. Du skal heller spise god julemat og drikke godt juleøl. Og for at du skal få gjort unna øl-delen av julemaset, har vi satt oss ned for å finne ut hva de forskjellige bryggeriene kommer med i år. Vi ble ikke helt enige, men kan i alle fall gi deg en liten forsmak.

Vi har smakt på polets utvalg av norske juleøl i klasse F, som mange foretrekker som øl til julefeiringa. Det mørke, sterke, gode ølet, er det originale brygget med alle tradisjonene. Den typen du får kjøpt på utsalg er klasse D, og ble lansert i 1993 etter at myndighetene innførte forbud mot salg av sterkøl utenom på polet. Uansett så er juleøllet et viktig høydepunkt i den mørke årstiden, og det gir stor status å ha godt julebrygg. Når man vet at det legges 13 millioner flasker ut for salg, så er det klart man har forventninger til juleøllet. Dessverre var det ikke alle bryggeriene som innfridde. Eller som mannen på polet sa det: – Ringnes burde bare legges ned. Ikke engang fargen fikk de til. Riktignok kunne dette kanskje fungert som erstatning for Ringnes' pils. Er dette ølet tiltenkt førjulsstresset, da man ikke har tid til å nyte ølet? Dahl sitt juleøl traff mye bedre, selv om det var omtrent like lyst på farge som Ringnes. Et godt øl med bra fylde og friskhet.

I likhet med Dahl får dessverre også vårt lokale bryggeri, Mack, trekk for klar flaske, men de har også i år fått til et godt, smaksrikt og velbalansert øl, selv om fargen på årets klasse F kunne vært mørkere. Torstein foretrakk juleøllet fra Mack i år. Ørjan, derimot, falt mer for det kraftige, mørke og søtlige brygget fra Aass. Det er kanskje en tanke vel mørkt for mange, og veldig mektig til julemat, men perfekt for å slappe helt av og kose seg når man har skikkelig god tid. Men også Ørjan blir nok å kjøpe mest av Mack sitt juleøl i år.

Torstein Solli Hansen og Ørjan Haugholt

Dette taper DU

Er den kollektive slimsekken som har blitt åpnet mot studentkantina berettiget eller ikke?

Maten har vel alle følt kunne ha vært bedre, prisene tatt i betraktning. Både kald og hard lasagne, gryteretter som hadde passet best som grisefør og frityrstekt fiskeslo vil mange påstå ikke er noen uvanlig ting.

Uansett; stafett er stafett og kantinemat er kantinemat. Kantinemat er også det som tilbys ved alle landets universiteter. Med det som utgangspunkt har dine trofaste matspaltister denne gangen forsøkt seg på en sammenlignende studie av prisnivået ved noen av landets universitetskantiner.

Vegetardag

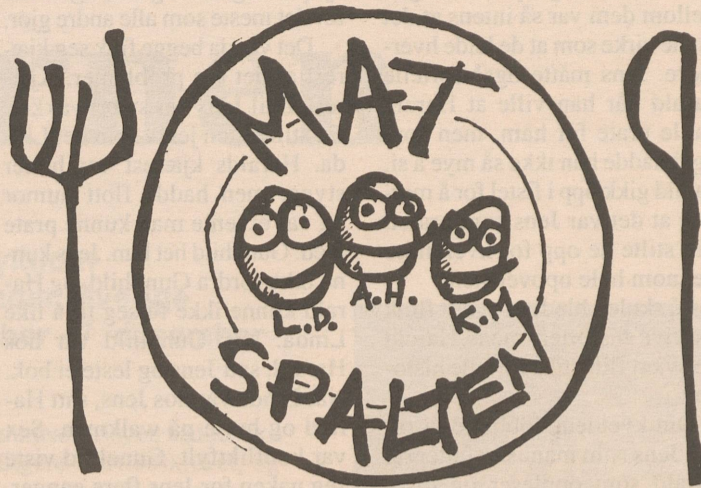
Hvordan de enkelte kantine legger opp sine menyer er selvfølgelig forskjellig. Mens NTNU kjører et begrenset utvalg retter hver dag, har Universitetet i Bergen et vidt spekter av mat og i tillegg en Dagens. Det samme har Universitetet i Oslo, som også har en egen vegetardag hver onsdag. Da serveres det kun vegetarmat: Grønnsaks-moussaka, vegetarlasagne, linsegryte og chilligryte kan være en menykomposisjon.

I Oslo har de også to utgaver av hver tallerken. En vanlig porsjon og en stor porsjon som du får ved å spytte i en tier ekstra.

I tillegg har alle kantine noe tilsvarende vår «Grillen», der prisene ligger fra 50-lappen og oppover.

1/2-liter til 29,50

Når det gjelder våre naboers store hobby, kan vi fortelle at med unntak av Oslo ligger våre ølpriser langt over de øvrige. I Trond-

Det blir utgytt mye eder og galle over kantine høye priser og dårlige mat. Matspalten fikk pris-sjokk da vi tok ringerunden til landets øvrige universitetskantiner.

Vi bringer deg her oversikt over hvor mye DU taper, hvert semester, på å ikke studere lengre sør. Av de andre kantine kan vi lære: Det er ikke mye fantasi som kreves for å skape et bedre tilbud for værbitte og forfryste studenter.

Kristian Misund, Lars Danielsen & Aslak Haanshuus

heim koster en kald halv 29,50

Da vil vi tro at alle tromsøstudenter med hovedbeskjefteigelse øldriking, selv kan greie, med litt innlevelse å regne ut hvor mange flere øl som kan slukes mellom trønderske forelesninger i forhold til hva du kan helle i deg i hovedgården - til samme pris. Ellers er det verdt å nevne at de røykende matspisere har et stort og luftig røykerom på trønderske breddegrader. Hovedstaden har de stiveste

prisene: 38,- for en halvliter er til og med dyrere enn her hjemme. I Bergen skarrer de bare skummet av hansaen og driter i hva gleden koster så lenge de slipper å drikke den noensomhelst annen plass. Er du så dum å reise til Bergen, kan du vær så god å finne prisene selv.

Tapene er UiTø-studentene

Så maten da. Tromsø har som kjent billigste middag til 27 kr,

mens de aller fleste tallerknene ligger på rundt 40 kroner. Vårt prisnivå er derfor mye høyere sammenliknet med tilbudet i Trondheim hvor alle rettene koster 32 kroner uansett lasagne, død torsk eller moussaka. Selv ikke prisene i Oslo og Bergen holder det samme høye nivå som vi har her hjemme. Begge universitetene har Dagens til 25,-, og prisene ellers ligger stort sett under førtilappen.

Taper 800,- kr

Hvis det har seg slik at det fortsatt er noen som henger med der ute, skal vi komme til vårt store poeng:

Hvis du velger å spise kjøttkakemiddag et helt høstsemester til ende vil du ved juletider finne ut at du har betalt ca. 800,- kroner mer enn studenter i Trondheim.

Prøver du å berge det skrale budsjettet ditt med Dagens i et helt semester, vil du fortsatt ha tapt hele 400 kroner i forhold til studenter i Oslo og Bergen. Denne prisforskjellen er langt over vår fatteevne.

Vi kaster gryteklutene over til studentstyret. Vårt nye sosialistiske flertall kan vel ikke lenger sitte på baken og klø seg i rompa, mens de smatter på resultatet av en brakseier med bismak.

Her må det strakstiltak til, og handles både fort, pizza og øl for egen regning.

Vi ønsker våre lesere god jul.

De onde kantine

Det var en gang et kongerike som het UiTø og der bodde det mange mange studenter. Men det som en gang var et lykkelig kongerike, var nå merket av vanskelige tider. Inn i riket hadde det nemlig kommet noen slemme kantine, som gjorde tilværelsen vanskelig for de mange studentene som bodde der. Ikke bare en, men flere. Kantine var studentenes eneste mulighet til å kjøpe mat i kongeriket og det var noe kantine visste å utnytte. De tok så høye priser at det var en skam. Studentene

spinket og sparte og visste ikke sine arme råd, men ingenting hjalp. Kantine stod på sitt.

Noen av de eldste studentene husket tilbake til de gamle dager da Kongen bekjempet kantine med noe som het subsidiering, men det var lenge siden og ingen husket hva det var. Så dagene gikk som de før hadde gått.

Til slutt var det så ille at Kongen lot heroldene rope ut i kongeriket at den student som bekjempet kantine skulle få ta akkurat den utdannelsen studenten

ville. Enten det var adgangsregulerte studier eller plass på hovedfag.

Det gikk en stund, men så fikk studenten Per høre om belønningen og bestemte seg for å vinne premien. Først fortalte han alle som ville høre hvor urettferdig kantine var og at dette skulle han ordne. Deretter gikk han bort til kantine og spurte om de gikk med overskudd. Først var kantine mistenksomme og ville ikke svare ham, men etter en stund fortalte de han stolt at de hadde masse overskudd. Per ble rasende og skjelte dem ut, men ingen-

ting hjalp. Isteden ble kantine sinte og kjeppjaget han helt ut til ytterkantene av kongeriket. Etter det var det ingen som turde å gjøre noe på en god stund.

Langt om lenge var det en ny student som ville prøve lykken, han het Pål. Og han gjorde akkurat det samme som Per. Også han fortalte til alle som ville høre at kantine var griske. Da Pål seinere, akkurat som Per, spurte om overskuddet og fikk samme svar, ble også han rasende og skjelte ut kantine. Men som før hjalp det ingen verdens ting. Pål ble

kjeppjaget av kantine helt ut til kongeriket ytterste grenser.

Etter at det hadde gått ille med både Per og Pål, turde ingen å gjøre noe.

Studentene bestemte seg for å vente på at Espen Askeladd skulle bli student i kongeriket slik at han kunne redde dem. Og har han ikke blitt student ennå, ja så er de onde kantine der enda...

Irene Foss

nettPreik

Den lille morsomme

http://
www.unitedmedia.com/
comics/dilbert/
archive/
latest_sunday.html

Dilbert er simpelthen en genial tegneserie når du bare kommer inn i humoren. På dette nettstedet legges det ut en ny stripe hver uke, etter at den har vært publisert i amerikanske aviser.

Kunst med mer

http://
www.lycaenum.org/

Liker du grafikk? The Lycaenum har noen kjempeheftige kunstbilder med navn som «Mind Jungle» og «Hallucin». Interessant og pent.

Eksamen

http://
www.gs.bergen.hl.no/
~storetveit/
storetaen/
hjemmeside/
St6eks~1.htm

Siden det går mot eksamenstider, søkte jeg etter eksamenstips i Kvasir (<http://kvasir.sol.no>), som forøvrig er en norsk søkemotor. Et av treffeene var på «Den eneste gratisavisen som er verdt pengene», nemlig Stortveit Skoles avis, hvor de har gitt sitt bidrag til frustrerte eksamenskandidater. Sida begynner med: «Her er et par forslag til hva du kan gjøre på eksamen hvis du vet at du kommer til å stryke uansett: – Hvis det er matteeksamen, skriv svarene med romerske tall».

Enda mer eksamen

http://spirit.no/497/
eksamen.html

Her er flere seriøse eksamenstips med beskrivelser av studieteknikk, der tankekart-metoden legges punktvis fram. Videre bør du unngå alkohol (!), og ha med deg lettfordøyelig mat på selve eksamen. Tips fra sensor kan være noe å få med seg, og til slutt hva du bør gjøre etter at anstrengelsene er over...)

Og en ting til, vær så snill, tips meg om flere websteder:

heidih@stud.cs.uit.no

av Heidi V. Hundåla

Vi noterer at...

...Steinar Bastesen i følge et Dagblad-portrett er god på bunnen. Vi håper det samme gjelder for båtene hans.

...at det advares mot blått godteri i Norge, og at dette sannsynligvis må skyldes frykten for at gulsott, svartedauden, grønnskollinger og røde hunder skal få konkurranse.

...at studentstyret trekker raskere enn sin egen skygge.

...at Lipton te trekker raskere enn Studentstyret.

...dagens Donald-historier er for lite samfunnskritiske. Carl Barks' klassiske historier var derimot fulle av kritikk, spesielt mot advokater.

...det ikke er anmeldt et eneste lovbrudd på Utsira de tre siste åra. På tross av dette er lokalsamfunnet rystet over at selvbetjeningskassa i svømmehallen er robbet.

...fire niårige jenter i Uruguay forsøkte å drepe overlæreren med et forgiftet wienerbrød, for å få fri fra skolen. Vi-noterer-at-redaksjonen frykter at Hovedgårdskantina her har inspirert til kriminalitet.

...hvis KrF får gjennom sitt lovforslag holder det ikke at begge er beruset og på samme nachspiel. Da må du faktisk ha samtykke av partneren før du gjennomfører samleie. Har du hørt på maken?

...etter nedleggelse og oppsigelse vil Posten nå øke arbeidsmoralen i konsernet. Derfor har de sendt en eske med sju fruktpastiller merket «Miljødrops» til alle ansatte.

...Carola visstnok har vært gravid i ti år. Vi-noterer-at-redaksjonen kan opplyse at svangerskapstida for en elefant er bare 15 måneder.

...Creation trekker sitt siste album «Vibes», fordi de mener at pressen har stemplet det som «homsedisko»

...sentrale personer i homsemiljøet mener at Muffe og Gækki ikke har nok karisma til å bli tatt opp i homsemiljøet.

UNGDOMS-
BILLETTER

Vi har faste lave priser for deg under 26 år, eller som er student under 32 år.

STA-billetter:

En vei fra Tromsø:

Oslo	945,-
Stavanger	945,-
Bergen	945,-
Trondheim	740,-
Bodø	475,-
London	1753,-
Roma	2506,-
Stockholm	1340,-

En vei fra Oslo:

Amsterdam	1308,-
London	972,-
New York	1832,-
San Francisco	2646,-
Beijing	2811,-
Mexico	2350,-
Andre land, spør oss!	

Billettene kan:

- avbestilles
- endres, også retur
- bestilles nå!

Bestill kasseturen
og julebilletten nå
- unngå køene.

FLYSPESIALISTEN
TROMSØ REISEBYRÅ

77 64 80 00

Avd. Breivika 77 64 80 03
Avd. Skjervøy 77 76 10 99

WINGE
FERIEVERDEN

Tromsø 77 66 18 28
Avd. Bardufoss 77 83 34 00
Avd. Finnsnes 77 84 12 55

Studenter annonserer gratis på:

Tavla

- ring 776 45720 eller 776 45366

Jeg trenger en flittig student som ønsker å tjene noen kroner. Oppgaven jeg trenger hjelp til er å gjøre research til en bok jeg skal skrive.

Hvis du er interessert, så send mail til «martin@martin.no» eller ring 90064870

Medisin grunnfagbøker
ønskes kjøpt.

Ring 91 62 84 90. Når
som helst!!
Martine

Skjerfet mitt er grønt, blått og lilla, kanskje litt stygt, men jeg synes det er fint. Jeg har hatt det helt siden jeg var tre år. Hvis du har funnet det skal jeg jaggu spandere en halvliter på deg. Og et tungekys (hvis du er søt og jente).
Martin T., tlf. 911 42 477

For gratis annonse:
e-post utopia@list.isv.uit.no
eller faks 776 45199

Fire på rad

Hva har studentene
betydd for utviklingen
av Tromsø?

Alvhild Yttergård, ordfører
– Uten studentene ville Tromsø ha vært en småby. Studentene er av betydning for byen. Vi trenger dem, og de trenger oss som by. Studentene er et kjempespennende innslag i byen.

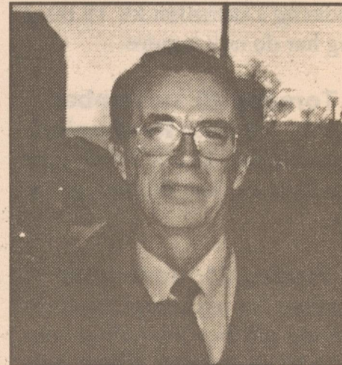
**Hårik Frydenlund,
torghandler**

– Det meste rundt studentene er positivt, men selvsagt kan det være både og. De skaper liv og røre i byen. Jeg kan faktisk ikke påpeke noen spesielt negative sider.

**Solveig Grøndalen,
soring**

– Studentene fører med seg et mangfold og en mer levende by. Dessverre er ikke studentene så kritiske som de var tidligere. De er en positiv ressurs for byen som handelstanden og bolig-haiene utnytter.

Sverre Holm, drosjeeier

– Jeg er glad for at vi har studentene, de betyr økt omsetning for meg. Utviklingen i byen har gått for fort, vi har fått noen storbyproblemer. Ellers er de fleste studentene et positivt innslag i byen.

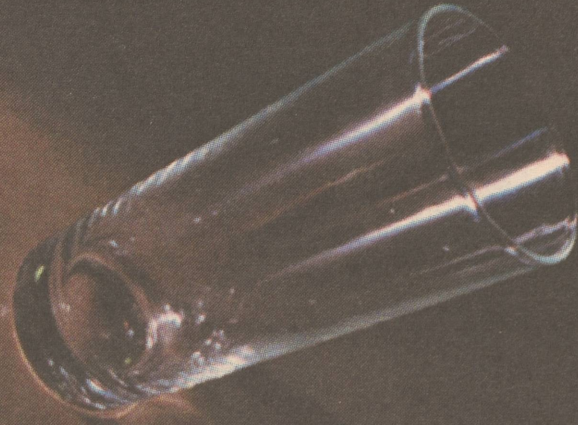
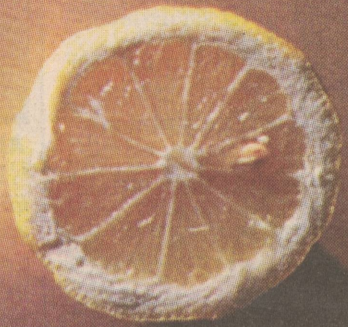

FOTO: MARTIN TJERSLAND

Mens vi venter på *Nord-Norgebanen*...

Det er snø, mørketida setter inn for fullt og eksamen er like rundt hjørnet. Semesterslutt i et nøtteskall, hva hadde vel studenttilværelsen vært uten julestresset. Det er snart jul og vi skal alle hjem til mor og far og juletre og massemasse julegaver. Utopia ønsker med det god jul og godt nyttår til alle våre lesere!

Onsdag 19. November

Dette er dagen med stor D! Du sitter nå med årets siste Utopia mellom dine skjelvende fingre. Kos deg, det blir ett helt år til neste gang. I den anledning kan Tromsø Jazzklubb by på konsert med **Sigurd Ulveseth Quartett** på Teaterkafeen kl. 21.30. Ellers er det bare å møte på Kulturhuset, der spiller VoBa teateret **barneforestillingen Sangen i havet** kl. 18.00 før de slipper til **Bjørn Eidsvåg** i storsalen kl. 19.00. I dag har du nok å gjøre...

Torsdag 20. november

MAWI AS viser **Rondspiret-Antarktis** kl. 19.00. Vet du ikke hva dette er, kan du bare gå og se...

Fredag 21. november

Institutt for psykologi har forelesning om Fenomenologi som metode på Åsgård. Ellers holder TROKS **kjettermesse** i Bymisjonskapellet kl. 19.00. Dette er en unik sjanse til å finne ut hvor kjettersk du egentlig er.

Lørdag 22. november

Lørdag er filmklubbdag, her vises dokumentarfilmene **"Nico Icon"** og **"Nobody's Business"**. Trenger du egentlig tips om lørdagskvelden??!!? Vel, vel. **Homo Polaris** har orientalsk fest i kveld. I følge Utopias kilder er det høy kosefaktor og kinamat på menyen. Den ikke fullt så skeive delen av studentmassen kan finne på noe annet. Som for eksempel en tur på byen.

Søndag 23. november

Har du hode til det, viser Tromsø Filmklubb **"Sunrise"**, anbefales ikke for kranglende par da utfallet kan bli noe kjedelig. Alle som ennå ikke har vært på Kunstmuseet i det siste, bør få med seg **Rose-Marie Huuvas skulptur-relieffer** og **Geir Tore Volds "Peace in the valley"**. Forøvrig bør alle være klar over at det er søndag; hviledagen som skal holdes hellig.

Mandag 24. november

Det er mandag morgen, starten

på enda en uke der du kan ha eksamensnerver og lese som en gal. For avkoblingens skyld kunne det vært en ide å teste karatekunnskapene kl. 17.00 på MH. Ny film på Blå Rock i dag, **"Up in smoke"**.

Tirsdag 25. november

Venner for livet og Frasier er på TV i kveld.

Onsdag 26. november

Kulturhuset arrangerer **"Her kommer Heismann Hå"**. Viser på Lillescenen kl. 18.00. Og har du lyst, er det **Thomasmesse** i Grønnåsen kirke.

Torsdag 27. november

Nok en dag perfekt for eksamensnerver, slutt deg til de fortvilte på UB og hat alle som ikke har eksamen dette semesteret. Når du har gjort det kan du med god samvittighet gå på konsert med **Ane Ramløse Group**, arrangert av Tromsø jazzklubb

Fredag 28. november

Mørketidsutstillinga på Kunstmuseet i kveld er obligatorisk for enhver som har noe med Tromsø og Nord-Norge å gjøre. Noe annet du kan gjøre i kveld er en tur på **etnisk musikkafé**, der de spiller n'djamo-jam. Møt opp på Teaterkafeen kl. 22.00. for å få med deg soukousse, zouk og afro-reggae. Studentstyret feirer juleball med avtroppende og påtroppende representanter i Bodegaen. Og prikken over i-en er selvfølgelig Filmklubbens kveldsvisning av danske **"Nat-**

tevakten". Har du ikke sett den: Se den!! Har du sett den før: Se den igjen!!

Lørdag 29. november

Å starte lørdagen med en filmtur **"Under jorden"** på Verdensteateret hadde ikke vært så dumt, eller hva?

Og vil du gå på konsert, har Tromsø Sosialistiske Kor og Blandakoret Nordaførr **julebelegkonsert** i storsalen på Kulturhuset kl. 20.00. Men lørdag er lørdag, etter en lang uke er det på tide med en belønning etter en hard uke. Hva slags belønning kan du finne ut selv.

Søndag 30. november

Hva med å starte søndagen med et fransk erotisk drama på Verdensteateret? **"Ville Netter"** kl. 16.00, men bare hvis du har stått opp. Husk at i kveld er det **første søndag i advent** og det første lilla lys skal tennes!

Mandag 1. desember

Ny uke, nye muligheter. **Homo Polaris** har styremøte i dag, noe som burde være av interesse for de engasjerte skeive i Tromsø. Det finner sted i Skapet i kveld kl. 18.00. Ellers arrangerer Bymisjonen og Forbundet **AIDSmesse** for alle kl. åtte om kvelden. Hvor det skal være er en annen sak, alle interesserte bør holde øye med TROKS-tavla for nærmere informasjon.

Tirsdag 2. desember

Knut Erik Sundquist og **Håvard Gimse** har konsert på Kulturhu-

set i kveld, det skjer i Storsalen kl. 19.30. Alle som liker motorsager, gled eder. Blå Rock serverer **"Texas chainsaw massacre 2"**. Masse saging, litt mer saging og enda mer saging.

Onsdag 3. desember

I dag må alle jusstudenter på 1. avdeling huske å levere inn lov-samlingen til bokkontroll.

Søndag 7. desember

I dag er det **julekonsert** i Tromsø Domkirke, her kan du høre fire studentkor synge julesanger. Møt opp kl. 19.00 og få servert gløgg.

Onsdag 10. desember

Familieforestillingen **Peter Pan** vises på Kulturhuset fram til 19. desember.

Lørdag 13. desember

Tromsø Kammerkor framfører **Bachs Juleoratorium** i Tromsø Domkirke kl. 19.30 (se side 23).

Søndag 14. desember

I dag får en ny sjanse til å nyte **Bachs Juleoratorium** i Tromsø Domkirke

14. januar

Semesterets første utgave av **Utopia** kommer ut...

Hvis DU vil legge inn noe på Nord-Norge-banen, kontakt oss på faks/telefon/e-post, ELLER stikk innom Glassburet på ISV: